

Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Dąbrowa Górnicza

Opracowanie wykonane przez:

NIZIELSKI & BORYS
C O N S U L T I N G

Spółka jawna

40-045 Katowice, ul. Astrów 10
tel. +48 32 203 30 79, fax +48 32 203 30 41
www.nizielskiborys.pl e-mail: biuro@nizielskiborys.pl

oraz

InfoStrategia K. Heller i A. Szczerba s.j.
30-051 Kraków, ul. Urzędnicza 24/1
Tel. 12 294 70 33/ fax 12 294 73 36
www.infostrategia.pl e-mail: biuro@infostrategia.pl

Dąbrowa Górnicza, Marzec 2008 r.

1. WSTĘP	5
2. SŁOWNICZEK POJĘĆ I TERMINÓW	7
3. UWARUNKOWANIA I PERSPEKTYWY ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO	10
3.1 Definicje społeczeństwa informacyjnego.....	10
3.2 Społeczeństwo informacyjne w prawie i wytycznych Unii Europejskiej.....	12
3.3 Uwarunkowania prawne i polityka e – rozwoju w Polsce	13
3.4 Społeczeństwo Informacyjne w Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka.....	24
3.5 Społeczeństwo informacyjne w regionalnych programach rozwoju.....	25
3.6 Zgodność Programu ze Strategią Rozwoju Miasta Dąbrowa Górnicza: 2020.....	29
4. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE W DĄBROWIE GÓRNICZEJ – ANALIZA STANU OBECNEGO.	31
4.1 Użytkownicy i dostęp do infrastruktury teleinformatycznej.....	31
4.1.1 Użytkownicy sprzętu komputerowego i Internetu.....	32
4.1.2 Dostęp do infrastruktury teleinformatycznej	34
4.2 Operatorzy, ich obszar działania i parametry techniczne sieci.....	34
4.3 E-Administracja	36
4.3.1 Dostęp do Internetu	36
4.3.2 Sieć komputerowa	36
4.3.3 Sprzęt komputerowy.....	37
4.3.4 Oprogramowanie podstawowe i specjalistyczne	37
4.3.5 Usługi Urzędu Miejskiego on – line.....	38
4.3.6 Biuletyn Informacji Publicznej i strona internetowa miasta.....	38
4.3.7 Poczta elektroniczna.....	40
4.3.8 Elektroniczny Obieg Dokumentów	40
4.4 Edukacja	41
4.4.1 Przedszkola.....	41
4.4.2 Szkoły Podstawowe.....	42
4.4.3 Szkoły Ponadpodstawowe.....	43
4.4.4 Szkoły Wyższe	44
4.4.5 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	44
4.4.6 Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Słabowidzących i Niewidomych.	45
4.5 Instytucje kultury	46
4.5.1 Pałac Kultury Zagłębia.....	46
4.5.2 Muzeum Miejskie Sztygarka.....	49
4.5.3 Miejska Biblioteka Publiczna im. Hugona Kołłątaja	50
4.5.4 Młodzieżowy Ośrodek Pracy Twórczej	52
4.6 Instytucje pomocy społecznej i rynku pracy.....	54
4.6.1 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.....	54
4.6.2 Dom Pomocy Społecznej	56
4.6.3 Powiatowy Urząd Pracy	58

4.7 Centrum Sportu i Rekreacji.....	59
4.8 Zarządzanie kryzysowe i monitoring miejski	60
4.9 Gospodarka Miejska.....	61
4.9.1 Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych.....	61
4.9.2 Miejski Zakład Przetwarzania Odpadów Komunalnych LIPÓWKA II	62
4.9.3 Miejski Zarząd Ulic i Mostów Sp. z o. o.....	63
4.10 Organizacje pozarządowe i ICT.	64
4.11 Przedsiębiorczość i ICT.	65
4.12 Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego.....	68
4.13 Strony internetowe o mieście.....	69
5. ANALIZA SWOT.....	70
6. CEL GŁÓWNY, POLA STRATEGICZNE I CELE OPERACYJNE PROGRAMU.....	73
7. PRZEDSIĘWZIĘCIA REALIZACYJNE	75
8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	96
9. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORING	100
9.1 System wdrażania	100
9.2 Instrumenty wdrażania programu	100
9.3 Monitoring	101
9.4 Ocena realizacji i system raportowania	103
10. PROMOCJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA	105
11. KONSULTACJE SPOŁECZNE PROGRAMU.....	106
12. Załączniki.....	108
Załącznik Nr 1 – Wypełnione Ankiety do Programu Rozwoju Społeczeństwa informacyjnego w Gminie Dąbrowa Górnicza.	
108	
Załącznik Nr 2 – Tabela: Źródła Dofinansowania przedsięwzięć realizacyjnych, rekomendowanych w Programie.	
108	

1. Wstęp

W marcu 2000 r. kraje Unii Europejskiej podjęły decyzję o realizacji strategicznego planu „eEurope”, intensyfikującego rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez inwestycje w technologie komunikacyjne i informacyjne, wspieranie współpracy gospodarki i nauki, tworzenie systemów informacji publicznej oraz powszechną edukację społeczeństw. W Polsce została wtedy opracowana „Strategia Informatyzacji Rzeczypospolitej Polskiej – ePolska”, która określiła priorytety informatyzacji naszego kraju. Obecnie trwa proces jej wdrażania. Polityka ta będzie kontynuowana w nadchodzącym dziesięcioleciu. W czerwcu 2005 roku, Komisja Europejska zaproponowała nowe ramy strategiczne, nazwane „i2010 - Europejskie społeczeństwo informacyjne do 2010 r.”, zmierzające do rozwoju gospodarczego i poprawy jakości życia poprzez wykorzystanie ICT. Natomiast na poziomie krajowym powstała „Strategia kierunkowa rozwoju informatyzacji Polski w latach 2007 – 2013 oraz perspektywiczna prognoza transformacji społeczeństwa informacyjnego do roku 2020”.

Szczególne zadania w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego spoczywają na samorządzie lokalnym. To właśnie jednostki terytorialne, zajmujące się problemami lokalnymi i znające potrzeby mieszkańców, a jednocześnie będące miejscem najczęstszego kontaktu obywatela z władzą, odgrywają istotną rolę w stymulowaniu rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Podstawowymi warunkami, które muszą być spełnione, aby społeczeństwo można było uznać za informacyjne, jest rozbudowana, nowoczesna sieć teleinformatyczna, obejmująca swym zasięgiem wszystkich obywateli oraz rozbudowane zasoby informacyjne, dostępne publicznie. Ważnym aspektem jest również ciągłe kształcenie społeczeństwa tak, aby wszyscy mogli w pełni wykorzystywać możliwości, jakie dają środki masowej komunikacji. Proces ten wpływa na mobilność społeczną i zawodową wielu grup społecznych.

W dużym uproszczeniu proces budowy społeczeństwa informacyjnego można podzielić na trzy elementy składowe:

- rozwój infrastruktury jako podstawowego narzędzia transmisji informacji,
- rozwój treści i usług udostępnianych poprzez tę infrastrukturę,
- wiedza i umiejętności pozwalające na tworzenie, przetwarzanie, udostępnianie oraz wykorzystywanie informacji i usług elektronicznych.

Z trzech powyższych elementów składowych społeczeństwa informacyjnego bierze swe źródło przedstawiona w niniejszym programie koncepcja jego budowy w Dąbrowie Górniczej.

Niniejszy dokument ma na celu zaprogramowanie rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Dąbrowie Górniczej na lata 2007 - 2015. Pozostaje on w spójności z polityką prowadzoną w tym zakresie na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym, która zakłada świadome wykorzystanie innowacyjnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych dla cywilizacyjnego rozwoju społecznego i gospodarczego.

Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Dąbrowie Górniczej przygotowano w oparciu o informacje i dane pozyskane z Urzędu Miejskiego i jednostek podległych. W pracach nad dokumentem korzystano z zaprojektowanego kwestionariusza ankiety. Niezbędne informacje pozyskiwano również stosując wywiad internetowy oraz wywiad telefoniczny. Dokonano również przeglądu stron internetowych.

Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Dąbrowie Górniczej jest dokumentem określającym cele i kierunki informatyzacji, będące podstawą do określenia konkretnych zadań zaplanowanych do realizacji w ciągu najbliższych lat. Program jest wynikiem konsultacji przeprowadzonych z przedstawicielami środowiska lokalnego oraz władzami samorządowymi. Po przyjęciu dokumentu przez Radę Miejską w Dąbrowie Górniczej w trybie uchwały, dokument powinien stać się programem strategicznym i instrumentem kształtowania polityki lokalnej w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

2. Słowniczek pojęć i terminów

POJĘCIE	WYJAŚNIENIE
ADSL Asymmetric Digital Subscriber Line	(ang. asymetryczna cyfrowa linia abonencka), to technika umożliwiająca asymetryczny dostęp do Internetu i będąca odmianą DSL. Asymetria polega tutaj na tym, iż przesyłanie danych do użytkownika (z Internetu) jest szybsze od odwrotnego transferu. Technologia ta stworzona została z myślą o użytkownikach częściej odbierających dane (np. ze stron internetowych) niż wysyłających dane (np. posiadających serwer internetowy).
Back office	hurtownie danych, bazy danych oraz systemy gromadzenia danych osadzonych przestrzennie. Jest to część urzędu (oprogramowanie i bazy danych), która zajmuje się merytorycznym i końcowym załatwianiem spraw.
DSL Digital Subscriber Line	(ang. cyfrowa linia abonencka), cyfrowa linia abonencka, rodzina technologii szerokopasmowego dostępu do Internetu
eDemokracja	w systemach demokratycznych, w których dla realizacji podstawowych praw obywatelskich, w szczególności prawa do głosowania w demokratycznych wyborach, mogą być wykorzystywane technologie ICT (głosowanie przez Internet).
eGospodarka, e-gospodarka, e-business	elektroniczna gospodarka, gospodarka, w której media cyfrowe są intensywnie wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności do dokonywania transakcji i świadczenia usług.
Ekstranet	sieć komputerowa polegająca na połączeniu dwóch lub większej liczby intranetów za pomocą protokołów sieciowych. Celem tworzenia ekstranetów jest udostępnienie własnych zasobów wzajemnie między organizacjami lub między nimi i ich klientami, przy zabronieniu powszechnego dostępu z sieci Internet.
Elektroniczny System Wspomagania Zarządzania Transportem Publicznym w Aglomeracji Katowickiej	główny element Śląskiej Karty Usług Publicznych
eLearning, e-learning, e-edukacja	nauczanie z wykorzystaniem systemów informatycznych wspomagających proces dydaktyczny, często utożsamiane z nauczaniem na odległość wykorzystującym sieć teleinformatyczną.
e-urząd, e-administracja, eGovernment	elektroniczna administracja, świadcząca usługi częściowo lub całkowicie przez sieć teleinformatyczną, umożliwiającą obywatelowi załatwienie sprawy bez konieczności osobistego stawiennictwa.
e-usługi	elektroniczne usługi, usługi świadczone przez Internet.
e-usługi publiczne	elektroniczne usługi publiczne świadczone przez Internet (patrz również „usługi publiczne”).
Fibre to the home	Światłowód do domu.

FAQ (ang. Frequently Asked Questions)	lista popularnych pytań na określony temat wraz z odpowiedziami, publikowana w Internecie.
Forum dyskusyjne	elektroniczna platforma komunikacji, umożliwiająca dowolnej liczbie uczestników wymianę myśli w formie krótkich pisemnych wypowiedzi (tzw. „postów”) na określone tematy.
Front office	infrastruktura informatyczna umożliwiająca świadczenie usług dla obywateli drogą elektroniczną.
HotSpot	bezprzewodowa sieć teleinformatyczna, najczęściej w technologii 802.11b/g, o zasięgu do kilkuset metrów, umożliwiająca szerokopasmowy dostęp do Internetu wszystkim chętnym, posiadającym własny sprzęt komputerowy z urządzeniem odbiorczym WiFi.
ICT	nowoczesne technologie informacji i komunikacji oparte o platformę elektroniczną (ang. Information and Communication Technologies).
Infomat	jest obudowanym komputerem udostępniającym informację, na ogół nie wyposażonym w interfejsy wejścia i wyjścia poza klawiaturą i trackballem/touchpadem (czasem również w czytnik kart, mikrofon lub kamerę). Infomaty mogą znajdować się wewnątrz lub na zewnątrz budynków.
Interfejs	element łączący zapewniający wymianę informacji pomiędzy dwoma różnymi standardami w technologiach informatycznych
Internet	publiczna ogólnosiwiatowa sieć teleinformatyczna.
Intranet	sieć komputerowa ograniczająca się do komputerów, np. w jednej firmie lub organizacji, która pozwala na korzystanie w obrębie sieci lokalnych z usług takich jak strony www, poczta elektroniczna itp.
Internet eXchange (IX)	punkt wymiany ruchu internetowego (ang. Internet eXchange Point, IXP) jest to porozumienie pomiędzy dostawcami usług internetowych mające na celu wymianę ruchu pomiędzy własnymi sieciami na zasadzie peeringu w celu podniesienia efektywności i niezawodności
Interoperacyjność	zdolność sieci telekomunikacyjnych do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług świadczonych w tych sieciach. To także zdolność współpracy pomiędzy różnymi systemami informatycznymi tak by współpraca ta była bezpieczna.
Online, on-line	w Internecie (z ang.).
Peering	wymiana ruchu pomiędzy dostawcami usług internetowych (ISP) na zasadach partnerskich. Dzięki peeringowi informacja w Internecie może wędrować krótszą drogą, a co za tym idzie szybciej. Zmniejsza to obciążenie łączy i umożliwia efektywniejsze ich wykorzystanie.
PIAP	punkt publicznego dostępu do Internetu (ang. Public Internet Access Points). Publiczne Punkty Dostępu do Internetu charakteryzują się łatwą dostępnością, powszechnym świadczeniem usług, możliwością bezpłatnego lub po niezbyt wygórowanej cenie skorzystania z nowoczesnych Technologii Informatycznych i Komunikacyjnych (ICT).
Portal, witryna internetowa	Zestaw stron internetowych danej instytucji lub dotyczących danego tematu.
Przepustowość	cecha kanału telekomunikacyjnego, określająca maksymalną ilość danych, która może być transmitowana przez ten kanał w jednostce czasu (mierzona w kbps – kilobitach na sekundę lub Mbps – megabitach na sekundę).
SEKAP	System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej. Projekt samorządów gmin i powiatów Województwa Śląskiego. Zakres Projektu obejmuje stworzenie teleinformatycznego środowiska dla świadczenia usług publicznych w formie elektronicznej.
SEOD	System Elektronicznego Obiegu Dokumentacji
Sieci dostępne	sieć telekomunikacyjna służąca do podłączenia konkretnej lokalizacji do sieci szkieletowej
Sieci szkieletowe	sieć telekomunikacyjna służąca do przesyłania zagregowanych informacji pochodzących od wielu użytkowników

Sieci teleinformatyczne	sieci przewodowe, światłowodowe i bezprzewodowe służące do przesyłu danych, głosu lub obrazu.
SWOT	sposób przeprowadzania analizy strategicznej, obejmującej siły, słabości, szanse i zagrożenia (skrót od ang. wyrazów: Strength, Weakness, Opportunity, Threat).
System informatyczny klasy workflow	system informatyczny, wspomagający proces przetwarzania określonych typów spraw w obrębie instytucji, umożliwiający: zdefiniowanie typów przetwarzanych spraw, określenie kolejnych zadań, stanowisk i osób odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także monitorowanie czasu i jakości wykonania tych zadań.
Szerokopasmowy dostęp do Internetu	łącze do Internetu posiadające wysoką przepustowość ze względu na wykorzystanie do transmisji danych wielu kanałów w obrębie tego samego łącza.
Śląska Karta Usług Publicznych	projekt, którego celem jest stworzenie na bazie karty mikroprocesorowej uniwersalnego nośnika informacji i płatności, akceptowalnego w szerokim wachlarzu świadczonym usług publicznych. Kartą można będzie płacić za komunikację miejską i parkingi. Planowany zakres zastosowań karty jest jednak znacznie szerszy, obejmować będzie muzea, biblioteki, szkoły, obiekty sportowe i rekreacyjne, jak również płatność podatków lokalnych. Tworzony system jest otwarty. W dowolnym momencie można będzie go bowiem poszerzyć o nowe funkcje.
Telecentrum	pomieszczenie oraz znajdujące się w nim publicznie dostępne stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu.
Urządzenia dostępne	urządzenia służące do dostarczenia Internetu do wybranych obiektów lub instytucji, tj. modem, router, PIAP.
Usługi publiczne	zespół czynności administracji publicznej oparty na prawie administracyjnym (w tym prawie miejscowym), którego składnikiem jest interakcja pomiędzy administracją publiczną a obywatelem lub przedsiębiorcą. Usługa publiczna może być inicjowana przez obywatela lub przedsiębiorcę lub też przez administrację publiczną. Usługi publiczne mogą być świadczone w formie elektronicznej (e - usługi publiczne) lub też w formie tradycyjnej (w oparciu o osobisty kontakt z urzędem lub kontakt oparty o korespondencję papierową).
WiFi	popularne określenie rodziny standardów 802.11 dla sieci bezprzewodowych.
Wykluczenie cyfrowe	(ang. digital divide)- jest pojęciem odnoszącym się do podziału społeczeństwa na osoby z dostępem do sieci internetowej i nowoczesnych form komunikacji, oraz na osoby bez takich możliwości, a także umiejętności posługiwania się Internetem, jakości połączenia i wymiaru językowego (brak znajomości języka, w którym dane informacje występują).
Voip	(ang. Voice over Internet Protocol), technologia umożliwiająca przesyłanie dźwięków mowy za pomocą łączy internetowych lub dedykowanych sieci wykorzystujących protokół IP, popularnie nazywana telefonią internetową. Dane przesyłane są przy użyciu protokołu IP, co pozwala wykluczyć niepotrzebne "połączenie ciągłe" i np. wymianę informacji gdy rozmówcy milczą.
ZIX	niekomercyjny węzeł wymiany ruchu międzyoperatorskiego. Tworzą go lokalni dostawcy usług internetowych z okręgu Zagłębia. Zapewnia bardzo szybką łączność pomiędzy wszystkimi uczestnikami, ograniczoną tylko przez rodzaj styku. Klienci operatorów uczestniczących w wymianie ruchu poprzez ZIX mają zapewnioną znakomitą łączność z zasobami umieszczonymi u pozostałych uczestników.

3. Uwarunkowania i perspektywy rozwoju społeczeństwa informacyjnego

3.1 Definicje społeczeństwa informacyjnego

Spośród wielu aktualnie funkcjonujących definicji społeczeństwa informacyjnego na potrzeby niniejszego opracowania wybrano trzy, które najtrafniej oddają zakres tego terminu.

Terminem społeczeństwo informacyjne określa się społeczeństwo, w którym podstawą funkcjonowania staje się informacja traktowana jako szczególne dobro niematerialne, równoważne lub cenniejsze nawet od dóbr materialnych. W społeczeństwie tym dynamicznie rozwijają się usługi związane z przesyłaniem, przetwarzaniem i przechowywaniem informacji. Termin został wprowadzony przez teoretyka mediów, Japończyka K. Koyama w latach 60-tych XX wieku. W Japonii powstał również "Plan utworzenia społeczeństwa informacyjnego, jako cel narodowy na rok 2000". Była to realna strategia zakładająca informatyzację kraju, prowadzącą do rozwoju intelektualnego oraz tworzenia wiedzy, stanowiącej alternatywę, wobec postępującego procesu uprzemysłowienia i wzrostu dóbr materialnych.

Teorie rozwoju społecznego tłumaczą społeczeństwo informacyjne jako kolejny etap rozwoju, następujący po społeczeństwie przemysłowym. Społeczeństwo informacyjne nazywane jest również mianem społeczeństwa ponowoczesnego lub poprzemysłowego. Z punktu widzenia społecznego podziału pracy, społeczeństwem informacyjnym nazywa się zbiorowość, w której co najmniej 50% plus jedna osoba, spośród czynnych zawodowo, zatrudnionych jest przy przetwarzaniu informacji. D. Bell¹ określał pracę człowieka przednowoczesnego jako grę człowieka z przyrodą, człowieka nowoczesnego jako grę człowieka z naturą nieożywioną, a pracę człowieka ponowoczesnego jako grę między ludźmi. Cechami charakterystycznymi takiego społeczeństwa jest:

- wysoko rozwinięty sektor usług, przede wszystkim sektor usług nowoczesnych (bankowość, finanse, telekomunikacja, informatyka, badania i rozwój oraz zarządzanie), w niektórych krajach w tym sektorze pracuje przeszło 80% zawodowo czynnej ludności, przy czym sektor usług tradycyjnych przekracza nieznacznie 10%,
- gospodarka oparta na wiedzy,
- wysoki poziom skolaryzacji społeczeństwa,
- wysoki poziom analfabetyzmu funkcjonalnego w społeczeństwie,
- postępujący proces decentralizacji społeczeństwa,
- renesans społeczności lokalnej,
- urozmaicanie życia społecznego².

---

¹ Amerykański socjolog, jeden z twórców koncepcji społeczeństwa poprzemysłowego,
http://pl.wikipedia.org/wiki/Daniel_Bell

² Wikipedia, wolna encyklopedia, Społeczeństwo informacyjne,
http://pl.wikipedia.org/wiki/Spo%C5%82ecze%C5%84stwo_informacyjne

Luc Soete, jeden z ekspertów Unii Europejskiej, zdefiniował społeczeństwo informacyjne w kontekście działań politycznych: "społeczeństwo informacyjne to społeczeństwo, które właśnie się kształtuje, gdzie technologie gromadzenia i transmisji informacji i danych są powszechnie dostępne po niskich kosztach. Powszechnemu użyciu informacji i danych towarzyszą organizacyjne, komercyjne, społeczne i prawne zmiany, które głęboko zmieniają życie, pracę i społeczeństwo jako takie"³. Należy zwrócić uwagę na fakt, że definicje społeczeństwa informacyjnego są nadal *in statu nascendi*. Część z nich ma nieostry, opisowy bądź operacyjny charakter. Wśród desygnatów pojęcia wymienia się:

- rozwinięte środki wytwarzania, analizowania, przekazywania informacji i komunikacji,
- umiejętności wykorzystania technologii informacyjnych przez większość społeczeństwa, będące podstawą zatrudnienia i utrzymania,
- znaczący wpływ wykorzystywania tych środków na poziom dochodu narodowego,
- zakres stosowania technik jako główny wskaźnik rozwoju cywilizacyjnego i kulturowego, związany ze zmianami w dotychczasowych systemach aksjologicznych i społecznych wzorach zachowań,

Na podstawie wyszczególnionych desygnatów społeczeństwa informacyjnego proponuje się następujące wskaźniki empiryczne:

- liczbowe określenie sprzętu teleinformacyjnego przypadającego na jednego obywatela,
- procentowy wskaźnik liczby umiejących wykorzystywać ten sprzęt do ogółu ludności;
- procentowe określenie udziału omawianego sektora do innych sektorów gospodarki w stosunku do produktu globalnego i dochodu państwa,
- określenie proporcji pomiędzy zatrudnieniem w tych sektorach, które są związane z usługami i przemysłem teleinformacyjnym, do ogółu zatrudnionych oraz określenie procentowe zmian społecznych preferencji w zakresie korzystania z tradycyjnych form rozrywki.

Obecnie za trzy najbardziej zaawansowane społeczeństwa informacyjne uważa się: Finlandię, Stany Zjednoczone i Singapur, które różniąc się pod wieloma względami (głównie powiązań instytucjonalnych pomiędzy państwem, nauką i biznesem), tworzą z dobrym skutkiem różne jego modele. Logika postępowania bez względu na to, czy przybiera model dalekowschodni, amerykański, fiński, czy jakiegokolwiek inny, może i powinna stanowić podstawę własnych strategii rozwojowych.

Punktem wyjścia muszą być działania skierowane na:

- minimalizację sygnalizowanych na podstawie badań i doświadczeń innych krajów zagrożeń,
- optymalizację warunków rozwojowych poprzez tworzenie przychylnego klimatu do ich realizacji.

---

³ Sitem, Społeczeństwo informacyjne w Polsce, Europie i Świecie, Definicji Si (e Society), http://www.spoleczenstwoinformacyjne.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=112&Itemid=155

3.2 Społeczeństwo informacyjne w prawie i wytycznych Unii Europejskiej

Niedawno zakończył się program operacyjny eEurope 2005. Naturalną konsekwencją jest dyskusja dotycząca przyszłości społeczeństwa informacyjnego na szczeblu europejskim. W 2006 roku dokonano rewizji Strategii Lizbońskiej⁴. Zgodnie ze wskazówkami wynikającymi z raportu W. Koka, Unia Europejska potrzebuje zrównoważonej i całościowej strategii dotyczącej rozwoju sektora ICT i dyfuzji telekomunikacji do wszystkich sektorów gospodarki. Autor raportu sugeruje, że jest to warunek niezbędny, jeśli UE chce w przyszłości osiągnąć wyższą dynamikę rozwoju gospodarczego. Koncentracja na technologiach telekomunikacyjnych w odnowionej Strategii Lizbońskiej oparta jest na znaczącej roli wiedzy i innowacji. W listopadzie 2004 roku, Komisja Europejska wydała komunikat w sprawie wyzwań stojących przed społeczeństwem informacyjnym w Europie do roku 2010. Komunikat podkreśla potrzebę wzrostu badań i inwestycji w ICT i promocję odpowiedzialności za społeczeństwo informacyjne w sektorach: publicznym i prywatnym. Komunikat ten był przedmiotem dyskusji podczas grudniowego posiedzenia Rady Telekomunikacyjnej. Regulacja Rady zobligowała Komisję do przygotowania kontynuacji eEurope 2005 Action Plan. Komisja zaproponowała całościową strategię komunikacyjną w czerwcu 2005 roku.

Podobną opinię wyraziła Komisja Europejska w Komunikacie „i2010 – Europejskie społeczeństwo informacyjne do 2010 roku”.

Na podstawie kompleksowej analizy wyzwań stojących przed społeczeństwem informacyjnym, a także na podstawie obszernych konsultacji z zainteresowanymi stronami w sprawie poprzednich inicjatyw i instrumentów,⁵ Komisja proponuje następujące trzy priorytety europejskiej polityki w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego i mediów:

- ukończenie jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej, zapewniającej bezpieczną łączność szerokopasmową po przystępnych cenach, bogatą i zróżnicowaną zawartość oraz usługi cyfrowe,
- wzmocnienie innowacji i inwestycji w badaniach nad ICT, mające na celu wspieranie wzrostu oraz tworzenie nowych i lepszych miejsc pracy,
- stworzenie integracyjnego europejskiego społeczeństwa informacyjnego, które przyczyni się do wzrostu i powstawania nowych miejsc pracy w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, stawiając na pierwszym miejscu lepszy poziom usług publicznych i jakość życia.

Celem trzeciego z w/w priorytetów jest integracyjne społeczeństwo informacyjne oferujące wysokiej jakości usługi publiczne i przyczyniające się do poprawy jakości życia, który Komisja Europejska będzie realizowała m. in. poprzez:

---

⁴ Plan rozwoju przyjęty przez Radę Europy na posiedzeniu w Lizbonie w 2000r., http://libr.sejm.gov.pl/oide/index.php?topic=biblio&id=strategia_publicacje#b

⁵ Inicjatywy eEuropa oraz komunikat w sprawie przyszłości europejskiej polityki regulacyjnej w dziedzinie mediów audiowizualnych (communication on the future of European audiovisual regulatory policy), COM(2003) 784.

- wydawanie wytycznych na rzecz poszerzenia geograficznego zasięgu usług szerokopasmowych,
- wspieranie bardziej przejrzystych, bardziej dostępnych i mniej kosztownych usług publicznych opartych na ICT,
- inicjowanie wzorcowych inicjatyw ICT w obszarach największych wyzwań społecznych (potrzebach starzejącego się społeczeństwa, bezpiecznym i czystym transporcie oraz różnorodności kulturowej)⁶.

W podsumowaniu Komunikatu zdefiniowano rolę wszystkich podmiotów zainteresowanych wprowadzaniem odnowionej Strategii Lizbońskiej. Według zaleceń, jednostki samorządu terytorialnego oraz partnerzy przemysłowi powinni prowadzić otwarty i konstruktywny dialog, wspierając w ten sposób innowacyjne społeczeństwo oparte na wiedzy, zmierzać do zwiększenia poziomu inwestycji w technologie i badania nad ICT oraz podejmować konstruktywne działania w tych obszarach, w których występują krytyczne przeszkody utrudniające rozwój gospodarki cyfrowej.

Zaproponowane w niniejszym dokumencie projekty realizują ramy strategiczne Komisji Europejskiej „i2010 - Europejskie społeczeństwo informacyjne do 2010 r.”, w aspekcie trzeciego priorytetu *Stworzenie integracyjnego europejskiego społeczeństwa informacyjnego* i zaleceń końcowych.

3.3 Uwarunkowania prawne i polityka e – rozwoju w Polsce

Strategia kierunkowa rozwoju informatyzacji Polski do roku 2013 oraz perspektywiczna prognoza transformacji społeczeństwa informacyjnego do roku 2020
--

Zadania w zakresie informatyzacji oraz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do 2006 roku zostały wyznaczone w przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 13 stycznia 2004 roku „Strategii Informatyzacji Rzeczypospolitej Polskiej - ePolska na lata 2004 – 2006”. „Strategia kierunkowa rozwoju informatyzacji Polski w latach 2007 – 2013 oraz perspektywiczna prognoza transformacji społeczeństwa informacyjnego do roku 2020” stanowi prognozę na okres po zakończeniu obowiązywania Strategii ePolska. Poszerzenie horyzontu planistycznego przedstawiono w dwóch perspektywach, do roku 2013 oraz 2020 (zarys ogólny).

Cele procesu informatyzacji kraju w perspektywie roku 2013 zostały zdefiniowane następująco:

- zlikwidowanie zjawiska „wykluczenia cyfrowego” w zagrożonych grupach społecznych i obszarach geograficznych – sprowadzenie do poziomu marginalnego,

---

⁶ Komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów, i2010 – Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia, COM(2005) 229 końcowy.

- wzrost penetracji wielokanałowego dostępu do szerokopasmowego Internetu do poziomu ponad 90 % powierzchni kraju i co najmniej 75% populacji,
- dalsze wzmocnienie infrastruktury teleinformatycznej nauki umożliwiające aktywne uczestnictwo wszystkich jednostek naukowych w nowych formach aktywności (np. wirtualne organizacje naukowe),
- stworzenie wewnętrznej, bezpiecznej sieci administracji publicznej (centralnej i samorządowej) docierającej do wszystkich jednostek administracji w całym kraju,
- stworzenie ogólnokrajowych, wielokanałowych zintegrowanych platform świadczenia usług elektronicznych administracji wykorzystujących podpis cyfrowy i identyfikator elektroniczny, w tym platform usług specjalizowanych (jak eTurystyka, eTransport),
- wdrożenie systemu identyfikacji obywatela bazującego na wielofunkcyjnych dokumentach osobistych, stworzenie warunków do uruchomienia systemów e-demokracji,
- zapewnienie bezpiecznego i skutecznego dostępu online do wszystkich rejestrów państwowych i systemów ewidencyjnych administracji publicznej,
- zwiększenie dostępności do systemu usług elektronicznych w Polsce świadczonych zarówno przez sektor publiczny, jak i prywatny do poziomu co najmniej 80 % usług – w przypadku administracji 100 % usług świadczonych online,
- osiągnięcie 95% wskaźnika dostępności i 90% wskaźnika nasycenia dla telewizji cyfrowej,
- zwiększenie dostępności polskich zasobów cyfrowych w wersji wielojęzycznej w Internecie – minimum 80% zasobów dostępnych dodatkowo w przynajmniej jednym języku oficjalnym Unii Europejskiej (obok polskiego),
- stworzenie warunków dla powszechności edukacji teleinformatycznej; wzrost liczby użytkowników wykorzystujących Internet w celach szkoleniowych i edukacyjnych do poziomu minimum 75 % ,
- wzrost liczby przedsiębiorstw wykorzystujących aplikacje eLearning w doskonaleniu zawodowym swoich pracowników do ponad 90 % .

Wśród priorytetów do roku 2013 zostały wymienione:

- zapewnienie wszystkim obywatelom i przedsiębiorcom infrastruktury dostępu do usług drogą elektroniczną,
- rozwój szerokiej i wartościowej oferty usług dostępnych w Internecie i cyfrowych mediach audiowizualnych,
- rozwój zasobów cyfrowych,
- powszechna edukacja na rzecz społeczeństwa informacyjnego.

Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Dąbrowie Górniczej wpisuje się w cele i priorytety „Strategii kierunkowej rozwoju informatyzacji Polski...”, proponując realizację części z nich na poziomie lokalnym.

Proponowane kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do 2020 roku
--

Dokument jest raportem, który został opracowany przez zespół pracujący pod merytorycznym kierunkiem prof. dr hab. Marka Niezgódki, w ścisłej współpracy ze specjalistami Ministerstwa Nauki i Informatyzacji. Skupia się głównie na prognozach dotyczących okresu 2007-2013. Wszelkie analizy na powyższy okres przewidują przełom

związany z wejściem w fazę masowej implementacji nowych rozwiązań teleinformatycznych. Dlatego też niejako z konieczności perspektywa roku 2020 zarysowana jest ogólnie.

Ustawa o dostępie do informacji publicznej

Ustawa o dostępie do informacji publicznej⁷ z dnia 6 września 2001 roku reguluje zakres podmiotowy oraz przedmiotowy, a także zasady i tryb udostępniania informacji, która zgodnie z postanowieniami Ustawy stanowi informację publiczną. Zgodnie z art. 7 Ustawy udostępnianie informacji publicznej następuje w drodze jej ogłaszania, na przykład poprzez publikowanie dokumentów urzędowych w Biuletynie Informacji Publicznej [BIP]⁸, który stanowi tzw. publikator teleinformatyczny. Obowiązek udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej i posiadania własnej strony BIP dotyczy władz publicznych oraz innych podmiotów wykonujących zadania publiczne, zdefiniowanych w Ustawie. Prawo do informacji publicznych obejmuje uprawnienia do: uzyskania informacji publicznej, w tym uzyskania informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego, wglądu do dokumentów urzędowych oraz dostępu do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów.

Ustawa nakłada na podmioty obowiązek udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej i posiadania własnej strony BIP. Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2002 r. - zakres informacji, które podmioty zobowiązane są zamieszczać w BIP był etapowy:

- 18 miesięcy od daty wejścia w życie,
- 24 miesiące od daty wejścia w życie,
- 36 miesięcy od daty wejścia w życie,

Obecnie cały zakres informacji zdefiniowany w art. 6 ustawy musi być zamieszczany w BIP przez władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadanie publiczne.

Ustawa o podpisie elektronicznym

Ustawa o podpisie elektronicznym⁹ z dnia 18 września 2001 roku stanowi krajową implementację Dyrektywy 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z 13 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnotowych warunków ramowych dotyczących podpisu elektronicznego. Ustawa określa warunki stosowania podpisu elektronicznego, skutki prawne jego stosowania, zasady świadczenia usług certyfikacyjnych oraz zasady nadzoru nad podmiotami świadczącymi te usługi. Dostosowanie urzędów administracji publicznej do wymogów Ustawy pozwoli na zdalne załatwienie formalności, które wcześniej wymagały fizycznej obecności petenta w urzędzie. Banki i organy władzy publicznej, do dnia 31 grudnia 2002 r., były zobowiązane do dostosowania swojej działalności w zakresie świadczenia usług certyfikacyjnych oraz wykorzystania systemów teleinformatycznych związanych ze świadczeniem tych usług do wymogów Ustawy. W terminie do dnia 1 maja 2008 r. organy władzy publicznej zobowiązane są umożliwić odbiorcom usług certyfikacyjnych wnoszenie podań i wniosków oraz innych czynności w postaci elektronicznej, w przypadkach,

⁷ Dz. U. 2001 r. Nr 112, poz. 1198

⁸ Warunki techniczne i organizacyjne tworzenia stron podmiotowych BIP i parametry zapewniające wyższy poziom bezpieczeństwa i niezawodności dostępu do tych stron precyzuje rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z 17 maja 2002 roku [Dz. U. 2002 r. Nr 67, poz. 619].

⁹ Dz. U. 2001 r. Nr 130, poz. 1450

gdy przepisy prawa wymagają składania ich w określonej formie lub według określonego wzoru.

Ustawa weszła w życie z dniem 16 sierpnia 2002 r. i nakłada na organy władzy publicznej obowiązek umożliwienia Klientom (odbiorcom usług publicznych) wnoszenia podań / wniosków / inicjowania usług publicznych drogą elektroniczną za pomocą podpisu elektronicznego od dnia 1 maja 2008 (pierwotny termin był wyznaczony na 16 sierpnia 2006, ale został przesunięty).

Ustawa o ochronie danych osobowych

Ustawa¹⁰ z dnia 29 sierpnia 1997 roku ma na celu dostosowanie przepisów polskiego prawa do wymogów Dyrektywy 95/46/EWG Parlamentu Europejskiego oraz Rady Unii Europejskiej z 24 października 1995 r. o ochronie osób w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych. Znowelizowane przepisy uwzględniają jednocześnie uwagi Komisji Europejskiej dotyczące poprawności wdrażania Dyrektywy 95/46/WE. Zgodnie z Ustawą, każdy ma prawo do ochrony danych swoich danych osobowych, a przetwarzanie tych danych może mieć miejsce ze względu na dobro publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą, lub dobro osób trzecich w zakresie i trybie określonym Ustawą. Zadaniem Ustawy jest określenie zasad postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz praw osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych.

Ustawa weszła w życie z dniem 30 kwietnia 1998 r., a następnie z dniem 3 marca 2001 r. oraz 1 maja 2004 r. weszły w życie zmiany tej ustawy.

Ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną

Ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną¹¹ z dnia 18 lipca 2002 roku określa: obowiązki usługodawcy związane ze świadczeniem usług drogą elektroniczną, zasady ochrony danych osobowych osób fizycznych korzystających z usług świadczonych drogą elektroniczną, zasady wyłączania odpowiedzialności usługodawcy z tytułu świadczenia usług drogą elektroniczną. Ustawa reguluje obowiązki usługodawcy w zakresie podawania w sposób wyraźny, jednoznaczny i bezpośrednio dostępny przez system teleinformatyczny, którym posługuje się usługobiorca, co najmniej takich informacji jak: adresy elektroniczne, imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę firmy oraz siedzibę i jej adres. Usługodawca jest zobowiązany umożliwić usługobiorcy nieodpłatnie, w razie gdy wymaga tego właściwość usługi: korzystanie przez usługobiorcę z usługi świadczonej drogą elektroniczną w sposób uniemożliwiający dostęp osób nieuprawnionych do treści przekazu składającego się na tę usługę, w szczególności przy wykorzystaniu technik kryptograficznych, odpowiednich dla świadczonej usługi, jednoznaczną identyfikację strony usługi świadczonej drogą elektroniczną oraz potwierdzenia faktu złożenia oświadczenia woli i ich treści niezbędnych do zawarcia drogą elektroniczną umowy o świadczeniu tej usługi, w szczególności przy wykorzystaniu bezpiecznego elektronicznego podpisu. Zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy „zakazane jest przysyłanie niezamawianej informacji handlowej

¹⁰ Dz. U. 1997 r. Nr 133 poz. 883

¹¹ Dz. U. 2002 r. Nr 144 poz. 1204

skierowanej do oznaczonego odbiorcy za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej”. Przesyłanie informacji niezamówionych wbrew zapisowi z art. 10 ust. 1 Ustawy stanowi czyn nieuczciwej konkurencji.

Ustawa ustala zasady / reguły / wymagania / obowiązki związane ze świadczeniem usług drogą elektroniczną. Ustawa nie nakłada obowiązku świadczenia tych usług a jedynie reguluje, na jakich zasadach mają być świadczone. Ustawa weszła w życie z dniem 10 marca 2003 r.

Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne¹²

Ustawa określa zasady: ustanawiania Planu Informatyzacji Państwa oraz projektów informatycznych o publicznym zastosowaniu, dostosowania rejestrów publicznych i wymiany informacji w formie elektronicznej między podmiotami publicznymi do minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji między podmiotami publicznymi, dostosowania systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych do minimalnych, gwarantujących otwartość standardów informatycznych, wymagań dla systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych, kontroli projektów informatycznych o publicznym zastosowaniu, systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych, rejestrów publicznych i wymiany informacji oraz wymiany informacji w formie elektronicznej z podmiotami publicznymi, wymiany informacji drogą elektroniczną, w tym dokumentów elektronicznych, pomiędzy podmiotami publicznymi a podmiotami nie będącymi podmiotami publicznymi. Przepisy Ustawy stosuje również się do organów administracji samorządowej.

Ustawa weszła w życie z dniem 21 lipca 2005 r., natomiast w dniu 25 stycznia 2006 r. weszły w życie zmiany tej ustawy (ustawa o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne).

Rozporządzenie w sprawie warunków organizacyjno – technicznych doręczania dokumentów elektronicznych podmiotom publicznym.

Rozporządzenie¹³ określa: warunki organizacyjno – techniczne doręczania dokumentów elektronicznych podmiotom publicznym i formę urzędowego poświadczania odbioru dokumentów elektronicznych przez adresatów.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 14 stycznia 2006 r.

Rozporządzenie w sprawie minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.

¹² Ustawa z dnia 17 lutego 2005 roku o informatyzacji działalności podmiotów realizujących działania publiczne (Dz. U. 2005 r. Nr 64 poz. 565).

¹³ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 września 2005 roku w sprawie warunków organizacyjno – technicznych doręczania dokumentów elektronicznych podmiotom publicznym (Dz. U. 2005 r. Nr 200 poz. 1651)

Rozporządzenie¹⁴ określa minimalne wymagania dla systemów teleinformatycznych. Zgodnie z rozporządzeniem systemy teleinformatyczne używane przez podmioty publiczne do realizacji zadań publicznych powinny spełniać właściwości i cechy w zakresie funkcjonalności, niezawodności, używalności, wydajności, przenoszalności i pielęgnowalności, określone w normach ISO zatwierdzonych przez krajową jednostkę normalizacyjną, na etapie projektowania, wdrażania i modyfikowania tych systemów. Powinny zostać wyposażone w składniki sprzętowe i oprogramowanie umożliwiające wymianę danych z innymi systemami teleinformatycznymi używanymi do realizacji zadań publicznych za pomocą protokołów komunikacyjnych i szyfrujących, stosownie do zakresu działania tych systemów, zapewniając dostęp do zasobów informacji udostępnianych przez systemy teleinformatyczne używane do realizacji zadań publicznych przy wykorzystaniu określonych formatów danych. Na podmioty publiczne rozporządzenie nakłada obowiązek opracowania, modyfikacji w zależności od potrzeb oraz wdrażania polityki bezpieczeństwa dla systemów teleinformatycznych używanych przez ten podmiot do realizacji zadań publicznych.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 12 listopada 2005 r.

Ustawa prawo telekomunikacyjne.

Ustawa określa zasady wykonywania i kontroli działalności polegającej na świadczeniu usług telekomunikacyjnych, dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych lub udogodnień towarzyszących, zwanej dalej „działalnością telekomunikacyjną”; prawa i obowiązki przedsiębiorców telekomunikacyjnych; prawa i obowiązki użytkowników oraz użytkowników urządzeń radiowych; warunki podejmowania i wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu sieci i udogodnień towarzyszących oraz świadczeniu usług telekomunikacyjnych, w tym sieci i usług służących rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów radiofonicznych i telewizyjnych; warunki regulowania rynków telekomunikacyjnych; warunki świadczenia usługi powszechnej; warunki ochrony użytkowników usług; warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz numeracją; warunki przetwarzania danych w telekomunikacji i ochrony tajemnicy telekomunikacyjnej; zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, w zakresie telekomunikacji; wymagania, jakim powinny odpowiadać aparatura oraz urządzenia radiowe i telekomunikacyjne urządzenia końcowe; funkcjonowanie administracji łączności, jej współdziałanie z innymi organami krajowymi oraz instytucjami Unii Europejskiej w zakresie regulacji telekomunikacji.

Celem ustawy jest stworzenie warunków dla wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych; rozwoju i wykorzystania nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej; zapewnienia ładu w gospodarce numeracją, częstotliwościami oraz zasobami orbitalnymi; zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług telekomunikacyjnych; zapewnienia neutralności technologicznej.

¹⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 października 2005 roku w sprawie minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz.U.2005 r. Nr 212 poz. 1766)

Przepisy ustawy nie naruszają przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów oraz przepisów ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.).

Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2001 r., natomiast w dniach: 7 listopada 2001 r., 1 stycznia 2002 r., 3 września 2004 r., 9 lutego 2006 r., 27 lutego 2007 r. wchodziły w życie zmiany ustawy.

Ustawa o opłacie skarbowej.

Ustawa o opłacie skarbowej¹⁵ z dnia z dnia 16 listopada 2006 r. (Dz. U. z dnia 8 grudnia 2006 r.) w art. 10 stanowi podstawę prawną do wydania przez ministra właściwego ds. finansów publicznych, rozporządzenia określającego sposób zwrotu opłaty skarbowej oraz szczegółowy sposób potwierdzania przez organy administracji rządowej i samorządowej oraz podmioty, o których mowa w art. 1 ust. 2 Ustawy, zapłaty opłaty skarbowej, w szczególności przez określenie: dokumentowania zapłaty opłaty skarbowej, trybu zwrotu opłaty skarbowej, sposobu sporządzania adnotacji potwierdzających zapłatę opłaty skarbowej, zwolnienie od niej lub wyłączenie obowiązku jej zapłaty - uwzględniając konieczność zapewnienia sprawności postępowania podatkowego, a także zapewnienia kontroli zapłaty opłaty skarbowej.

Na tej podstawie w dniu 21 grudnia 2006 r. Minister Finansów wydał rozporządzenie w sprawie dokumentowania zapłaty opłaty skarbowej oraz trybu jej zwrotu (Dz. U. z dnia 28 grudnia 2006 r.) Zgodnie z treścią tego rozporządzenia, przez wniosek należy rozumieć podanie lub protokół stwierdzający wniesienie podania albo podanie wniesione w formie dokumentu elektronicznego sporządzonego i doręczonego zgodnie z odrębnymi przepisami; a przez zgłoszenie należy rozumieć zgłoszenie lub protokół stwierdzający dokonanie zgłoszenia albo zgłoszenie dokonane w formie dokumentu elektronicznego sporządzonego i doręczonego zgodnie z odrębnymi przepisami.

Ostatnie najważniejsze zmiany weszły życie z dniem 1 stycznia 2007 r. (Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej) oraz z dniem 26 lipca 2007 r. (Ustawa z dnia 13 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o opłacie skarbowej).

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2007 r.

Ustawa o samorządzie powiatowym.

Ustawa¹⁶ określa zadania gminy na prawach powiatu, która wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie:

- edukacji publicznej,
- promocji i ochrony zdrowia,

¹⁵ Dz. U. 2000 r. Nr 96 poz. 86 z późn. zm.

¹⁶ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. 1998 r. Nr 91 poz. 578).

- pomocy społecznej,
- polityki prorodzinnej,
- wspierania osób niepełnosprawnych,
- transportu zbiorowego i dróg publicznych,
- kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- kultury fizycznej i turystyki,
- geodezji, kartografii i katastru,
- gospodarki nieruchomościami,
- administracji architektoniczno-budowlanej,
- gospodarki wodnej,
- ochrony środowiska i przyrody,
- rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
- przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- ochrony praw konsumenta,
- utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- obronności,
- promocji powiatu,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Do zadań publicznych powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w Ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży.

Ustawa o samorządzie gminnym.

Ustawa¹⁷ traktuje, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- ochrony zdrowia,

¹⁷ Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 1990 r. Nr 16 poz.95)

- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- edukacji publicznej,
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- targowisk i hal targowych,
- zieleni gminnej i zadrzewień,
- cmentarzy gminnych,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- promocji gminy,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Ustawa o podatku od towarów i usług – faktura elektroniczna.

Obowiązek wystawiania faktury przez podatników jest określony w art. 106 Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z dnia 5 kwietnia 2004 r.). Zgodnie z ust. 10 powołanego artykułu, minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, sposób i warunki wystawiania oraz przesyłania faktur w formie elektronicznej, uwzględniając: konieczność odpowiedniego dokumentowania sprzedaży i identyfikacji czynności dokonanych przez grupy podatników; potrzebę zapewnienia kontroli prawidłowości rozliczania podatku; konieczność zapewnienia jednoznacznej identyfikacji wystawcy faktury oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa, wiarygodności, niezaprzeczalności i nienaruszalności wystawianym i przesyłanym fakturom; stosowane techniki w zakresie wystawiania i przesyłania dokumentów w formie elektronicznej i kodowania danych w tych dokumentach.

Ponadto na podstawie art. 106 ust. 11 minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, może określić, w drodze rozporządzenia, zasady przechowywania oraz tryb udostępniania organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej faktur przesyłanych drogą elektroniczną, uwzględniając przepisy prawa Wspólnot Europejskich, potrzebę zapewnienia kontroli prawidłowości rozliczania podatku oraz stosowane techniki w zakresie przesyłania danych w formie elektronicznej i kodowania tych danych.

Na podstawie wyżej wymienionych przepisów w dniu 14 lipca 2005 minister finansów wydał rozporządzenie w sprawie wystawiania oraz przesyłania faktur w formie elektronicznej, a także przechowywania oraz udostępniania organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej tych faktur (Dz.U.2005 r. Nr 133 poz.1119). Rozporządzenie to określa sposoby i warunki wystawiania oraz przesyłania faktur w formie elektronicznej oraz zasady przechowywania i tryb udostępniania organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej faktur przesyłanych drogą elektroniczną. Zgodnie z rozporządzeniem, faktury mogą być wystawiane, przesyłane i przechowywane w formie elektronicznej, pod warunkiem, że autentyczność ich pochodzenia i integralność ich treści będą zagwarantowane bezpiecznym podpisem elektronicznym lub poprzez wymianę danych elektronicznych.

Partnerstwo publiczno prywatne.

Partnerstwo jest szczególnym przypadkiem zamówienia publicznego, albowiem zleca wykonanie (wraz z infrastrukturą) usługi pożytku publicznego, zwykle za wynagrodzeniem ze środków publicznych. Przygotowanie umowy jest poprzedzone analizą przedsięwzięcia, która określa główne koszty, ryzyko, oszczędności, jakie powinno przynieść zrealizowanie inwestycji metodą PPP oraz szereg innych informacji wpływających na kształt umowy.

Zasady i tryb współpracy podmiotu publicznego i partnera prywatnego w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego określają przepisy Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z dnia 6 września 2005 r.). Partnerstwo publiczno-prywatne, w rozumieniu ustawy, to oparta na umowie o partnerstwie publiczno-prywatnym współpraca podmiotu publicznego i partnera prywatnego, służąca realizacji zadania publicznego, jeżeli odbywa się na zasadach określonych w Ustawie. Przedmiotem umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym jest realizacja przez partnera prywatnego przedsięwzięcia za wynagrodzeniem na rzecz podmiotu publicznego. Partnerstwo publiczno-prywatne może stanowić sposób realizacji przedsięwzięcia, jeżeli przynosi to korzyści dla interesu publicznego przeważające w stosunku do korzyści wynikających z innych sposobów realizacji tego przedsięwzięcia. Korzyścią dla interesu publicznego jest w szczególności oszczędność w wydatkach podmiotu publicznego, podniesienie standardu świadczonych usług lub obniżenie uciążliwości dla otoczenia.

Telepraca.

Ustawa regulująca rynek pracy w zakresie telepracy – ustawa z dnia 27 sierpnia 2007 r. – o zmianie ustawy – kodeks pracy weszła w życie 16 października 2007 r. Przed tą datą telepraca podlegała jedynie warunkom wyznaczonym przez rynek i ogólnym przepisom prawa pracy. Telepraca to praca wykonywana regularnie poza zakładem pracy, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o świadczeniu usług drogą elektroniczną (przy wykorzystaniu rozwiązań technicznych, w tym urządzeń teleinformatycznych i współpracujących z nimi narzędzi programowych, umożliwiających indywidualne porozumiewanie się na odległość przy wykorzystaniu transmisji danych między systemami teleinformatycznymi, a w szczególności przy wykorzystaniu poczty elektronicznej). Telepracownikiem jest pracownik, który wykonuje pracę w warunkach określonych wyżej i przekazuje pracodawcy wyniki pracy, w szczególności za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Uzgodnienie między stronami umowy o pracę w przedmiocie telepracy może nastąpić przy zawieraniu umowy

o pracę (poszukiwanie nowego telepracownika). W takim wypadku w nowo zawieranej umowie o pracę należy określić:

- miejsce wykonywania telepracy,
- środki komunikacji elektronicznej, za pomocą których wyniki telepracy są przekazywane (poczta elektroniczna, zakładowa sieć teleinformatyczna dostępna online itp.),
- inne elementy charakterystyczne dla telepracy, natury ogólnej.

Skierowanie do telepracy może nastąpić również w trakcie zatrudnienia na wniosek pracodawcy albo pracownika na zasadzie porozumienia stron. Pracodawca określa zasady ochrony danych przekazywanych telepracownikowi.

Zarządzanie kryzysowe.

Zgodnie z Ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z dnia 21 maja 2007 r.) zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz na odtwarzaniu infrastruktury lub przywróceniu jej pierwotnego charakteru. Zgodnie z przepisami ustawy przez infrastrukturę krytyczną należy rozumieć systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców. Infrastruktura krytyczna obejmuje systemy:

- zaopatrzenia w energię i paliwa,
- łączności i sieci teleinformatycznych,
- finansowe,
- zaopatrzenia w żywność i wodę,
- ochrony zdrowia,
- transportowe i komunikacyjne,
- ratownicze,
- zapewniające ciągłość działania administracji publicznej,
- produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych.

Przez ochronę infrastruktury krytycznej należy rozumieć zespół przedsięwzięć organizacyjnych realizowanych w celu zapewnienia funkcjonowania lub szybkiego odtworzenia infrastruktury krytycznej na wypadek zagrożeń, w tym awarii, ataków oraz innych zdarzeń zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2007 – 2015.

Narodowy Program Zdrowia przyjęty Uchwałą Nr 90/2007 Rady Ministrów z dnia 15 maja 2007 r. jest dokumentem ogólnokrajowym kierowanym przede wszystkim

do samorządów i społeczności lokalnych. Jest to otwarty, dynamiczny i wielosektorowy dokument, który zakłada poprawę stanu zdrowia poprzez podejmowanie działań na rzecz zdrowia własnego i innych oraz wpływa na jakość życia ludności, poprzez zmniejszanie różnic w zdrowiu i dostępności do świadczeń zdrowotnych. Określa on sprzyjające warunki, jak również kształtuje umiejętności zdrowego stylu życia.

Strategia zgodna jest szczególnie z celem Narodowego Programu Zdrowia, jakim jest poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności, a w szczególności z celem operacyjnym 11 „Zwiększenie sprawności i skuteczności pomocy doraźnej w nagłym zagrożeniu życia” oraz z celem operacyjnym 12 „Zwiększenie dostępności i usprawnienie podstawowej opieki zdrowotnej”.

E-Zdrowie polepszenie opieki zdrowotnej dla obywateli europejskich: Plan działań na rzecz utworzenia Europejskiego Obszaru Zdrowia.
--

Najważniejszym dokumentem programowym w zakresie poprawy jakości opieki zdrowotnej jest Komunikat Komisji Europejskiej „E-Zdrowie - polepszenie opieki zdrowotnej dla obywateli europejskich: Plan działań na rzecz utworzenia Europejskiego Obszaru e-zdrowia” opublikowany 30 kwietnia 2004 r. Dokument definiuje usługi e-zdrowia nie tylko jako wykorzystanie aplikacji internetowych. Zdaniem Komisji Europejskiej e-zdrowie obejmuje całą gamę aplikacji i urządzeń wspomagających pracę administracji, personelu medycznego oraz zindywidualizowanych systemów ochrony zdrowia dla pacjentów i obywateli. Jako przykłady tego typu usług wskazano w Komunikacie: systemy informacji medycznej, elektroniczne bazy danych medycznych, usługi telemedycyny, osobiste urządzenia medyczne umożliwiające telediagnostykę, portale internetowe oraz wiele innych narzędzi informacyjnych i komunikacyjnych wspomagających prewencję, diagnostykę, leczenie oraz monitorowanie stanu zdrowia. Zastosowanie nowych technologii informacyjnych w ochronie zdrowia uznano w Komunikacie za największe wyzwanie stojące w chwili obecnej przed tym sektorem. Usługi e-zdrowia są już w chwili obecnej źródłem zwiększenia produktywności ochrony zdrowia w Europie, w ocenie Komisji Europejskiej będą one także podstawą nowego modelu funkcjonowania tego sektora, modelu, który w większym stopniu będzie skoncentrowany na kreowaniu wartości dodanej dla pacjentów.

W konkluzjach w/w Komunikatu Komisja Europejska stwierdza, że zastosowanie usług e-zdrowia będzie powszechne dla kadry medycznej, pacjentów i obywateli, e-zdrowie będzie w odpowiedni sposób finansowane ze środków budżetowych. W ten sposób e-zdrowie przyczyni się do osiągnięcia szerszego celu, jakim jest wzrost konkurencyjności.

3.4 Społeczeństwo Informacyjne w Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka wychodzi naprzeciw założeniom Strategii Lizbońskiej, przyczyniając się do realizacji jej celów poprzez przypisanie ponad 90% alokacji finansowej na działania w obszarach: B+R, innowacje, technologie informacyjne i komunikacyjne.

Innowacje, w szczególności w zakresie zastosowań technologii informacyjnych i komunikacyjnych w sferze organizacji i zarządzania, stanowią niezbędny czynnik

transformacji polskiej gospodarki do gospodarki opartej na wiedzy oraz transformacji polskiego społeczeństwa do społeczeństwa informacyjnego charakteryzującego się wyższą jakością życia.

Niniejszy Program jest zgodny z Celem szczegółowym 6 – Wzrost wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce, PO IG.

Realizacja postanowień Programu Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Dąbrowie Górniczej przyczyni się do wzrostu wykorzystania technologii teleinformatycznych w działalności gospodarczej (budowa E-Administracji służąca zmniejszaniu barier administracyjnych dla prowadzenia działalności gospodarczej, wsparcie wykorzystania technologii teleinformatycznych przez mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, stymulowanie popytu na usługi w formie cyfrowej, poprzez zwiększanie dostępu do Internetu szerokopasmowego oraz uświadamianie korzyści z wykorzystania technologii teleinformatycznych w życiu codziennym i działalności gospodarczej).

Zgodnie z zapisami PO IG, w ramach Osi Priorytetowej 7: Społeczeństwo Informacyjne – budowa elektronicznej administracji, poprawie powinny ulec warunki prowadzenia działalności gospodarczej poprzez zwiększenie dostępności zasobów informacyjnych administracji publicznej oraz usług publicznych w formie cyfrowej dla obywateli i przedsiębiorców. Rozwiązania tego typu pozwolą na likwidację barier na styku biznes – administracja.

Zgodnie z zapisami PO IG, w ramach osi priorytetowej 8: Społeczeństwo Informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki, koniecznym jest wspieranie tworzenia nowych, innowacyjnych eUsług, innowacyjnych rozwiązań elektronicznego biznesu oraz zmniejszanie technologicznych, ekonomicznych i mentalnych barier wykorzystania eUsług w społeczeństwie. W ramach opisywanej Osi Priorytetowej wspierane będą m.in. następujące działania: wsparcie dla nowo tworzonych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw świadczących eUsługi, wspieranie eUsług między przedsiębiorstwami (B2B), wspieranie działań z zakresu eIntegracji poprzez wspieranie dostępu obywateli do szerokopasmowego Internetu, wsparcie dostarczania dostępu do Internetu szerokopasmowego na etapie tzw. „ostatniej mili” przez MSP.

3.5 Społeczeństwo informacyjne w regionalnych programach rozwoju

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 w kontekście rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 została uchwalona w 2000 roku. W 2005 została uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego zaktualizowana¹⁸. O aktualizacji Strategii zdecydowały zadania wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej oraz nowego okresu programowania Funduszy Strukturalnych na lata 2007-2013, przede wszystkim zastąpienie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego regionalnymi programami operacyjnymi, zarządzanymi samodzielnie na poziomie województwa.

¹⁸ <http://bip.silesia-region.pl/index.php?grupa=15>

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 uporządkowana jest w strukturę obejmującą trzy poziomy:

- Priorytety dziedzinowe - zidentyfikowane w ramach pól strategicznych
- Cele strategiczne - określone w obrębie wyznaczonych priorytetów dziedzinowych
- Kierunki działania - wskazujące konkretne zadania, które przyczynią się do rozwoju województwa.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020 wyznacza następujące pola rozwoju województwa:

- Społeczne – edukacja, otwartość, tożsamość, kompetencje,
- Gospodarcze – zdywersyfikowana i innowacyjna gospodarka,
- Środowiskowe – bioróżnorodność i zdrowe życie,
- Infra – techniczne - dostępność transeuropejska (w tym jako jeden z kierunków działań – rozwój społeczeństwa informacyjnego).

W ramach pól strategicznych zidentyfikowano następujące priorytety dziedzinowe:

W polu społecznym:

- Priorytet 1: edukacja, kultura, mobilność i aktywizacja zasobów ludzkich.
- Priorytet 2: integracja społeczna, bezpieczeństwo i zdrowie.

W polu gospodarczym:

- Priorytet 1: restrukturyzacja i rozwój gospodarki.
- Priorytet 2: innowacje, technologie, działalność B+R

W polu środowiskowym oraz infra-technicznym:

- Priorytet 1: ochrona i kształtowanie środowiska oraz przestrzeni.
- Priorytet 2: transport, komunikacja i informacja

Ponadto wyznaczono 2 priorytety horyzontalne związane z wszystkimi polami:

- Priorytet 1: współpraca międzyregionalna i międzynarodowa, w tym transgraniczna.
- Priorytet 2: współpraca wewnątrzregionalna.

W obrębie priorytetów dziedzinowych wyznaczono 4 cele strategiczne. Cele strategiczne są rozumiane jako ogólny opis pożądanego kierunku zmian rzeczywistości regionalnej i pozycji regionu w przyszłości – w długoterminowym horyzoncie czasowym.

Tabela Nr 1: Cele Strategiczne Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020.

Cel strategiczny I	Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społeczno-gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego
Cel strategiczny II	Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej
Cel strategiczny III	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki
Cel strategiczny IV	Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni

Dla realizacji wyznaczonych celów strategicznych określono kierunki działań. Wyznaczone kierunki działań stały się podstawą dla konstrukcji regionalnych programów operacyjnych. Wybór celów i kierunków dokonany został na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji społeczno-gospodarczej, zidentyfikowanych czynników i uwarunkowań oraz analizy dotychczasowych strategii i programów regionalnych.

Kierunki działań w kwestii społeczeństwa informacyjnego są zawarte w polu rozwoju Nr 2 Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego, przedstawionym w poniższej tabeli:

Tabela Nr 2: Kierunki działań w zakresie społeczeństwa informacyjnego w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020.

Pole strategii	2. Infra-techniczne – dostępność transeuropejska
Priorytet dziedzinowy	Transport, komunikacja i informacja
Cel strategiczny	Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej
Kierunki działań	Kierunek działań 2.1: Optymalizacja i integracja systemu transportowego
	Kierunek działań 2.2: Rozbudowa i unowocześnienie systemów energetycznych
	Kierunek działań 2.3: Rozwój informatyki i telekomunikacji
	Kierunek działań 2.4: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013.

Programowanie wydatkowania Funduszy Unijnych w Polsce podlega zasadzie planowania i obligatoryjnej zgodności ze stanowiskiem Komisji Europejskiej. Polska przygotowała plany wdrażania pomocy (wydatkowania Funduszy Strukturalnych), które w okresie programowania 2007 – 2013 zawarte są w Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia (NSRO) oraz w programach operacyjnych i ich uszczegółowieniach. Najważniejszymi programami operacyjnymi, z których samorządy będą mogły korzystać są: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Program Operacyjny Kapitał Ludzki - oba wdrażane na szczeblu centralnym poprzez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz

w przypadku województwa śląskiego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013.

Celem Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013 jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 (RPO) stanowi najistotniejszy instrument polityki regionalnej województwa w okresie 2007-2013, spajający większość zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz inne jednostki publiczne i prywatne w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Realizuje on zapisy zawarte w aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020, przyjętej przez Sejmik Województwa Śląskiego w 2005 roku.

Osiągnięcie założonych w RPO celów odbywać się będzie poprzez realizację poszczególnych priorytetów i działań. Łączna wartość alokacji na poszczególne działania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013 wyniesie 1.570,40 mln euro w tym na realizację projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego przeznaczono 150 mln euro. Wysokość i podział dostępnych środków w ramach Priorytetu II RPO „Społeczeństwo informacyjne”. z wyodrębnieniem środków przeznaczonych na procedurę konkursową, przedstawiają poniższe tabele.

Tabela Nr 3: Środki finansowe dostępne w II Priorytecie RPO 2007 – 2013 Województwa Śląskiego (alokacja ogółem).

Priorytet	Działanie	Alokacja (w mln euro) na lata 2007-2013
II. Społeczeństwo informacyjne	2.1 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego	100,00
	2.2 Rozwój elektronicznych usług publicznych	50,00

Tabela Nr 4: Środki przeznaczone w II Priorytecie RPO 2007 – 2013 Województwa Śląskiego na projekty wybrane w drodze konkursowej.

Priorytet	Działanie	Alokacja (w mln euro) na lata 2007-2013
II. Społeczeństwo informacyjne	2.1 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego	50,00
	2.2 Rozwój elektronicznych usług publicznych	15,00

W ramach tego priorytetu, za kwotę 150 milionów euro, planowane jest osiągnięcie w skali województwa wskaźników przedstawionych w tabeli.

Tabela Nr 5: Wskaźniki dla II Priorytetu RPO 2007 -2013 Województwa Śląskiego.

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość do zrealizowania		
		2010	2013	2015
Wskaźnik produktu				
Liczba projektów dotyczących infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	szt.	31	101	130
Liczba PIAP objętych wsparciem w ramach Programu	szt.	60	194	250
Wskaźnik rezultatu				
Liczba osób, które uzyskały dostęp do szerokopasmowego Internetu	osoba	120500	389000	500000
Ilość zrealizowanych usług publicznych dostępnych drogą elektroniczną udostępnionych dzięki wsparciu programu	szt.	120500	389000	500000
Liczba nowych miejsc pracy w tym:	szt.	31	101	130
Kobiety	szt.	16	51	65
Mężczyźni	szt.	15	50	65

3.6 Zgodność Programu ze Strategią Rozwoju Miasta Dąbrowa Górnicza: 2020

Niniejszy dokument jest zgodny ze „Strategią Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2020”, przyjętą Uchwałą Nr XX/309/07 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 28 lipca 2007 roku.

„Strategia Rozwoju Miasta...” jest dokumentem nadrzędnym wobec branżowego Programu Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Dąbrowa Górnicza.

Zgodnie z **WIZJĄ PRZYSZŁOŚCI MIASTA** zawartą w „Strategii Rozwoju Miasta...” władze samorządowe realizują misję przekształcenia Dąbrowy Górniczej w:

- miasto o przebudowanej bazie ekonomicznej z dominacją sektora wysokiej techniki i usług,
- miasto, w którym egzystują współpracujące ze sobą wspólnoty lokalne, wykazujące wysoki poziom spójności społecznej, ekonomicznej i terytorialnej,
- miasto oferujące wysoką jakość życia w środowisku zamieszkania,
- uprzywilejowane miejsce zapewniające szczególnie dogodne warunki korzystania z różnorodnych form spędzania czasu wolnego,
- miasto dobrze skomunikowane z otoczeniem sąsiedzkim, regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

Niniejszy program w znaczący sposób wpłynie na osiągnięcie stanu zaplanowanego w wizji miasta. Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Dąbrowa Górnicza pozostaje spójny z Priorytetami i Celami Strategicznymi zawartymi w „Strategii Rozwoju Miasta...”. W bezpośredni sposób wypełnia on postanowienia Priorytetu II „Integracja Wspólnot Lokalnych”, przyczyniając się do osiągnięcia zapisów Celu Strategicznego 22 „Dąbrowa Górnicza miastem silnie rozbudowanej infrastruktury informatycznej stwarzającej mieszkańcom warunki uczestnictwa w globalnym społeczeństwie informacyjnym”. Zważywszy na oddziaływanie nowoczesnych technologii i informatyzacji na wszystkie dziedziny życia, należy stwierdzić ze realizacja zapisów Programu Rozwoju

Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Dąbrowa Górnicza w pośredni sposób wpływa na osiągnięcie wszystkich zaplanowanych w „Strategii Rozwoju Miasta...” Priorytetów i Celów Strategicznych.

4. Społeczeństwo Informacyjne w Dąbrowie Górniczej – analiza stanu obecnego.

W Dąbrowie Górniczej nie wykonywano dotychczas odrębnych badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno – telekomunikacyjnych w gospodarstwach domowych i przez osoby prywatne. Dlatego też dla zobrazowania tego zagadnienia w niniejszym opracowaniu posłużono się danymi pochodzącymi z badań, wykonanych przez Główny Urząd Statystyczny, Centrum Badań Opinii Społecznej, Urząd Komunikacji Elektronicznej i prywatne ośrodki badawcze. W niniejszym opracowaniu wykorzystano materiał badawczy powstały w latach 2005 – 2008, dotyczący skali kraju i poszczególnych jego województw. Analiza stanu obecnego społeczeństwa informacyjnego w Dąbrowie Górniczej zawiera również informacje i dane pozyskane w trakcie konsultacji społecznych z jednostek podległych gminie, używając do tego celu kwestionariusza ankiety (w wersji elektronicznej). Proces badawczy przeprowadzono za pośrednictwem Internetu, korzystając z poczty elektronicznej.

4.1 Użytkownicy i dostęp do infrastruktury teleinformatycznej

W 2007 roku, w miastach o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., 60 % gospodarstw domowych wyposażonych było w komputer. Szybko przybywało gospodarstw korzystających z połączeń szerokopasmowych, co oznacza, że praktycznie wszystkie nowe łącza internetowe dla gospodarstw domowych są już szerokopasmowe. Wśród najczęstszych przyczyn nie posiadania szerokopasmowego dostępu do Internetu w domu respondenci biorący udział w badaniu, wykonanym w 2007 roku podawali: brak potrzeby (41%), zbyt wysokie koszty sprzętu (32%), zbyt wysokie koszty dostępu (31%), brak odpowiednich umiejętności (20%), brak technicznych możliwości podłączenia do Internetu (9%), posiadanie dostępu do Internetu gdzie indziej (8%), niechęć do Internetu (3%), względy bezpieczeństwa (2%)¹⁹.

Według danych pochodzących z raportu OECD, w 2007 roku w Polsce działało 3 miliony szerokopasmowych łączy internetowych. Oznacza to, że penetracja rynku wynosiła około 8%. Dało to Polsce 26 miejsce, na 30 analizowanych państw. Na dalszych miejscach uplasowały się tylko Grecja, Słowacja, Turcja i Meksyk. Bardziej niepokojące jest jednak to, że w Polsce znacznie wolniej przybywa łączy szerokopasmowych, aniżeli w pozostałych krajach OECD. Różnicę w dostępie do łączy szerokopasmowych, pomiędzy krajami z czołówki raportu, a Polską najdobitniej zobrazować można porównaniem przepustowości łączy. W Japonii średnia przepustowość łącza to 93,7 Mb/s. W Polsce jest to zaledwie 4,2 Mb/s²⁰.

W 2006 roku najpopularniejszą formą stałego dostępu do Internetu w gospodarstwach domowych była usługa *neotrada tp* oparta na technologii DSL. Kolejnymi pod względem popularności formami dostępu były: modem kablowy TVK oraz sieci oparte na technologii LAN – Ethernet. Szczegółowe informacje na ten temat przedstawiono w poniższej tabeli²¹.

¹⁹ GUS - Wykorzystanie technologii komunikacyjno – informacyjnych w gospodarstwach domowych i przez osoby prywatne w 2007 r.

²⁰ P. Waszczuk, „Szerokopasmowe statystyki OECD”, 4 grudnia 2007, <http://publicstandard.pl/artykuly/56705/Szerokopasmowe.statystyki.OECD.html>

²¹ Urząd Komunikacji Elektronicznej - Raport Roczny 2006.

Tabela Nr 6: Technologie dostępu do sieci Internet w Polsce lata 2005 – 2006, odsetek liczby użytkowników.

L.p.	Forma stałego dostępu do sieci	2005 rok	2006 rok
1.	xDSL	46,6%	57,7%
2.	Telewizja kablowa	19,4%	23,2%
3.	Dial-up	24,9%	10,3%
4.	LAN – Ethernet	5,6%	5,7%
5.	Dostęp bezprzewodowy*	2,2%	2,6%
6.	Pozostałe**	1,3%	0,5%

* FWA, WLAN, CDMA, WiMax, łącza satelitarne.

** HiS i łącza dzierżawione.

Źródło: Urząd Komunikacji Elektronicznej – Raport Roczny 2006.

Rynek usług dostępu do szerokopasmowego Internetu w Polsce zdominowany jest przez siedmiu operatorów telekomunikacyjnych. Trzech z nich (Telekomunikacja Polska S.A., Netia S.A., Dialog S.A.) to przedstawiciele rynku telefonii stacjonarnej, natomiast czterech pozostałych (UPC Sp. z o. o., VECTRA S.A., Multimedia Polska S.A., Aster City Cable Sp. z o. o.) to najwięksi w Polsce dostawcy telewizji kablowej²².

4.1.1 Użytkownicy sprzętu komputerowego i Internetu

W badaniu GUS, w 2007 roku, 61% osób w wieku od 16 do 74 lat deklarowało korzystanie kiedykolwiek z komputera, a 46% respondentów (w tej grupie wiekowej) deklarowało regularne (co najmniej raz w tygodniu) korzystanie z komputera. Ponad połowa respondentów w wieku od 16 do 74 lat (52%) deklarowało korzystanie kiedykolwiek z Internetu, a 39% badanych twierdziła ze korzysta z tego medium regularnie (co najmniej raz w tygodniu)²³.

Najczęstszym miejscem korzystania z komputera i Internetu przez uczestniczących w badaniu respondentów był dom, w którym z komputera korzystało 43%, a z Internetu 33% ogółu badanych. W miejscu pracy (innym niż dom) z komputera korzystało 17%, a z Internetu 14% respondentów. W szkole i na uczelni zarówno z komputera, jak i z Internetu korzystało po 10% ogółu badanych. W mieszkaniach innych osób z komputera korzystało 8%, a z Internetu 10% ogółu badanych. W innych miejscach z komputera korzystało 4% a z Internetu 6% respondentów²⁴.

Cele korzystania z Internetu w sprawach prywatnych w latach 2005 – 2007 szczegółowo przedstawiono w poniższej tabeli.

²² Urząd Komunikacji Elektronicznej – Raport Roczny 2006.

²³ Tamże, odsetki nie sumują się do 100% ze względu na możliwość wskazania więcej niż jednej odpowiedzi.

²⁴ Tamże, odsetki nie sumują się do 100% ze względu na możliwość wskazania więcej niż jednej odpowiedzi.

Tabela Nr 7 : Cele korzystania z Internetu w sprawach prywatnych w latach 2005 – 2007.

CEL KORZYSTANIA Z INTERNETU	2005	2006	2007
	w % populacji w wieku 16 – 74 lata		
Korzystanie z poczty elektronicznej	24 %	27 %	32 %
Wyszukiwanie informacji o towarach i usługach	18 %	25 %	27 %
Udział w czatach i forach dyskusyjnych	15 %	18 %	26 %
Granie w gry, pobieranie plików z gramami, muzyką, filmami	12 %	16 %	17 %
Czytanie, pobieranie czasopism on – line	13 %	16 %	15 %
Korzystanie z usług bankowych	6 %	9 %	13 %
Szukanie informacji dotyczących zdrowia	7 %	11 %	13 %
Słuchanie radia i oglądanie telewizji on – line	6 %	10 %	13 %
Pobieranie programów komputerowych (bez gier)	8 %	12 %	12 %
Korzystanie z serwisów poświęconych turystyce	6 %	11 %	11 %
Telefonowanie przez Internet, videokonferencje	5 %	8 %	10 %
Szukanie pracy, wysyłanie ofert	5 %	7 %	7 %
Sprzedawanie towarów np. na aukcjach	1 %	5 %	5 %

Źródło: GUS - Wykorzystanie technologii komunikacyjno – informacyjnych w gospodarstwach domowych i przez osoby prywatne w 2007 r.

Najwięcej osób (prawie 1/3 ogółu) wykorzystywała Internet do wysyłania i odbierania e-maili, a niewiele mniej (27%) do wyszukiwania informacji o towarach i usługach lub korzystania z czatów i forów dyskusyjnych (26%). Dynamicznie rozwija się korzystanie z usług bankowych (wzrost o ponad 100% w analizowanym okresie) oraz słuchanie radia i oglądanie telewizji on – line. Coraz więcej osób dokonuje zakupów, ale także i sprzedaży przez Internet. Łączna wartość zakupów w sieci Internet, w 2007 roku wyniosła ponad 4,5 miliarda złotych. Przeciętnie na jedną osobę korzystającą z handlu internetowego przypadły zakupy o wartości 980 zł, a na mieszkańca Polski w wieku od 16 do 74 lat ponad 150 zł²⁵.

Szczegółowe informacje na temat umiejętności korzystania z komputera przez mieszkańców Polski w wieku od 16 do 74 lat przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 8 : Umiejętności związane z korzystaniem z komputera.

L.p.	Umiejętność	% populacji w wieku 16 – 74 lata *
1.	Kopiowanie / przenoszenie plików do folderu	45%
2.	Korzystanie z narzędzi do kopiowania lub wycinania i wklejania	39%
3.	Używanie funkcji matematycznych w arkuszu kalkulacyjnym	27%
4.	Instalowanie nowych urządzeń (drukarek, skanerów itp.)	25%
5.	Kompresowanie plików	18%
6.	Rozwiązywanie problemów związanych z pracą komputera	15%
7.	Podłączanie komputera do sieci lokalnej LAN	8%
8.	Programowanie w specjalistycznym języku	5%

* Odsetki nie sumują się do 100% ze względu na możliwość wskazania więcej niż jednej odpowiedzi.

Źródło: GUS - Wykorzystanie technologii komunikacyjno – informacyjnych w gospodarstwach domowych i przez osoby prywatne w 2007 r.

Niemal połowa respondentów posiada umiejętność „kopiowania / przenoszenia plików do folderu” (45%), niewiele mniej osób, spośród ankietowanych (39%), potrafi korzystać „z narzędzi do kopiowania lub wycinania i wklejania”. Zdecydowanie najmniej osób w wieku

²⁵ GUS - Wykorzystanie technologii komunikacyjno – informacyjnych w gospodarstwach domowych i przez osoby prywatne w 2007 r.

od 16 do 74 lat potrafi „podłączyć komputer do sieci lokalnej LAN” (8%) i „programować w specjalistycznym języku” (5%)²⁶.

Szczegółowe informacje na temat umiejętności związanych z korzystaniem z Internetu przez mieszkańców Polski w wieku od 16 do 74 lat przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 9: Umiejętności związane z korzystaniem z Internetu.

L.p.	Umiejętność	% populacji w wieku 16 – 74 lata *
1.	Używanie wyszukiwarki internetowej	48%
2.	Wysyłanie e-maili z załącznikami	35%
3.	Branie udziału w czatach, forach, dyskusjach	23%
4.	Telefonowanie przez Internet	15%
5.	Wyszukiwanie, pobieranie i instalowanie programów	14%
6.	Ustawianie zabezpieczeń chroniących przed wirusami i programami szpiegującymi	13%
7.	Używanie programów do wymiany plików (P2P)	12%
8.	Tworzenie stron internetowych	7%

* Odsetki nie sumują się do 100% ze względu na możliwość wskazania więcej niż jednej odpowiedzi.

Źródło: GUS - Wykorzystanie technologii komunikacyjno – informacyjnych w gospodarstwach domowych i przez osoby prywatne w 2007 r.

Blisko połowa mieszkańców Polski w wieku od 16 do 74 lat (48%) potrafi korzystać z wyszukiwarki internetowej. Ponad jedna trzecia badanych (35%) potrafi wysłać e-maile z załącznikami. Zdecydowanie najmniej respondentów potrafi tworzyć strony internetowe (7%)²⁷.

4.1.2 Dostęp do infrastruktury teleinformatycznej

Zgodnie z badaniami wykonanymi przez amerykańską firmę Nemertes Research liczba danych transmitowanych przez Internet, przez indywidualnych użytkowników i firmy w ciągu najbliższych dwóch lat może przekroczyć pojemność sieci. Aby temu zapobiec, operatorzy na całym świecie, w tym również w Polsce, muszą wydać na inwestycje około 140 miliardów dolarów, czyli o około 60 – 70% więcej, aniżeli planowano dotychczas. Powodem gwałtownego wzrostu ruchu w Internecie jest szybko rosnąca liczba użytkowników, ale przede wszystkim wzrost przepustowości łącz klientów oraz lawinowo rosnąca popularność serwisów oferujących filmy, dostęp do muzyki i telewizji internetowej. Według ekspertów Internet Innovation Alliance, w 2010 roku, internetowe potrzeby 20 gospodarstw domowych, będą takie jak wszystkich komputerów podłączonych do sieci w 1995 roku. Problem małej przepustowości sieci nie omija również Polski²⁸.

4.2 Operatorzy, ich obszar działania i parametry techniczne sieci

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza dostępne są stałe łącza internetowe, głównie za pośrednictwem ogólnopolskich operatorów telekomunikacyjnych posiadających własną

²⁶ Tamże.

²⁷ GUS – Wykorzystanie technologii komunikacyjno – informacyjnych w gospodarstwach domowych i przez osoby prywatne w 2007 r.

²⁸ T. Świderek, „Za trzy lata światowa sieć może się zapchać”, Gazeta Prawna Nr 227 (2007) czwartek 22 listopada 2007 r, <http://www.gazetaprawna.pl/?action=showNews&dok=2097.218.0.39.9.4.0.1.htm>

infrastrukturę oraz operatorów ogólnopolskich oferujących swoje usługi w ramach infrastruktury dzierżawionej (Telekomunikacja Polska S.A., Netia S.A., Tele 2, Dialog S.A. TK Telekom). W mieście dostępny jest też Internet dla użytkowników sieci telefonii komórkowych.

Na terenie miasta działają również operatorzy lokalni, których usługi docierają najczęściej do mieszkańców wybranych osiedli i dzielnic. Na terenie Dąbrowy Górniczej działają następujący operatorzy lokalni: WEBTEAM S.C., CONNECT IT, PPUH EL CUK²⁹, DABNET, TELPOL, TOM Stowarzyszenie, mieszkaneNET. Szczegółowe informacje na temat dostępności oferty operatorów lokalnych w poszczególnych dzielnicach miasta, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 10: Dostęp do usług szerokopasmowego Internetu w Dąbrowie Górniczej – oferta operatorów lokalnych (łącza o przepustowości od 512 kb/s)..

Operator/ Dzielnica	Webteam S.C.	Connect IT	Dabnet	Telpol	TOM Stowarzyszenie	mieszkaneNET*
Błędów						
Strzemieszyce Wielkie						
Ujejsce		X				X
Ząbkowice		X		X		
Łęka						
Łosień						
Okradzionów						
Trzebieszewice		X				
Strzemieszyce Małe						
Tucznawa		X				
Ratanice						
Sikorka		X				
Kuźniczka Nowa						
Marianki						
Bugaj		X				
Mydlice					X	
Gołonóg	X		X			
Reden						
Centrum	X			X		
Korzeniec						
Dziewiąty						
Łęknice						

Źródło – Na podstawie danych uzyskanych od operatorów w trakcie wywiadu telefonicznego z Operatorami.

* - lokalna sieć komputerowa, przepustowość łączy dla odbiorców indywidualnych poniżej 512 kb/s.

Ceny miesięcznego abonamentu łączy szerokopasmowych o przepustowości 512 kb/s kształtują się w ofercie operatorów lokalnych na poziomie 40 PLN brutto, Cena miesięcznego abonamentu łączy szerokopasmowego o przepustowości od 1024 do 2560 kb/s, zgodnie z informacjami operatorów kształtuje się na poziomie od 59 PLN do 65 PLN brutto. Należy zauważyć, że oferta operatorów lokalnych jest bardzo ograniczona i dotyczy głównie obszarów zabudowy wielorodzinnej i centrum miasta. Większość dzielnic peryferyjnych

²⁹ Zgodnie z informacją telefoniczną operator działa jedynie na terenie byłej kopalni KWK Paryż.

zagrożonych jest wykluczeniem cyfrowym. W związku z powyższym konieczne jest wybudowanie szerokopasmowej sieci miejskiej, do której w przyszłości, w ramach „ostatniej mili” dostęp uzyskają operatorzy lokalni, a za ich pośrednictwem mieszkańcy uzyskają tani dostęp do łączы szerokopasmowego Internetu.

4.3 E-Administracja

E-Administracja wykorzystuje technologie ICT w powiązaniu ze zmianami organizacyjnymi i nowymi umiejętnościami w celu usprawnienia instytucji użyteczności publicznej i demokratycznych procesów oraz wzmocnienia poparcia dla strategii państwowej. E-administracja opiera się na elektronicznej obsłudze obywateli, a o poziomie jej wdrożenia świadczy stopień zaawansowania e – usług.

Tabela Nr 11: Rodzaje i stopnie zaawansowania e – usług.

Stopnie zaawansowanie e-usług	
1	Informacja – publikacja informacji o świadczonej usłudze
2	Interakcja jednostronna – udostępnianie formularzy w formie elektronicznej
3	Interakcja dwustronna – przyjmowanie formularzy elektronicznie, usługi oparte o autentykację
4	Transakcja – pełne elektroniczne załatwienie sprawy, uwzględniające wydanie decyzji

4.3.1 Dostęp do Internetu

Obecnie jednym z najszerszych i najbogatszych w treści, z dostępnych źródeł informacji, o wyjątkowo krótkim czasie oczekiwania, jest Internet. Dostęp do sieci to nie tylko informacja, ale też metody komunikowania się (poczta elektroniczna, komunikatory głosowe, VoIP, przesyłanie obrazu, przesyłanie dźwięku itp.). Pomimo zagrożeń związanych z użytkowaniem Internetu w miejscu pracy jest on narzędziem niezbędnym do wykonywania obowiązków służbowych dla większości pracowników Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej. Urząd posiada dwa łącza dostępne do Internetu, których operatorem jest Crowley (łącze synchroniczne 4096 kb/s oraz łącze DSL 6144 kb/s). Sieć lokalna zabezpieczona jest przed ingerencją z zewnątrz poprzez firewall, natomiast za ochronę antywirusową odpowiada zainstalowane na każdym stanowisku pracy oprogramowanie antywirusowe podlegające na bieżąco aktualizacji.

4.3.2 Sieć komputerowa

Jednym z wymogów prawidłowego funkcjonowania jednostek administracji jest prawidłowo funkcjonująca sieć komputerowa. Gwarantuje ona szybki dostęp do wykorzystywanych aplikacji, potrzebnych informacji, użytkowanych i tworzonych dokumentów. Rozwiązanie sieciowe z wykorzystaniem serwerów plików i aplikacji pozwala na optymalizację bezpieczeństwa przechowywanych danych, a także zezwala na równoczesny dostęp do dokumentów i aplikacji wielu użytkownikom. Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej posiada wewnętrzną sieć komputerową.

4.3.3 Sprzęt komputerowy

Sprzęt komputerowy na przestrzeni ostatnich kilku lat stał się podstawowym narzędziem pracy w jednostkach administracji publicznej i samorządowej. Zwiększa to wydajność pracowników oraz ułatwia wykonywanie obowiązków służbowych. Jednak z uwagi na dużą rolę, jaką spełnia w prawidłowym funkcjonowaniu urzędu wymaga szczególnej kontroli sprawności i wydajności działania. Sprawnie, wydajnie i niezawodnie działający sprzęt komputerowy wpływa bardzo korzystnie na motywację pracowników. Skutkiem pracy na sprzęcie awaryjnym i przestarzałym jest demotywacja, powodująca frustrację, niezadowolenie, a w konsekwencji nieterminowość wykonywanych prac. Niewłaściwie funkcjonujący sprzęt IT jest jedną z głównych przyczyn stresu u pracowników.

Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej użytkuje ogółem 531 komputerów (420 stacji roboczych, 34 komputery przenośne z dostępem do Internetu, 17 serwerów i 60 komputerów specjalnego przeznaczenia). Szczegółowe informacje na temat użytkowanych systemów operacyjnych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 12: Systemy operacyjne użytkowane w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej.

L.p.	System operacyjny	Wersja	Ilość (w sztukach)
1.	Windows	98	216
2.	Windows	2000	103
3.	Windows	XP	101

4.3.4 Oprogramowanie podstawowe i specjalistyczne

Roli oprogramowania w funkcjonowaniu systemów komputerowych w żaden sposób nie można przecenić. Bez tego produktu programistów komputer byłby tylko bezużytecznym przedmiotem. Poczynając od systemu operacyjnego kończąc na specjalistycznych aplikacjach, wszystkie te elementy muszą być jak najlepiej dopasowane do potrzeb użytkownika. Optymalnym rozwiązaniem byłoby tworzenie produktów dedykowanych pod potrzeby określonej jednostki, jednak z uwagi na czasochłonność i wysokie koszty takiej operacji najczęściej dopasowuje się oprogramowanie wcześniej stworzone do szczególnych potrzeb i wymagań.

W celu realizacji swoich zadań służbowych pracownicy Urzędu Miejskiego korzystają z pakietów biurowych. Szczegółowe informacje na ten temat przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 13: Pakiety biurowe użytkowane przez Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej.

L.p.	Pakiet biurowy	Wersja	Ilość (w sztukach)
1.	Microsoft Office	97-2007	454
2.	Openoffice	2.2.1	60

W celu realizacji swoich zadań statutowych Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej posługuje się następującym oprogramowaniem specjalistycznym:

- USC - TECHNIKA Gliwice;
- Płace, FK, Budżet, Finanse, Dysponent, Faktury, Przelew, Pojazd, Kasa, Firmy-pd, Użytkowanie wieczyste, Dzierżawy, Rejestr opłat, Magazyn, Wypożyczenie, Środki trwałe, PKZP, RCP, Mandaty, BIP – REKORD Bielsko – Biała;

- Ewidencja ludności, Dodatki mieszkaniowe – MICOMP;
- Rejestr – ZETO Katowice;
- LEX, Legalis – WOLTERS KLUWER Sopot;
- Sedzig, Koncesja – AS Gliwice;
- EGB 2000, EGB 2005-N – GEOSYSTEM Wrocław;
- Dg DIALOG – VERTICAL Żory;
- Ośrodek – GEOBIT Katowice;
- Veritas, Sav – SYMANTEC
- Legali – C.H. BECK.

4.3.5 Usługi Urzędu Miejskiego on – line

Głównym przejawem e - administracji jest świadczenie usług administracyjnych on-line. W miarę rozwoju powstawały kolejne etapy tworzenia obywatelom następujących możliwości (każdy następny etap oferuje funkcje zawarte w poprzednich):

- Dostęp do informacji na stronie internetowej urzędu lub instytucji,
- Formularze elektroniczne do pobrania ze strony internetowej,
- Przyjmowanie formularzy wypełnionych przez obywateli i przekazanych za pomocą Internetu,
- Załatwianie sprawy urzędowej całkowicie drogą elektroniczną – od uzyskania informacji, poprzez pobranie odpowiednich formularzy i ich odesłanie drogą elektroniczną po wypełnieniu (względnie wypełnienie formularzy on-line na stronie internetowej), aż do uiszczenia wymaganych opłat i otrzymania oficjalnego pozwolenia, zaświadczenia, decyzji lub innego dokumentu, o który dana osoba występuje.

Obecnie Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej wdraża projekt SEKAP, który przyczyni się do rozwoju usług administracji samorządowej on – line zarówno na poziomie miasta jak i regionu.

Stan obecny polskiego prawodawstwa nie pozwala niektórym czynnościom urzędowym przeprowadzać wyłącznie on-line, w związku z tym bezcelowe jest tworzenie dla nich e-usług administracyjnej trzeciego i czwartego poziomu, np. składanie wniosku o wydanie dowodu osobistego.

4.3.6 Biuletyn Informacji Publicznej i strona internetowa miasta

Biuletyn Informacji Publicznej to usystematyzowany, w sztywnych ramach i ujednolicony system stron internetowych służący bezpłatnemu, łatwemu i powszechnemu dostępowi do informacji publicznej.

System ten funkcjonuje na podstawie: Ustawy o dostępie do informacji publicznej, Ustawy o ochronie danych osobowych, Ustawy o podpisie elektronicznym, Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej. Strona główna biuletynu dostępna jest pod adresem www.bip.gov.pl, na której znajdują się: nazwa podmiotu, podstawowe dane adresowe i odnośniki do stron podmiotowych.

Zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej posiada Biuletyn Informacji Publicznej pod adresem <http://www.bip.dabrowa-gornicza.pl/BIP.aspx?js=1>

W Biuletynie dostępne są wszystkie wymagane ustawowo informacje. Można je znaleźć przeglądając menu podmiotowe i przedmiotowe, w których skład wchodzi następujące odnośniki:

DANE PODMIOTU

- Informacje ogólne
- Strategia
- Statut
- Regulamin organizacyjny urzędu
- Władze miasta
- Rada
- Komisje
- Wydziały, referaty
- Sposoby ustalania prawa
- Sposoby załatwiania spraw
- Majątek
- Kontrole
- Plan Miasta
- Plany, programy
- Rejestry i archiwa

SPIS PODMIOTOWE

- Jednostki organizacyjne
- Jednostki pomocnicze

MENU PRZEDMIOTOWE

- Ogłoszenia
- Rekrutacja
- Uchwały
- Zarządzenia
- Protokoły
- Zamówienia Publiczne

INNE

- Redakcja biuletynu
- Instrukcja obsługi
- Informacje niepublikowane
- Rejestr zmian
- Objasnienia skrótów.

Miesięcznie Biuletyn Informacji Publicznej odwiedza około 2 000 osób. Znacznie większym zainteresowaniem cieszy się strona internetowa miasta, dostępna pod adresem: <http://www.dabrowa-gornicza.pl/>, którą to miesięcznie odwiedza około 60 000 internautów. Na stronie dostępne jest następujące menu przedmiotowe:

- Samorząd,
- Nasze Miasto,
- Edukacja,
- Sport i rekreacja,
- Kultura,
- Oferta inwestycyjna miasta,
- PAP – aktualności samorządowe,
- Galerie.

Strona posiada również odnośniki m.in.: kamera, za pośrednictwem której można zobaczyć co dzieje się w mieście, wirtualny urząd, pogoda. Strona posiada szereg odnośników (linków), m.in. do Związku Miast Polskich, Biuletynu Informacji Publicznej, Związku Powiatów Polskich i innych.

4.3.7 Poczta elektroniczna

Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej posiada ogólny adres poczty elektronicznej służący do kontaktu z obywatelami um@dabrowa-gornicza.pl. Korespondencja wpływająca na ten adres jest dystrybuowana do właściwych wydziałów. Nie jest to jedyna możliwość nawiązania kontaktów z Urzędem Miejskim przy pomocy poczty elektronicznej. Możliwym jest również kontakt z większością pracowników Urzędu Miasta (165 pracowników posiada e-mail adres), za pośrednictwem poczty elektronicznej. Spośród wszystkich pracowników urzędu, 30 osób korzysta w swojej pracy z komunikatorów internetowych.

Do wymiany danych i informacji z innymi organami administracji Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej najczęściej wykorzystuje dokumenty papierowe. Czasami w tym celu wykorzystywany jest fax, poczta elektroniczna oraz system obiegu dokumentów. Okazjonalnie korzysta się z oprogramowania dostarczonego przez jednostki administracji centralnej. Wymiana danych i informacji z klientami / petentami odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych. Okazjonalnie w tym celu wykorzystuje się pocztę elektroniczną i System SEKAP (który aktualnie znajduje się w fazie wdrażania w Dąbrowie Górniczej).

4.3.8 Elektroniczny Obieg Dokumentów

Fundamentalnym warunkiem właściwej organizacji i skutecznego zarządzania obiegiem informacji w jednostce samorządu terytorialnego jest proces transformacji związany z przechodzeniem z dokumentów papierowych na ich formę elektroniczną. Konieczność pełnego monitoringu realizowanych spraw na każdym poziomie ich rozpatrywania, wprowadzenie wysokich standardów obsługi obywatela, obowiązujących w krajach Unii Europejskiej, a także ciągle zwiększająca się ilość dokumentów wymuszają zastosowanie oprogramowania wspomagającego pracę urzędów i urzędników. System Elektronicznego Obiegu Dokumentów został wdrożony w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej

w ramach projektu SEKAP, w którym gmina uczestniczy. Celem głównym projektu SEKAP jest stworzenie warunków organizacyjnych i technicznych dla świadczenia usług publicznych drogą elektroniczną oraz wzrost efektywności pracy administracji w realizacji tych usług.

Do celów ogólnych projektu SEKAP należą:

- obniżenie kosztów świadczenia usług publicznych,
- podniesienie jakości usług publicznych,
- poszerzenie oferty usług świadczonych drogą elektroniczną,
- poprawa warunków rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej,
- zwiększenie stopnia wykorzystania technologii informatycznych przez mieszkańców regionu.

Obecnie systemem elektronicznego obiegu dokumentów objętych jest 60 stanowisk w Urzędzie Miejskim. Docelowo w system planuje się włączyć wszystkich użytkowników sieci wewnętrznej.

4.4 Edukacja

Bazę edukacyjną w Dąbrowie Górniczej stanowi:

- 20 Miejskich Przedszkoli,
- 19 Szkół Podstawowych,
- 4 Gimnazja,
- 15 Zespołów Szkół (w tym m.in. 1 Sportowy, 2 Specjalne, 2 Ogólnokształcące, 1 Zawodowy),
- 4 Licea Ogólnokształcące,
- 19 niepublicznych placówek edukacyjnych,
- 2 Szkoły Wyższe.

4.4.1 Przedszkola

Na terenie Dąbrowy Górniczej działa 20 przedszkoli. Spośród wszystkich zatrudnionych osób w placówkach przedszkolnych 18,35% wykorzystuje w swojej pracy codziennej sprzęt komputerowy. Wydajność stanowisk komputerowych posiadanych przez placówki przedszkolne jest bardzo zróżnicowana. Stacje robocze powstały w latach 1996 – 2007, opisywane jednostki korzystają z Systemów Operacyjnych: Microsoft Windows (95; 98; XP) oraz Linux (1 stanowisko). Komputery w badanych przedszkolach nie były połączone w sieć lokalną, podmioty nie zatrudniały też specjalistów odpowiedzialnych za administrację i konserwację sieci i sprzętu komputerowego. Wszystkie badane jednostki posiadają szerokopasmowy dostęp do Internetu. Prędkość transferu jest dość zróżnicowana i wynosi od 256 kb/s do 2048 kb/s. Rynek usług dostępu do Internetu w tym segmencie zmonopolizowała Telekomunikacja Polska S.A. Świadcząc usługę na rzecz 90% badanych placówek. Przedszkola komunikują się z innymi organami administracji najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych i faxu, czasami w tym celu wykorzystują pocztę elektroniczną. Wymiana danych i informacji pomiędzy przedszkolami, a Urzędem Miejskim w Dąbrowie

Górnicej odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych i faxu, czasami w tym celu wykorzystuje się pocztę elektroniczną. W kontaktach z klientami / petentami przedszkola najczęściej korzystały z dokumentów papierowych, czasami w tym celu wykorzystywano fax, okazjonalnie pocztę elektroniczną. Placówki przedszkolne docierają również do swoich odbiorców za pośrednictwem Internetu, 30% z nich posiada własne strony internetowe. Przedszkola świadczą w przeważającej większości e – usługę 1 stopnia zaawansowania³⁰. Niemal ¾ ogółu pracowników przedszkoli posiadających dostęp do Internetu (74,68%) wykorzystuje w swojej pracy pocztę elektroniczną, a 27% z nich korzysta z komunikatorów internetowych.

Oprogramowanie specjalistyczne najczęściej wykorzystywane w opisywanych placówkach to: Optivum Vulcan, Fiksam, Samson, Płatnik, SIO, Intendent.

4.4.2 Szkoły Podstawowe

Na terenie Dąbrowy Górniczej działa 19 szkół podstawowych. Wszystkie placówki dydaktyczne są skomputeryzowane, posiadają na swoim wyposażeniu stanowiska komputerowe służące celom dydaktycznym i administracyjnym. Ponad jedna trzecia pracowników szkół podstawowych (37,37%) wykorzystuje w swojej codziennej pracy komputery. Wydajność stanowisk komputerowych posiadanych przez analizowane placówki oświatowe jest bardzo zróżnicowana. Stacje robocze powstały w latach 1994 – 2007, opisywane jednostki korzystają z Systemów Operacyjnych: Microsoft Windows (95,98, 2000, XP, 3.11, Vista) oraz MAC OSX. W połowie analizowanych jednostek komputery były połączone w sieć lokalną. Jedna czwarta badanych szkół zatrudniała specjalistów odpowiedzialnych za administrację i konserwację sieci komputerowej i sprzętu komputerowego.

Oprogramowanie specjalistyczne wykorzystywane w analizowanych placówkach to: Optivum Vulcan, SIO MEN, Amba LEX, Płatnik, Samson, Fiksam, Hermes, Ekspert Szkolny, Multicash, Qwant, Qwark, MOL, Zestaw Programów Logopedycznych.

Wszystkie szkoły posiadają dostęp do szerokopasmowego Internetu. Szybkość połączenia wynosi, w zależności od placówki od 512 kb/s do 4096 kb/s. Należy zwrócić uwagę na dominującą rolę Telekomunikacji Polskiej S.A., jako dostawcy Internetu.

Spośród wszystkich pracowników szkół, korzystających w codziennej pracy z komputerów 77,30% korzysta z poczty elektronicznej, 17,37% wykorzystuje w swojej pracy komunikatory internetowe, a 3,54 % korzysta z telefonii internetowej.

Wymiana danych i informacji przez analizowane szkoły z innymi organami administracji odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych i faxu, czasami w tym celu wykorzystywana jest poczta elektroniczna. Wymiana danych i informacji przez opisywane jednostki z Urzędem Miejskim w Dąbrowie Górniczej odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych i faxu, czasami w tym celu

---

³⁰ Zobacz Tabela Nr 11.

wykorzystywana jest poczta elektroniczna i inne formy komunikacji (pamięci przenośne, dyski CD, dyskietki). Z klientami / petentami badane jednostki, dane i informacje wymieniają najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych. Często też wykorzystują w tym celu pocztę elektroniczną i fax. Jedna czwarta analizowanych szkół korzysta z podpisu elektronicznego. Jedna trzecia (30%) analizowanych placówek posiada strony internetowe, za pośrednictwem których, najczęściej świadczy e – usługi pierwszego i drugiego stopnia zaawansowania³¹.

4.4.3 Szkoły Ponadpodstawowe

W Dąbrowie Górniczej funkcjonują 4 Gimnazja, 15 Zespołów Szkół (w tym 2 Specjalne), 3 Licea Ogólnokształcące oraz Techniczne Zakłady Naukowe.

Opisywane placówki wykorzystują sprzęt komputerowy do celów dydaktycznych oraz administracyjnych. Dla 32,12 % pracowników badanych jednostek sprzęt komputerowy jest narzędziem służącym do wypełniania obowiązków służbowych. Wydajność stanowisk komputerowych posiadanych przez opisywane jednostki jest bardzo zróżnicowana, stacje robocze powstały w latach 1995 – 2007. Opisywane jednostki korzystają z Systemu Operacyjnego Microsoft Windows (95/98/Me/XP/Vista/ NT 40/3.11) oraz Systemu SBS. W 45% badanych jednostek funkcjonują sieci komputerowe, 36% ankietowanych szkół zatrudnia specjalistów odpowiedzialnych za administrację i konserwację sieci komputerowej i sprzętu komputerowego.

Oprogramowanie specjalistyczne najczęściej wykorzystywane w opisywanych jednostkach to: Optivum Vulcan, SIO MEN, Samson, Fiksam, Qwark, Qwant, Qward, Hermes, Insert, Librus, Lex Polonica, Multicash, Płatnik.

Wszystkie, badane szkoły posiadają stały dostęp do szerokopasmowego Internetu. Szybkość połączenia wynosi, w zależności od placówki od 512 kb/s do 6144 kb/s. Należy zwrócić uwagę na dominującą rolę Telekomunikacji Polskiej S.A. jako dostawcy Internetu.

Spośród wszystkich pracowników analizowanych podmiotów, pracujących, na co dzień przy komputerach, 73% korzysta regularnie z poczty elektronicznej, 7,52% korzysta z komunikatorów internetowych, a 1,20% wykorzystuje w swojej pracy telefonię internetową.

Wymiana danych i informacji analizowanych placówek z innymi organami administracji odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych, faxu i poczty elektronicznej; czasami w tym celu wykorzystuje się oprogramowanie dostarczone przez administrację rządową i inne nośniki takie jak: pamięci przenośne, płyty CD – ROM i dyskietki. Wymiana danych i informacji opisywanych szkół z Urzędem Miejskim w Dąbrowie Górniczej odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych czasem w tym celu wykorzystuje się pocztę elektroniczną i fax. Wymiana danych i informacji analizowanych jednostek oświatowych z klientami / petentami odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych, czasami w tym celu wykorzystuje się pocztę elektroniczną i fax. Ponad 40% analizowanych podmiotów wykorzystuje podpis elektroniczny. Ponad połowa analizowanych szkół posiada własną stronę internetową (54%),

---

³¹ Zobacz Tabela Nr 11.

za ich pośrednictwem najczęściej świadczone są e - usługi pierwszego i drugiego stopnia zaawansowania³².

4.4.4 Szkoły Wyższe

Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej powołana została decyzją Ministra Edukacji Narodowej i Sportu. Uczelnia jest wpisana do rejestru uczelni niepaństwowych MENiS pod numerem 144. Dzięki zaangażowaniu władz uczelni oraz wykwalifikowanej kadrze naukowej, w ciągu niespełna jednego roku działalności uczelnia uruchomiła trzy kierunki studiów licencjackich tj. Politologia, Pielęgniarstwo, Fizjoterapia. Uczelnia prowadzi studia w trybie dziennym, wieczorowym i zaocznym. WSPS prowadzi również szereg studiów podyplomowych. Patronuje również działalności Prywatnego Policealnego Studium Zawodowego oraz Prywatnemu Technikum i Liceum dla Dorosłych. Uczelnia posiada swoją stronę internetową pod adresem: <http://www.wsps.com.pl/>, za pośrednictwem której świadczy usługi on - line pierwszego i drugiego poziomu zaawansowania.

Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej powstała na bazie pierwszego w Zagłębiu Prywatnego College Business'u i Języków Obcych. Oferował on swoim słuchaczom zarówno kursy językowe, jak i w ramach działalności studium policealnego, zajęcia na kierunku ekonomia. Uczelnia powstała w 1995 roku, uzyskując wówczas uprawnienia do prowadzenia studiów licencjackich na kierunku zarządzanie i marketing. Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej rozszerzyła w ciągu ostatnich 3 lat ofertę dydaktyczną o takie kierunki, jak socjologia, informatyka, ekonomia, stosunki międzynarodowe i pedagogikę. Uczelniana baza dydaktyczna i baza laboratoryjna przeznaczone są do intensyfikacji nauki języków obcych i informatyki, W 2004 roku został oddany do użytku nowo powstały budynek, tworząc jeden z najnowocześniejszych kompleksów akademickich w regionie. Jest on wyposażony w najnowszej generacji system prezentacji audiowizualnej ze zintegrowanym systemem sterowania i możliwością prowadzenia telekonferencji. Uczelnia posiada własną stronę internetową pod adresem: <http://www.wsb.edu.pl/index.php>, za pośrednictwem której realizuje usługi on – line, pierwszego i drugiego poziomu zaawansowania³³.

4.4.5 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Dąbrowie Górniczej działa zgodnie z przepisami prawa oświatowego. Poradnia sprawuje opiekę nad dziećmi i młodzieżą od urodzenia do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. W ramach swoich zadań prowadzi diagnozę psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną. Diagnoza dotyczy wczesnego wspomagania rozwoju, niedorozwojów umysłowych, dzieci przewlekle chorych, z dysfunkcją ruchu, wadą wzroku i słuchu, autyzmem, zaburzeń emocjonalnych, trudności szkolnych, dysleksji, dysgrafii i dysortografii, zaburzeń mowy oraz problemów związanych z zagrożeniami cywilizacyjnymi. Poradnia prowadzi działalność terapeutyczną dzieci i młodzieży oraz rodziców, a także realizuje orientację i poradnictwo zawodowe.

---

³² Zobacz Tabela Nr 11.

³³ Tamże.

Uwzględniając potrzeby środowiska lokalnego poradnia prowadzi profilaktykę uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna zatrudnia ogółem 31 pracowników, 28 z nich w swojej codziennej pracy korzysta ze sprzętu komputerowego. Komputery wyposażone są w system operacyjny Microsoft Windows (95, 98, XP). Szczegółowe informacje na temat użytkowanego w placówce sprzętu komputerowego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 14: Sprzęt komputerowy użytkowany w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Dąbrowie Górniczej.

L.p.	Liczba zestawów komputerowych	Rok zakupu	System operacyjny	Liczba użytkowników
1.	1	1997	Windows 95	1
2.	1	2002	Windows XP	1
3.	1	2003	Windows XP	1
4.	1	2000	Windows 98	1
5.	11	2005	Windows XP	24

Stacje robocze powstały w latach 1997 – 2005. Jednostka w wykonywaniu swoich zadań statutowych posługuje się oprogramowaniem specjalistycznym K-2 – Księgowość, Płace, Kadry. Wymiana informacji i danych opisywanej jednostki z innymi organami administracji odbywa się przy pomocy dokumentów papierowych i za pośrednictwem faxu. Czasami w tym celu wykorzystuje się pocztę elektroniczną. Analogicznie wygląda sytuacja wymiany danych i informacji z Urzędem Miejskim. Jednostka posiada własne centrale telefoniczne. Dostęp do Internetu gwarantuje opisywanemu podmiotowi łącze Neostrada (1024 kb/s), którego operatorem jest TP S.A. Spośród wszystkich pracowników placówki użytkujących komputery, 4 korzysta z poczty elektronicznej. Jednostka nie posiada własnej strony internetowej.

4.4.6 Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Słabowidzących i Niewidomych.

W skład Ośrodka wchodzi klasa zerowa przy Szkole Podstawowej, Szkoła Podstawowa Specjalna nr 7, Gimnazjum nr 15, VI Liceum Ogólnokształcące, Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1. Szkoła posiada internat. Dodatkowo w Ośrodku działa Wczesne Wspomaganie Rozwoju oraz Punkt Konsultacyjny dla rodziców/ opiekunów oraz nauczycieli pracujących z uczniem z dysfunkcją wzroku w szkolnictwie ogólnodostępnym.

Ośrodek zatrudnia ogółem 139 pracowników, 12 z nich w swojej pracy wykorzystuje sprzęt komputerowy. W większości sprzęt jest ogólnodostępny dla uczniów placówki. Komputery wyposażone są w system operacyjny Microsoft Windows (Me, XP). Szczegółowe informacje na temat sprzętu komputerowego użytkowanego w placówce przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 15: Sprzęt komputerowy użytkowany w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym dla Dzieci Słabowidzących i Niewidomych.

L.p.	Liczba zestawów komputerowych	Rok zakupu	System operacyjny	Liczba użytkowników
1.	10	2001	Windows ME	20
2.	10	2004	XP HOME	80

3.	5	2005	XP HOME	5
4.	16	2006	XP Prof	60
5.	15	2007	XP HOME	85

Stacje robocze powstały w latach 2001 – 2007. Wymiana danych i informacji jednostki z innymi organami administracji odbywa się najczęściej poprzez dokumenty papierowe i pocztę elektroniczną. Wymiana danych i informacji jednostki z Urzędem Miejskim odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych, czasami w tym celu wykorzystuje się pocztę elektroniczną, a czasami dane przekazywane są na dyskietkach 3,5 cala. Jednostka posiada własne centrale telefoniczne. Spośród wszystkich pracowników, 20 posiada dostęp do Internetu, tyle samo osób korzysta z poczty elektronicznej. Jednostka posiada własną stronę internetową pod adresem: <http://www.osw.dabrowa.pl/>, za pośrednictwem której świadczy usługi on – line pierwszego stopnia³⁴.

4.5 Instytucje kultury

4.5.1 Pałac Kultury Zagłębia

Pałac Kultury Zagłębia jest instytucją kultury działającą jako samorządowa instytucja kultury na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. 22001 r. Nr 142 póź. 1591 z późn. zm.), ustawy z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (j.t. Dz. U. i 2001 r. Nr 13, póź. 123 z późn. zm.), oraz art. 29 ustawy z dnia 21 stycznia 2000r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz. U. Nr 12, póź. 136 z 2000 r.) i niniejszego statutu. Jednostka realizuje zbiorowe i indywidualne potrzeby mieszkańców Dąbrowy Górniczej.

W skład Pałacu Kultury Zagłębia wchodzi:

- Pałac Kultury Zagłębia ul. Pl. Wolności 1,
- Dom Kultury ul. Chemiczna 2,
- Świetlica Środowiskowa ul. Spacerowa 4,
- Świetlica Środowiskowa ul. Mieszka I 20,
- Świetlica Środowiskowa ul. Uczniowska 24,
- Świetlica Środowiskowa ul. Ks. ŚL Sikorskiego 1,
- Świetlica Środowiskowa ul. Żołnierska 180,
- Świetlica Środowiskowa ul. Przelotowa 165A,
- Świetlica Środowiskowa ul. Przedziałowa 1,
- Świetlica Środowiskowa ul. Białej Przemszy 23,
- Świetlica Środowiskowa ul. Rudy 13a,
- Świetlica Środowiskowa Kuźniczka Nowa,
- Świetlica Środowiskowa w Strzemieszycach Małych.

Zakres działalności Pałacu Kultury Zagłębia obejmuje:

- Edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę,

---

³⁴ Zobacz Tabela Nr 11.

- Tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowanie kulturą i sztuką,
- Tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego,
- Rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych,
- Prowadzenie sekcji świetlic środowiskowych i sekcji osiedlowego ruchu kulturalnego,
- Organizowanie koncertów, spektakli, wystaw i odczytów,
- Działalność wydawnicza,
- Świadczenie usług gastronomicznych,
- Prowadzenie wypożyczalni kostiumów i rekwizytów,
- Wynajem sal,
- Działalność w zakresie kinematografii,
- Pośrednictwo w sprzedaży utworów sztuk plastycznych,
- Usługi hotelarskie,
- Usługi w zakresie impresariatu artystycznego,
- Prowadzenie nauki języków obcych,
- Prowadzenia usług marketingowych, reklamowych, promocyjnych,
- Prowadzenie kółek artystycznych, zajęć zespołów tanecznych i muzycznych oraz chórów wspierając oddolny amatorski ruch artystyczny,
- Organizowanie koncertów własnych zespołów na zlecenie Innych podmiotów,
- Współpracy międzynarodowej w zakresie promocji kultury, prowadzenia działalności na rzecz integracji europejskiej oraz świadczenie innych usług,
- Utrzymanie, administrowanie, modernizacja obiektów kultury,
- Pozyskiwanie pozabudżetowych środków z przeznaczeniem na rozwój kultury w mieście³⁵.

Pałac Kultury Zagłębia zatrudnia ogółem 137 pracowników, 55 z nich w swojej pracy wykorzystuje komputery. Opisywana jednostka posiada ogółem 52 stanowiska komputerowe (z czego 10 komputerów użytkowanych jest w świetlicach środowiskowych i klubach osiedlowych, a 9 komputerów w Domu Kultury w Ząbkowicach). Komputery wyposażone są w systemy operacyjne Microsoft Windows oraz LINUX. Szczegółowe informacje na temat użytkowanego sprzętu komputerowego w opisywanym podmiocie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 16: Sprzęt komputerowy użytkowany w Pałacu Kultury Zagłębia w Dąbrowie Górniczej.

L.p.	Liczba zestawów komputerowych	Rok zakupu	System operacyjny	Liczba użytkowników
1.	Brak danych	Brak danych	Linux	Serwer
2.	Brak danych	Brak danych	Windows 2003 Small Business	Serwer

³⁵ Statut Pałacu Kultury Zagłębia, <http://www.bip.dabrowa-gornicza.pl/BIP.aspx?Sel=5879&ident=932>

			Server	
3.	4	2000	Windows XP prof.	5
4.	15	2003	Windows XP prof.	17
5.	13	2005	Windows XP prof.	15
6.	1	2007	Windows Vista Business	1
7.	10 Świetlice Środowiskowe i kluby osiedlowe	1998	Windows 98	10
8.	9 Dom Kultury w Ząbkowicach	2006	Windows XP prof.	12

Stacje robocze powstały w latach 1998 – 2007. Komputery tworzą w jednostce sieć komputerową z serwerem aplikacji. PKZ zatrudnia specjalistów odpowiedzialnych za administrowanie i konserwację sieci komputerowej oraz sprzętu komputerowego. Jednostka w wykonywaniu swoich zadań statutowych posługuje się następującym oprogramowaniem specjalistycznym:

- Finanse – Księgowość,
- Kadry – Płace,
- Płatnik,
- e - PFRON,
- System sprzedaży biletów,
- Oprogramowanie graficzne (Correl Draw, Photoshop),
- LEX – oprogramowanie informacji prawnej,
- Oprogramowanie do produkcji filmów (Adobe Premiere, Pinnacle),
- Oprogramowanie muzyczne.

Wymiana danych i informacji analizowanej jednostki z innymi organami administracji najczęściej odbywa się za pośrednictwem dokumentów papierowych, czasami do tego celu wykorzystywana jest poczta elektroniczna i fax. Wymiana danych i informacji opisywanego podmiotu z Urzędem Miejskim w Dąbrowie Górniczej najczęściej odbywa się za pośrednictwem dokumentów papierowych, okazjonalnie w tym celu wykorzystuje się pocztę elektroniczną i fax. Wymiana danych i informacji z klientami / petentami PKZ odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych, czasami w tym celu wykorzystuje się pocztę elektroniczną oraz fax. Opisywana jednostka posiada własne centrale telefoniczne. PKZ posiada Synchroniczny Dostęp do Internetu (2048 kb/s), operatorem łączy jest Telekomunikacja Polska S.A.

Jednostka posiada własną stronę internetową dostępną pod adresem: <http://www.palac.art.pl/>. Za jej pośrednictwem świadczone są implementowane usługi on – line (interakcja jednostronna, transakcja)³⁶. Strona internetowa jednostki notuje średnio 500 odwiedzin miesięcznie.

W jednostce prowadzone są regularne szkolenia dla pracowników związane z wdrażanym oprogramowaniem i e – usługami.

Spośród wszystkich pracowników pracujących na komputerach 49 posiada dostęp do Internetu, 20 z nich korzysta z poczty elektronicznej, 15 wykorzystuje komunikatory internetowe, a 2 korzysta z telefonii internetowej.

---

³⁶ Zobacz Tabela Nr 11.

4.5.2 Muzeum Miejskie Sztygarka

Muzeum Miejskie „Sztygarka” w Dąbrowie Górniczej działa w szczególności na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. nr 5, poz. 24 i z 1998 r. nr 106, poz. 668), ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 1997 r. nr 110, poz. 721, nr 141, poz. 943, z 1998 r. nr 106, poz. 668 i z 2000 r. nr 12, poz. 136), ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 1991 r. nr 114, poz. 493 z późniejszymi zmianami) oraz postanowień statutu jednostki. Celem Muzeum jest działalność określona w art. 1 ustawy o muzeach.

Muzeum realizuje te cele poprzez:

- gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów dotyczących historii i kultury gminy Dąbrowa Górnicza z uwzględnieniem zwyczajów i tradycji Zagłębia Dąbrowskiego,
- gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów związanych z dziejami przemysłu i rozwojem techniki na terenie Zagłębia Dąbrowskiego,
- gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów przyrodniczych z terenu Zagłębia Dąbrowskiego oraz Polski,
- organizowanie i prowadzenie różnych form edukacji regionalnej,
- edukacja i udostępnianie zbiorów dla osób niepełnosprawnych,
- prowadzenie działalności wydawniczej i promocyjnej regionu.

W skład struktury organizacyjnej Muzeum wchodzi następujące działy:

- Dział Historii,
- Dział Etnograficzno – Podróżniczy,
- Dział Archeologii,
- Dział Wydawniczo – Graficzny,
- Dział Administracyjny – Finansowy.

Muzeum Miejskie „Sztygarka” zatrudnia ogółem 26 pracowników, 15 z nich w swojej codziennej pracy wykorzystuje sprzęt komputerowy. Komputery wyposażone są w system operacyjny Microsoft Windows (XP, Me, Vista, 98). Szczegółowe informacje na temat sprzętu komputerowego użytkowanego w opisywanej jednostce przedstawiono poniżej.

Tabela Nr 17: Sprzęt komputerowy użytkowany w Muzeum Miejskim „Sztygarka” w Dąbrowie Górniczej.

L.p.	Liczba zestawów komputerowych	Rok zakupu	System operacyjny	Liczba użytkowników
1.	1	1999	Windows 98	1
2.	1	2000	Windows Me	2
3.	1	2001	Windows XP	1

4.	3	2003	Windows XP	3
5.	2	2004	Windows XP	3
6.	3	2006	Windows XP	4
7.	1	2007	Windows Vista	1

Stacje robocze powstały w latach 1999 – 2007. Jednostka w realizacji swoich celów statutowych posługuje się następującym oprogramowaniem specjalistycznym:

- Corel Draw,
- Fiks,
- Płatnik,
- WIN Kadry i Płace.

Wymiana danych i informacji opisywanej jednostki z innymi organami administracji odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych i poczty elektronicznej. Czasami w tym celu wykorzystuje się fax. Wymiana danych i informacji na linii „Szttygarka” – Urząd Miejski najczęściej odbywa się, podobnie jak w powyższym przypadku. Identycznie wygląda sytuacja w przypadku wymiany danych i informacji z klientami / petentami jednostki. Opisywany podmiot posiada własne centrale telefoniczne. Dostęp do Internetu jednostce zapewnia łączy DSL (1024 kb/s), którego operatorem jest Telekomunikacja Polska S.A. Wszyscy pracownicy „Szttygarki” pracujący na komputerach korzystają z poczty elektronicznej. Muzeum posiada własną stronę internetową dostępną pod adresem: <http://www.muzeum-dabrowa.pl/>.

4.5.3 Miejska Biblioteka Publiczna im. Hugona Kołłątaja

Miejska Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Górniczej jest jedną z najstarszych ksiąźnic w Zagłębiu Dąbrowskim. Powstała w 1906 roku przy filii Uniwersytetu dla Wszystkich z inicjatywy m.in. Adama i Haliny Piwowarów, Cecyli i Józefa Kozłowskich. Księgozbiór biblioteki tworzony był stopniowo. Dzięki ofiarności działaczy oświatowych, ich darów i składek pieniężnych zebranych wśród robotników na rok 1907 zgromadzono 455 wol., a na liście stałych abonamentów biblioteki figurowało 700 czytelników.

Dziś sieć Miejskiej Biblioteki Publicznej tworzy 18 filii bibliotecznych i Biblioteka Główna wraz z agendami: Wypożyczalnią Główną, Czytelnią z Działem Informacyjno-Bibliograficznym, Wypożyczalnią dla Dzieci i Młodzieży oraz Regionaliami.

Do podstawowych zadań Biblioteki należy:

- gromadzenie, opracowanie, ochrona i aktualizacja materiałów bibliotecznych utrwalonych w dowolnej formie, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących miasta i jego społeczności,
- pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno - bibliograficznej i publicznej na terenie miasta,
- udostępnianie materiałów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie na zewnątrz, prowadzenie wymiany bibliotecznej z uwzględnieniem potrzeb wszystkich mieszkańców miasta,
- tworzenie i udostępnianie własnych baz danych: faktograficznych, katalogowych, bibliograficznych oraz organizowanie dostępu do baz zewnętrznych,

- organizowanie różnego typu imprez popularyzujących wiedzę, kulturę, książkę i czytelnictwo oraz pożądane formy współżycia społecznego,
- utworzenie i ciągłe uzupełnianie oraz udostępnianie komputerowej bazy danych o zbiorach bibliotecznych, a także prowadzenie i udostępnianie zbiorów prasowych i naukowych poprzez pracownię i czytelnię multimedialną,
- współdziałanie z bibliotekami innych sieci krajowymi i zagranicznymi, instytucjami upowszechniania kultury i organizacjami pozarządowymi dla systematycznego wzrostu poziomu zaspokajania potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa,
- badanie poziomu i stopnia zaspokajania potrzeb mieszkańców gminy oraz formułowanie i przedstawianie Zarządowi Miasta propozycji w tym zakresie, inne działania dla zaspokajania potrzeb społeczności miasta i realizacji ogólnokrajowej polityki bibliotecznej.

MBP zatrudnia ogółem 108 pracowników, 80 z nich, w swojej codziennej pracy wykorzystuje sprzęt komputerowy. Komputery wyposażone są w systemy operacyjne Microsoft Windows (XP, Me, Vista, 2000, 98). Komputery tworzą w jednostce sieć lokalną z serwerem aplikacji i plików. Jednostka zatrudnia specjalistów odpowiedzialnych za administrację i konserwację sieci komputerowej i sprzętu komputerowego. Szczegółowe informacje na temat sprzętu komputerowego użytkowanego w opisywanej jednostce przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 18: Sprzęt komputerowy użytkowany w MBP im. Hugona Kołłątaja w Dąbrowie Górniczej.

L.p.	Liczba zestawów komputerowych	Rok zakupu	System operacyjny	Liczba użytkowników
1.	5	2007	Vista	12
2.	10	2006	Win XP	Ogólnodostępny
3.	16	2005	Win XP	25
4.	11	2002	Win 2000	17
5.	16	2001	98, 2000, Me	25
6.	5	2000	Win 98	Ogólnodostępny

Stacje robocze powstały w latach 2000 – 2007. Jednostka w realizacji swoich celów statutowych posługuje się następującym oprogramowaniem specjalistycznym:

- Symfonia SAGE,
- MAK Biblioteka Narodowa,
- Płatnik PROKOM
- e - PFRON.

Wymiana danych i informacji opisywanej jednostki z innymi organami administracji odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych i faxu. Czasami w tym celu wykorzystuje się pocztę elektroniczną. Na linii MBP – Urząd Miejski wymiana danych i informacji najczęściej odbywa się za pośrednictwem dokumentów papierowych, poczty elektronicznej i faxu. Wymiana danych i informacji opisywanej jednostki z klientami / petentami odbywa się za pośrednictwem dokumentów papierowych i poczty elektronicznej.

MBP posiada własne centrale telefoniczne. Dostęp do Internetu bibliotece zapewnia łącznie DSL 8 x Neotrada (4096 kb/s), którego operatorem jest TP S.A. Dostęp do Internetu posiada 80 pracowników opisywanej jednostki (wszyscy, pracujący na komputerach). Z poczty elektronicznej korzysta 40 pracowników, z komunikatorów internetowych 20 osób, telefonię internetową w pracy wykorzystuje 5 pracowników. W bibliotece prowadzone są

regularne szkolenia dla pracowników, związane z wdrażanym oprogramowaniem. Biblioteka posiada własną stronę internetową dostępną pod adresem: <http://www.biblioteka-dg.pl/>, za pośrednictwem strony świadczone są e-usługi informacyjne³⁷.

4.5.4 Młodzieżowy Ośrodek Pracy Twórczej

Młodzieżowy Ośrodek Pracy Twórczej jest placówką wychowania pozaszkolnego działającą na mocy:

- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28.09.1993r. w sprawie rodzajów, organizacji i zasad działania publicznych placówek oświatowo-wychowawczych (Dz. U. Nr 95 poz. 434 z 1993r., Dz. U. 44 poz. 192 z 1996r., Dz. U. 75 poz. 473 z 1997r.),
- Ustawy z dnia 7 września 1991r o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. Nr 67 poz. 329 z 1996r. z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie MEN z dnia 20 lipca 2001r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. Nr 79 poz. 844),
- Rozporządzenia MEN z dnia 13 sierpnia 1999r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 67 poz. 759),
- Rozporządzenia MEN z dnia 17 sierpnia 1992r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i placówkach publicznych (Dz. U. Nr 65 poz. 331 i Dz. U. Nr 119 poz. 562 z 1996r.),
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. Nr 135 poz. 1516),
- Rozporządzenie MENiS z dnia 29 stycznia 2002r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. Nr 13 poz. 125),
- Rozporządzenia MEN z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23 poz. 225),
- Rozporządzenia MEN z dnia 10 października 1991r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia (dz. U. Nr 98, poz. 433 z późniejszymi zmianami),
- Zarządzenia MEN nr 14 z dn. 19.VI.92 Dz. Urz. Nr 14/92.

Do zadań MOPT należy:

- rozpoznawanie i zaspokajanie zainteresowań i uzdolnień twórczych dzieci i młodzieży,
- przygotowanie do uczestnictwa w kulturze poprzez łączenie aktywności twórczej z odbiorem sztuki,

---

³⁷ Zobacz Tabela Nr 11.

- tworzenie warunków dla rozwoju młodzieżowego ruchu artystycznego,
- upowszechnianie kultury we wszystkich jej sferach,
- kształtowanie postaw twórczych w sferze działalności artystycznej i pozaartystycznej,
- wychowanie w duchu akceptacji i tolerancji dla różnorodnych poszukiwań twórczych we wszystkich formach działalności.

Powyższe zadania realizowane są przez:

- stałe doskonalenie form i metod pracy instruktorów z wychowankami MOPT, różne formy promocji i szeroko rozumianej twórczości dzieci i młodzieży,
- inspiracje i koordynacje konkursów, przeglądów i festiwali,
- organizowanie spektakli, koncertów, wystaw, spotkań autorskich,
- inne formy działalności wspomagającej zasoby działalności ośrodka na zasadach zgodnych z aktualnie obowiązującymi przepisami.

MOPT zatrudnia ogółem 32 pracowników, 7 z nich w swojej codziennej pracy wykorzystuje sprzęt komputerowy. Opisujący podmiot posiada 7 komputerów wyposażonych w systemy operacyjne Microsoft Windows (95,98, 2000, XP). Szczegółowe informacje na temat użytkowanego przez jednostkę sprzętu komputerowego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 19: Sprzęt komputerowy użytkowany przez Młodzieżowy Ośrodek Pracy Twórczej w Dąbrowie Górniczej.

L.p.	Liczba zestawów komputerowych	Rok zakupu	System operacyjny	Liczba użytkowników
1.	3	1998	Windows 95	2
2.	1	1999	Windows 98	1
3.	2	2000	Windows 2000	2
4.	1	2006	Windows XP	1

Stacje robocze powstały w latach 1998 – 2006. Komputery tworzą w jednostce lokalną sieć komputerową z serwerem aplikacji i plików. Jednostka zatrudnia specjalistów odpowiedzialnych za administrację i konserwację sieci komputerowej i sprzętu komputerowego. W realizacji swoich celów statutowych MOPT posługuje się następującym oprogramowaniem specjalistycznym:

- Oprogramowanie Vulcan,
- Kadry – Płace,
- Corel Draw.

Wymiana danych i informacji MOPTu z innymi organami administracji najczęściej odbywa się za pośrednictwem dokumentów papierowych i faxu. Czasami w tym celu używa się poczty elektronicznej lub oprogramowania dostarczonego przez jednostki administracji centralnej. Wymiana danych i informacji na linii MOPT – Urząd Miejski najczęściej odbywa się za pośrednictwem dokumentów papierowych, poczty elektronicznej, systemu obiegu dokumentów i faxu. Wymiana danych i informacji z klientami / petentami odbywa się najczęściej za pośrednictwem poczty elektronicznej. Jednostka posiada własne centrale telefoniczne. Dostęp do Internetu opisującej jednostce zapewnia łącze DSL (1024 kb/s), którego operatorem jest TP S.A. Spośród pracowników użytkujących w pracy komputery

6 korzysta z poczty elektronicznej. Jednostka posiada własną stronę internetową dostępną pod adresem: <http://www.mopt.ovh.org/>. Za pośrednictwem strony internetowej MOPT świadczy e – usługi pierwszego i drugiego stopnia³⁸.

4.6 Instytucje pomocy społecznej i rynku pracy

4.6.1 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej działa podstawie Statutu i aktów prawnych związanych z pomocą społeczną.

Ośrodek realizuje zadania własne, finansowane przez gminę dla mieszkańców, do których należy w szczególności:

- prowadzenie domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia o zasięgu lokalnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych celowych,
- przyznawanie pomocy rzeczowej,
- przyznawanie pomocy w naturze na ekonomiczne usamodzielnienie,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków i pożyczek na usamodzielnienie,
- świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania,
- udzielanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osób bezdomnych i innych osób niemających dochodu i możliwości ubezpieczenia się na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym,
- udzielanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- praca socjalna,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

Do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej, organizowanie mieszkań chronionych,
- opracowywanie powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
- organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej,
- prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej,
- zapewnienie szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających zakłady karne oraz niektóre rodzaje placówek opiekuńczo – wychowawczych, resocjalizacyjnych, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym niektóre typy placówek

---

³⁸ Zobacz Tabela Nr 11.

opiekuńczo – wychowawczych, schroniska, zakłady poprawcze, domy pomocy społecznej i rodziny zastępcze,

- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nim dzieci.

Do zadań z zakresu pomocy społecznej zleconych miastu należy w szczególności:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, renty socjalnej, przysługujących zasiłków do świadczeń,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, gwarantowanych okresowych i specjalnych okresowych,
- opłacanie składek na ubezpieczenia za osoby, o których mowa w art. 27 ust. 1, 2 oraz w art. 31 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej,
- opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne w określonych przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej i ekologicznej,
- przyznawanie zasiłku celowego w formie biletu kredytowego,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych, przysługujących na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- organizowanie i prowadzenie środowiskowych domów samopomocy,
- zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, bądź innych ustaw, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin po zapewnieniu odpowiednich środków.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- organizowanie i zapewnianie funkcjonowania powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- pomoc uchodźcom.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej zatrudnia 175 osób, sprzęt komputerowy w swojej prac wykorzystuje 75 pracowników. Komputery wyposażone są w system operacyjny Microsoft Windows (XP Home, Me). Szczegółowe informacje na temat sprzętu komputerowego użytkowanego przez MOPS przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 20: Sprzęt komputerowy użytkowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej.

L.p.	Liczba zestawów komputerowych	Rok zakupu	System operacyjny	Liczba użytkowników
1.	7	2007	Win XP Home	7
2.	27	2005	Win XP Home	32
3.	23	2004	Win XP Home	23
4.	8	2003	Win XP Home	8
5.	3	2000	Win ME	3
6.	2	1999	Win ME	2

Stacje robocze powstały w latach 1999 – 2007. Komputery tworzą w jednostce lokalną sieć z serwerem aplikacji i plików. Jednostka zatrudnia specjalistów odpowiedzialnych za administrację i konserwację sieci komputerowej i sprzętu komputerowego. W realizacji

celów statutowych jednostka posługuje się następującym oprogramowaniem specjalistycznym:

- AMAZIS Świadczenia Rodzinne,
- MICOMP POMOST,
- TYLDA PCPR,
- HELIOS Pomoc Społeczna,
- SYMFONIA Kadry i Płace,
- Płatnik.

Wymiana danych i informacji MOPSu z innymi organami administracji odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych, poczty elektronicznej i oprogramowania dostarczonego przez administrację centralną. Czasami w tym celu wykorzystuje się również fax. Wymiana informacji MOPSu z Urzędem Miejskim odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych, czasami w tym celu wykorzystuje się pocztę elektroniczną i fax. Wymiana informacji i danych opisywanej jednostki z klientami / petentami odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych. Czasami w tym celu wykorzystywana jest poczta elektroniczna. Jednostka posiada własne centrale telefoniczne. Dostęp do Internetu zapewnia jednostce łącze DSL (4096 kb/s), którego operatorem jest TP S.A. Z poczty elektronicznej korzystają wszyscy pracujący na komputerach pracownicy opisywanego podmiotu. Jednostka posiada własną stronę internetową dostępną pod adresem <http://www.mops.com.pl/>, za pośrednictwem której świadczy e-usługi pierwszego stopnia zaawansowania³⁹. Strona internetowa MOPSu notuje około 40000 odwiedzin w miesiącu. W najbliższym czasie planowane jest wdrożenie podpisu elektronicznego oraz uruchomienie elektronicznego biura podawczego.

4.6.2 Dom Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej przeznaczony jest dla osób starszych. Misją Domu jest wszechstronna i indywidualna pomoc mieszkańcom w godnym przeżywaniu i akceptowaniu starości, zachowaniu samodzielności, rozwoju talentów i zainteresowań. Do Domu przyjmowane są osoby na podstawie decyzji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Górniczej lub Centrum Pomocy Rodzinie właściwego dla miejsca zamieszkania osoby kierowanej, po uprzednim uzgodnieniu z Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Górniczej. Dom przeznaczony jest dla ludzi starych. Zapewnia mieszkanie w pokojach jedno- lub dwu- osobowych. Jest miejscem stałego pobytu pensjonariuszy. Wszelkie nowo wprowadzane zasady współpracy z mieszkańcami są konsultowane i uzgadniane z samorządem mieszkańców tj. Radą Mieszkańców. Dom Pomocy Społecznej oferuje mieszkańcom szeroki wachlarz usług począwszy od zabezpieczenia sfery egzystencjalnej (m.in.: pełne wyżywienie z uwzględnieniem indywidualnej diety, pralnia, fryzjer, krawcowa, pełna obsługa medyczna) po usługi wspomagające (opieka psychologiczna, terapia zajęciowa). Ponadto DPS zapewnia pensjonariuszom dostęp do kultury oraz rekreacji oferując często wyjścia do kina, teatru, organizując wycieczki.

Dla pełnej realizacji indywidualnych potrzeb mieszkańca wprowadzono w DPS funkcję pracownika pierwszego kontaktu, przydzielając każdemu pracownikowi określoną grupę podopiecznych pod osobistą opiekę i odpowiedzialność. Wraz z wprowadzeniem funkcji pracownika pierwszego kontaktu rozpoczęto wdrażanie systemu zabezpieczenia opieki w formie indywidualnego planu pomocy. Plan ten obejmuje różne sfery życia mieszkańca,

---

³⁹ Zobacz Tabela Nr 11.

takie jak otoczenie, higiena osobista, żywienie, realizacja zainteresowań, zaspokajanie potrzeb psycho - społecznych. Jednym z podstawowych założeń personelu DPS jest umożliwienie mieszkańcom aktywnego i samodzielnego funkcjonowania poprzez wsparcie emocjonalne, pomoc we wprowadzaniu zmian we własnym życiu i organizację czasu wolnego. Spośród usług wspomagających najistotniejszą rolę pełni terapia zajęciowa.

Dom Pomocy Społecznej zatrudnia ogółem 62 pracowników, 13 z nich w swojej pracy wykorzystuje sprzęt komputerowy. Komputery wyposażone są w system operacyjny Microsoft Windows (95,98,XP). Szczegółowe informacje na temat sprzętu komputerowego użytkowanego w DPS przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 21: Sprzęt komputerowy użytkowany w Domu Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej.

L.p.	Liczba zestawów komputerowych	Rok zakupu	System operacyjny	Liczba użytkowników
1.	1	1996	WINDOWS 95	1
2.	2	2007	WINDOWS XP	2
3.	2	2004	WINDOWS XP	3
4.	1	2005	WINDOWS XP	1
6.	1	2004	WINDOWS 98	1
7.	1	2000	WINDOWS 98	2
8.	1	1998	WINDOWS 98	2
10.	1	2005	WINDOWS XP	1

Stacje robocze powstały w latach 1996 – 2007. Komputery nie są połączone w sieć lokalną, jednostka zatrudnia wykwalifikowanych specjalistów do serwisowania urządzeń. W realizacji celów statutowych jednostka posługuje się następującym oprogramowaniem specjalistycznym:

- QWANT – Program Księgowy,
- QWARK – Program Płacowy,
- ARISCO – Diety,
- ARISCO – Magazyn,
- C.H. BECK – Legali,
- PŁATNIK,
- Program bankowy.

Wymiana danych i informacji DPSu z innymi organami administracji odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych i faxu. Okazjonalnie wykorzystuje się w tym celu pocztę elektroniczną. Wymiana danych i informacji jednostki z Urzędem Miejskim odbywa się w analogiczny, jak wyżej sposób. Wymiana danych i informacji z klientami / petentami odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych, okazjonalnie wykorzystuje się w tym celu pocztę elektroniczną. Opisywana jednostka posiada własne centrale telefoniczne. Dostęp do Internetu jednostce zapewnia łącze DSL (512 kb/s), którego operatorem jest T.P. S.A. Spośród wszystkich pracowników podmiotu wykorzystującego komputery 6 korzysta z poczty elektronicznej. Pracownicy jednostki, regularnie, uczestniczą w szkoleniach informatycznych związanych z wdrażaniem oprogramowania.

4.6.3 Powiatowy Urząd Pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej zwany dalej PUP działa na podstawie:

- Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 13 października 1998 r. – przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133, poz. 872 z późniejszymi zmianami);
- Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592 z późniejszymi zmianami),
- Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr LVII/1095/06 Rady Miejskiej Dąbrowy Górniczej z dnia 22 czerwca 2006 roku).

PUP należy do publicznych służb zatrudnienia jako instytucja rynku pracy realizująca zadania określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami).

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej zatrudnia ogółem 58 osób, wszyscy oni korzystają ze sprzętu komputerowego. Dodatkowo, ze stanowisk komputerowych korzysta 7 stażystów. Komputery wyposażone są w systemy operacyjne: Microsoft Windows (XP, Serwer 2003), Netware. Jednostka dysponuje ogółem 65 komputerami. Komputery połączone są w sieć lokalną z serwerem aplikacji i plików. PUP zatrudnia specjalistów odpowiedzialnych za administrowanie i konserwację sieci komputerowej i sprzętu komputerowego. W realizacji celów statutowych jednostka posługuje się następującym oprogramowaniem specjalistycznym:

- SYGNITY SI Puls,
- SYGNITY eDOK,
- PKO BP Multicash,
- PROKOM SOFTWARE Płatnik.

Wymiana informacji pomiędzy PUP a innymi organami administracji odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych. Czasami w tym celu wykorzystywana jest poczta elektroniczna, fax oraz oprogramowanie dostarczone przez organy administracji centralnej. Wymiana danych i informacji jednostki z Urzędem Miejskim odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych. Czasami w tym celu wykorzystuje się pocztę elektroniczną i fax. Wymiana danych i informacji z klientami / petentami odbywa się najczęściej w formie papierowej, czasami w tym celu korzysta się z poczty elektronicznej i faxu. Jednostka wykorzystuje kwalifikowany bezpieczny podpis elektroniczny, z opcji tej korzysta trzech użytkowników. Powiatowy Urząd Pracy posiada własne centrale telefoniczne. Dostęp do Internetu jednostce zapewnia łącze DSL (4096 kb/s), którego operatorem jest TP S.A. Internet dostępny jest na każdej stacji roboczej w jednostce. Ogółem z Internetu korzysta 65 osób, 10 pracowników wykorzystuje komunikatory internetowe. Pracownicy PUPu w 2008 roku uczestniczyli w szkoleniach realizowanych metodą e-learning („Profesjonalista rynku pracy ”Asseco Bussines Solution S.A - 11 osób). W najbliższym czasie planuje się szkolenie z zakresu „Obsługi edytora

tekstów i arkuszy kalkulacyjnych”, które odbędzie się metodą e-learning. Powiatowy Urząd Pracy posiada własną stronę internetową dostępną pod adresem: www.pup-dg.pl, za pośrednictwem której świadczy informacyjne usługi on-line⁴⁰. Liczba wejść na w/w stronę internetową w 2007 roku wynosiła 991 204. Liczba odwiedzin BIPu jednostki wynosi ponad 20 000 wejść rocznie.

4.7 Centrum Sportu i Rekreacji

Centrum Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Górniczej jest jednostką budżetową Gminy Dąbrowa Górnicza. Zadaniem Centrum Sportu i Rekreacji jest realizowanie zadań własnych Gminy w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, obejmujących sprawy kultury fizycznej, sportu i rekreacji, w tym administrację terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych.

Przedmiotem działalności Centrum Sportu i Rekreacji jest:

- wykonywanie usług w zakresie korzystania z obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych i widowiskowo-rozrywkowych,
- zapewnienie bazy i kadry instruktorów do prowadzenia zajęć w zakresie kultury fizycznej, sportu i rekreacji,
- rozwój sportu wśród dzieci i młodzieży,
- utrzymanie, modernizacja i budowa obiektów sportowych oraz sportowo-rekreacyjnych,
- współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz kultury i kultury fizycznej,
- zapewnienie właściwej obsługi administracyjnej i finansowej dla Miejskiego Międzyszkolnego Klubu Sportowego,
- utrzymanie i obsługa Sezonowego Schroniska Młodzieżowego,
- odpłatne świadczenie usług w zakresie sportu i rekreacji,
- prowadzenie działalności gospodarczej.

CSiR zatrudnia ogółem 77 pracowników, 19 z nich w swojej codziennej pracy wykorzystuje sprzęt komputerowy. Komputery wyposażone są w System Operacyjny Microsoft Windows. Szczegółowe informacje na temat sprzętu komputerowego użytkowanego w opisywanym podmiocie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 22: Sprzęt komputerowy użytkowany przez Centrum Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Górniczej.

L.p.	Liczba zestawów komputerowych	Rok zakupu	System operacyjny	Liczba użytkowników
1.	3	2000	Windows	2
2.	6	2001	Windows	10
3.	3	2003	Windows	3
4.	4	2004	Windows	3
6.	1	2005	Windows	1

Stacje robocze powstały w latach 2000 – 2005. Komputery połączone są w lokalną sieć komputerową z serwerem aplikacji i plików. CSiR zatrudnia specjalistów odpowiedzialnych

⁴⁰ Zobacz Tabela Nr 11.

za administrowanie i konserwację sieci komputerowej i sprzętu komputerowego. W realizacji celów statutowych jednostka posiłkuje się następującym oprogramowaniem specjalistycznym:

- SYMFOPAKIET Finanse – Księgowość;
- SYMFOPAKIET Kadry i Płace
- SYMFOPAKIET Handel.

Wymiana danych i informacji jednostki z innymi organami administracji odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych i poczty elektronicznej. Czasami w tym celu wykorzystuje się system obiegu dokumentów i fax. Wymiana danych i informacji CSiR z Urzędem Miejskim odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych i poczty elektronicznej, czasami w tym celu wykorzystuje się system obiegu dokumentów i fax. Wymiana danych i informacji z klientami / petentami odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentacji papierowej i poczty elektronicznej, czasem wykorzystywany, w tym celu jest system obiegu dokumentów i fax. CSiR wykorzystuje Bezpieczny Kwalifikowany Podpis Elektroniczny. Centrum posiada własne centrale telefoniczne. Podmiot posiada dostęp do Internetu za pośrednictwem łącza o przepustowości 2048 kb/s, którego operatorem jest operator OF.pl. Dostęp do Internetu ma 19 pracowników jednostki. Wszyscy oni korzystają z poczty elektronicznej i komunikatorów internetowych. Jednostka posiada własną stronę internetową dostępną pod adresem www.csir.pl, za pośrednictwem strony podmiot świadczy usługi on – line pierwszego stopnia⁴¹. W Internecie, pod adresem <http://www.hala-arta.e9.pl/index1.php>, dostępna jest również strona Hali Widowiskowo – Sportowej w Dąbrowie Górniczej. Liczba odwiedzin strony kształtuje się na poziomie powyżej 40 000 rocznie.

4.8 Zarządzanie kryzysowe i monitoring miejski

Wydział Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obywatelskich realizuje zadania związane z poprawą bezpieczeństwa w mieście. Przede wszystkim są to działania związane z zakupami sprzętu logistycznego do prowadzenia działań ratowniczych, rozbudową systemu ostrzegania i alarmowania ludności miasta, doskonaleniem przepływu informacji pomiędzy służbami, inspekcjami i strażami oraz podnoszeniem świadomości mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa. Kontakt z Centrum Zarządzania Kryzysowego dostępny jest za pośrednictwem telefonów i poczty elektronicznej. Zasadnym i koniecznym jest włączenie w proces rozwoju społeczeństwa informacyjnego Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obywatelskich. Takie rozwiązanie przyczyni się do usprawnienia funkcji Wydziału oraz reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych.

W Dąbrowie Górniczej funkcjonuje system monitoringu miejskiego, którym administruje Straż Miejska. Obecnie do systemu podłączonych jest sześć kamer posadowionych w następujących lokalizacjach:

- Kamera 1 - ul. 3 Maja 10,
- Kamera 2 – skrzyżowanie ulic: 3 Maja i Bardowskiego,
- Kamera 3 – centrum miasta – Pałac Kultury Zagłębia,
- Kamera 4 – ul. Poniatowskiego (superjednostka),

---

⁴¹ Zobacz Tabela Nr 11.

- Kamera 5 – ul. Kościuszki 19 (biblioteka),
- Kamera 6 – ul. Aleja Róż 3 (hala sportowa).

W przyszłości należałoby rozwijać system monitoringu miasta, zważywszy na możliwości związane z istniejącą i planowaną do wybudowania siecią teleinformatyczną. Docelowo Dąbrowa Górnicza powinna być wyposażona w około 40 kamer. Alternatywnym rozwiązaniem mógłby być zintegrowany system monitorujący ze stacją bazową i systemem kamer przenośnych.

4.9 Gospodarka Miejska.

4.9.1 Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych

Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych jest Zakładem Budżetowym stanowiącym jednostkę organizacyjną Gminy Dąbrowa Górnicza. Zadaniem Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie potrzeb ludności, zapewnienie użytkownikom lokali optymalnych warunków mieszkaniowych poprzez właściwą eksploatację zasobów mieszkaniowych i utrzymanie właściwego stanu technicznego zasobów, administrowanie lokalami użytkowymi, świadczenie zleconych odpłatnie usług oraz usługi gospodarcze. MZBM administruje 390 budynkami (w tym 122 gminnymi budynkami mieszkalnymi, 47 wolnostojącymi budynkami użytkowymi oraz 221 budynkami Wspólnot Mieszkaniowych). Na mieszkaniowy zasób Gminy składa się 6199 mieszkań (w tym 436 lokali socjalnych), znajdujących się w budynkach gminy (w 122 budynkach mieszkalnych i w 3 wolnostojących budynkach użytkowych) oraz w budynkach wspólnot mieszkaniowych (220 budynków). W administracji MZBM pozostaje również 4225 lokali mieszkalnych wykupionych na własność. Ponadto, MZBM administruje łącznie 637 lokalami użytkowymi (w tym 3 wykupionymi na własność) usytuowanymi w budynkach gminy i wspólnot mieszkaniowych.

MZBM zatrudnia ogółem 182 pracowników, 116 z nich wykorzystuje w swojej codziennej pracy sprzęt komputerowy. Komputery wyposażone są w Systemy Operacyjne: Microsoft Windows (98/XP) oraz LINUX. Szczegółowe informacje na temat sprzętu komputerowego użytkowanego przez MZBM przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 23: Sprzęt komputerowy użytkowany przez Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Dąbrowie Górniczej.

L.p.	Liczba zestawów komputerowych	Rok zakupu	System operacyjny	Liczba użytkowników
1.	60	2002 - 2006	WINXP	85
2.	44	1999 - 2001	WIN98	30
3.	1	2002	LINUX	1

Stacje robocze powstały w latach 1999 – 2006, 6 administracji znajduje się w wydzielonych sieciach. Obecnie brak jest stałego połączenia z budynkiem Dyrekcji MZBM. Planuje się uruchomienie połączenia VPN. Opisywany podmiot zatrudnia pracowników odpowiedzialnych za administrację i konserwację sieci komputerowej i sprzętu komputerowego. W realizacji swoich celów statutowych jednostka posiłkuje się oprogramowaniem specjalistycznym: PRO-SM Probit oraz NORMA Program kosztorysowy. Athena Soft.

Wymiana danych i informacji opisywanej jednostki z innymi organami administracji odbywa się za pośrednictwem dokumentów papierowych, poczty elektronicznej i faxu. Analogicznie wygląda sytuacja dotycząca wymiany danych i informacji z Urzędem Miejskim w Dąbrowie Górniczej. Do wymiany danych i informacji z klientami / petentami MZBM również wykorzystuje dokumenty papierowe, pocztę elektroniczną i fax.

Dostęp do Internetu Dyrekcji MZBM zapewnia stałe łącze o przepustowości 2048 kb/s, którego operatorem jest Netia S.A., 6 Administracji posiada stałe łącze o przepustowości 256 kb/s, których operatorem jest Telekomunikacja Polska S.A. Jednostka posiada własną stronę internetową dostępną pod adresem: <http://www.mzbm.com.pl/>, za pośrednictwem której świadczy e – usługi pierwszego stopnia zaawansowania⁴².

4.9.2 Miejski Zakład Przetwarzania Odpadów Komunalnych LIPÓWKA II

Przedmiotem działania MZPOK Lipówka II jest:

- przyjmowanie, składowanie, przetwarzanie, segregacja i kompostowanie odpadów komunalnych, odpadów zielonych parkowych, surowców wtórnych pochodzących z selektywnej zbiórki osadów ściekowych zaoczyszczalni,
- ważenie i rejestracja dowożonych strumieni,
- odzyskiwanie surowców wtórnych z przyjmowanych odpadów,
- produkcja kompostu,
- sprzedaż surowców wtórnych i kompostu,
- wykonywanie prac rekultywacyjnych przy użyciu własnego sprzętu i materiału (kompostu i innych materiałów dopuszczonych zgodnie z obowiązującym prawem),
- wykonywanie prac związanych z selektywną zbiórką odpadów,
- wykonywanie prac związanych z pielęgnacją, przygotowaniem terenów zielonych przy użyciu własnego sprzętu i materiałów,
- świadczenie takich usług jak: ważenie pojazdów, mielenie tworzyw sztucznych, belowanie surowców, osiewanie, kompostowanie,
- modyfikacja technologii przetwarzania odpadów komunalnych i zielonych oraz ich kompostowanie,
- usługi związane z wykorzystaniem posiadanego parku maszynowego,
- wykonywanie prac związanych z obsługą zieleni miejskiej w celu pozyskania masy zielonej do kompostowania,
- wykorzystania projektów i opracowań na bazie doświadczeń przy prowadzeniu zakładu,
- promowanie i marketing wypracowanych technologii i rozwiązań technicznych na bazie Zakładu,
- współpraca z instytucjami badawczo – rozwojowymi i wiodącymi firmami krajowymi oraz Unii Europejskiej w zakresie poprawy efektywności funkcjonowania Zakładu pod względem ekonomicznym i technologicznym,
- propagowanie działań ekologicznych poprzez organizację selektywnej zbiórki odpadów i zbiórkę surowców wtórnych na terenie gminy Dąbrowa Górnicza.

---

⁴² Zobacz Tabela Nr 11.

MZPOK Lipówka II zatrudnia ogółem 71 pracowników, 14 z nich w swojej pracy wykorzystuje sprzęt komputerowy. Komputery wyposażone są w System Operacyjny Microsoft Windows XP. Szczegółowe informacje na temat sprzętu komputerowego użytkowanego przez opisywaną jednostkę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 24: Sprzęt komputerowy użytkowany przez Miejski Zakład Przetwarzania Odpadów Komunalnych Lipówka II w Dąbrowie Górniczej.

L.p.	Liczba zestawów komputerowych	Rok zakupu	System operacyjny	Liczba użytkowników
1.	10	2005	Windows XP	10
2.	2	2006	Windows XP	3
3.	1	2007	Windows XP	1

Stacje robocze powstały w latach 2005 – 2007. Komputery tworzą w jednostce sieć lokalną z serwerem aplikacji i plików. Opisywana jednostka zatrudnia specjalistów odpowiedzialnych za administrację i konserwację sieci komputerowej i sprzętu komputerowego. W realizacji celów statutowych jednostka posługuje się następującym oprogramowaniem specjalistycznym: Płatnik PROKOM; Kadry Płace ENOVA; SAGE SYMFONIA; NORMA PRO; ELEKTROSCHUBERT; WAŻNIK +.

Wymiana danych i informacji opisywanej jednostki z innymi organami administracji odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych, czasami w tym celu wykorzystuje się pocztę elektroniczną i fax. Wymiana danych i informacji analizowanego podmiotu z Urzędem Miejskim w Dąbrowie Górniczej odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych, czasami z wykorzystaniem poczty elektronicznej i faxu. Wymiana danych i informacji analizowanej jednostki z klientami / petentami odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych i faxu, czasami wykorzystuje się w tym celu pocztę elektroniczną. Spośród wszystkich pracowników, wykorzystujących w swojej pracy komputery, 1 osoba korzysta z poczty elektronicznej. Jednostka posiada własną stronę internetową dostępną pod adresem: www.lipowka2.pl/, za pośrednictwem której świadczy e-usługi on – line pierwszego i drugiego stopnia⁴³.

4.9.3 Miejski Zarząd Ulic i Mostów Sp. z o. o.

Miejski Zarząd Ulic i Mostów powstał 1 marca 1977 roku zgodnie z zarządzeniem ówczesnego Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza. W dniu 1 maja 1992 roku przekształcono go w Zakład Budżetowy. Po likwidacji zakładu budżetowego dnia 1 kwietnia 1996 roku powołano do życia Miejski Zarząd Ulic i Mostów Spółka z o.o., gdzie jedynym udziałowcem jest Gmina Dąbrowa Górnicza. W trzy lata po powstaniu Spółki Miejski Zarząd Ulic i Mostów wdrożył i stosuje do dzisiaj System Zapewnienia Jakości zgodnie z procedurą TUV CERT według norm ISO 9002. Celem przeprowadzenia komercjalizacji firmy była potrzeba dostosowania się do warunków gospodarki rynkowej. Firma jako zakład z wieloletnimi tradycjami posiada dostateczne środki techniczne i kadrowe do wykonywania powierzonych

---

⁴³ Zobacz Tabela Nr 11.

mu zadań w szczególności w zakresie zarządu dróg i zarządu ruchem drogowym. Spółka zatrudnia obecnie około 60 osób, w tym wysoko wykwalifikowaną kadrę specjalistów w dziedzinie budownictwa drogowego i inżynierii ruchu. MZUM Sp. z o.o. administruje układem drogowo-ulicznym o ogólnej długości ponad 400 km. Od momentu powstania wykonuje zadania techniczne, formalno-prawne, oraz pomocnicze czynności publiczno-prawne z zakresu zarządu dróg w Dąbrowie Górniczej, w zakresie powierzonym jej przez organ wykonawczy gminy Dąbrowa Górnicza. Miejski Zarząd Ulic i Mostów Sp. z o.o. jako jednostka interdyscyplinarna wykonuje swoje zadania dając solidną podstawę do systemowego planowania przez decydentów wydatków na inwestycje drogowe. Działania MZUM Sp. z o.o. pozwalają sprawniej zarządzać drogami co służy bezpośrednio poprawie jakości ruchu, oraz bezpieczeństwa na drogach miasta Dąbrowa Górnicza. Opisywany podmiot posiada własną stronę internetową dostępną pod adresem: <http://www.mzum.pl/>, za pośrednictwem której oferuje e – usługi pierwszego i drugiego stopnia zaawansowania⁴⁴.

4.10 Organizacje pozarządowe i ICT.

W ramach serwisu samorządowego <http://www.dabrowa-gornicza.pl/> utworzona została podstrona dotycząca organizacji pozarządowych w Dąbrowie Górniczej, funkcjonująca pod adresem: <http://www.ngo.dabrowa-gornicza.pl/>. w ramach menu przedmiotowego w serwisie dostępne są następujące treści:

- Baza NGO w Dąbrowie Górniczej,
- Dąbrowskie Forum Organizacji Pozarządowych,
- Współpraca Urzędu Miejskiego z NGO,
- Inicjatywy dąbrowskich organizacji,
- Prezentacje NGO,
- Ogłoszenia NGO,
- Wolontariat,
- Ogłoszenia Urząd Miejski,
- Dotacje i Fundusze,
- Szkolenia,
- Wiadomości NGO.PL,
- Słownik pojęć,
- Akty prawne,
- Linki,
- Redakcja.

Poza podstawowymi informacjami pomocnymi w działalności organizacji pozarządowych strona umożliwia prezentację ich osiągnięć, charakteru prowadzonej działalności a także poszukiwania źródeł dofinansowania i partnerów do realizowanych projektów. W bazie organizacji zarejestrowanych jest 57 podmiotów⁴⁵. Wizytówki organizacji zawierają informacje na temat: nazwy organizacji, formy prawnej, charakteru prowadzonej działalności, daty rejestracji, numerów KRS/NIP/REGON, adresu, strony www i poczty elektronicznej, władz podmiotu i celów statutowych. Strona zawiera również informację jak wpisać się do bazy. Niniejsza inicjatywa w znaczący sposób przyczynia się do

---

⁴⁴ Zobacz Tabela Nr 11.

⁴⁵ Stan na 31.01.2008 roku.

rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i wykorzystania ICT przez organizacje pozarządowe jednocześnie je promując.

4.11 Przedsiębiorczość i ICT.

Wykorzystanie technologii informacyjno – telekomunikacyjnych staje się nie tylko motorem napędowym dla rozwoju przedsiębiorczości, ale jest koniecznością, bez której przedsiębiorstwa nie mogą funkcjonować w czasach globalnej gospodarki.

Tabela Nr 25: Przedsiębiorstwa wykorzystujące komputery oraz wybrane sieci informatyczne w 2007 roku (odsetek przedsiębiorstw o liczbie pracujących conajmniej 10 osób).

	Przedsiębiorstwa posiadające						
	Komputery	Dostęp do Internetu	Sieć lokalną LAN			Intranet	Extranet
			Ogółem	w tym			
				Bezprzewodowa	Kablowa		
OGÓŁEM	95%	92%	64%	20%	59%	33%	7%
Małe (10-49 pracujących)	94%	90%	58%	17%	52%	27%	5%
Średnie (50 – 249 pracujących)	100%	99%	85%	30%	82%	51%	14%
Duże (250 i więcej pracujących)	100%	100%	98%	47%	96%	69%	26%

Źródło: GUS – Wykorzystanie technologii informacyjno – telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach w 2007 roku.

Niemal wszystkie duże i średnie firmy w Polsce, w 2007 roku korzystały z komputerów z dostępem do Internetu. Spośród małych firm 94% wykorzystywało w swojej działalności komputery, a 90% korzystało z Internetu. Ogółem w Polsce 95% firm używało komputerów, z których korzystało przynajmniej raz w tygodniu 35% pracowników. Komputery z dostępem do Internetu wykorzystywane były przez 92% przedsiębiorstw oraz 26% pracujących w nich osób. W lokalną sieć komputerową LAN wyposażonych było 64% firm, to jest o 5 punktów procentowych więcej niż w 2006 roku. Co piąte przedsiębiorstwo posiadało LAN bezprzewodowy, a niemal 60% lokalną sieć kablową. Sieci LAN, Intranet i Ekstranet były najczęściej wykorzystywane w dużych i średnich przedsiębiorstwach. W małych firmach używa się ich znacznie rzadziej. W przypadku LAN-u i Intranetu różnica pomiędzy małymi i dużymi podmiotami sięgała 40 – 42 punktów procentowych, a Ekstranet był używany w przedsiębiorstwach dużych pięć razy częściej niż w małych⁴⁶.

⁴⁶ GUS – Wykorzystanie technologii informacyjno – telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach w 2007 roku.

Tabela Nr 26: Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane sieci informatyczne i oprogramowanie w 2007 roku (odsetek przedsiębiorstw o liczbie pracujących conajmniej 10 osób).

	Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. LINUX	ERP – System informatyczny do planowania zasobów przedsiębiorstwa	CRM – Oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach umożliwiające	
			Zbieranie, przechowywanie informacji o klientach oraz zapewnienie dostępu do nich innym komórkom przedsiębiorstwa	Analizowanie informacji o klientach w celach marketingowych (ustalanie cen, zarządzanie promocjami itd.)
OGÓŁEM	20	13	21	12
Małe (10 – 49 pracujących)	16	9	18	10
Średnie (50 – 249 pracujących)	33	26	30	17
Duże (250 i więcej pracujących)	58	51	38	24

Źródło: GUS – Wykorzystanie technologii informacyjno – telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach w 2007 roku.

W 2007 roku z systemów ERP korzystała ponad połowa dużych przedsiębiorstw (51%), ponad jedna czwarta średnich przedsiębiorstw i jedynie 9% małych firm. Oprogramowania CRM, o charakterze operacyjnym używało 38% dużych, 30% średnich i 18% małych firm. Oprogramowania CRM, o charakterze analitycznym wykorzystywało 24% dużych, 17% średnich i 10% małych firm. Ogółem, co piąta firma w Polsce w 2007 roku korzystała z bezpłatnego oprogramowania, przy czym najczęściej stosowano je w dużych przedsiębiorstwach (58%), znacznie rzadziej w średnich (33%) i małych firmach (16%)⁴⁷.

Tabela Nr 27: Rodzaje łącz internetowych w przedsiębiorstwach w 2007 roku (odsetek przedsiębiorstw o liczbie pracujących conajmniej 10 osób).

	Dostęp do Internetu przez modem analogowy (zwykła linia telefoniczna)	Dostęp do Internetu przez modem cyfrowy typu ISDN	Szerokopasmowy dostęp do Internetu			Dostęp do Internetu przez łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.)
			Ogółem	Przez łącze w technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL itp.)	Przez inne szerokopasmowe łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną – PLC)	
Ogółem	30%	26%	53%	43%	15%	20%
Małe (10 – 49 pracujących)	30%	26%	47%	36%	13%	15%
Średnie (50 – 249 pracujących)	30%	27%	75%	65%	21%	31%
Duże (250 i więcej pracujących)	39%	28%	94%	75%	50%	57%

Źródło: GUS – Wykorzystanie technologii informacyjno – telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach w 2007 roku.

⁴⁷ GUS – Wykorzystanie technologii informacyjno – telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach w 2007 roku.

W 2007 roku, ponad połowa (53%) przedsiębiorców w Polsce korzystała z szerokopasmowych łączy internetowych. Jedna trzecia badanych przedsiębiorstw w 2007 roku korzystała z dostępu do Internetu przez modem analogowy. Z łączy szerokopasmowych w analizowanym okresie korzystało 94% dużych, 75% średnich i niemal połowa (47%) małych firm⁴⁸. W Polsce w 2007 roku oferta usług administracji publicznej dostępna przez Internet nadal nie jest zbyt bogata. Poziom zaawansowania tych usług zazwyczaj ogranicza się do aspektów informacyjnych, ewentualnie istnieje możliwość pobierania formularzy ze strony internetowej urzędu. Rzadko kiedy stworzone były możliwości pozwalające na odesłanie wybranych formularzy, lub wypełnienie ich on – line, sprawdzanie stanu załatwiania danej sprawy, wniesienie opłaty w formie elektronicznej, czy otrzymanie decyzji, zaświadczenia lub innego dokumentu drogą elektroniczną, albo złożenie zamówienia na wysłanie go pocztą pod wskazany adres. W związku z niewielkim postępem w poziomie świadczenia usług administracyjnych on – line. W latach 2004 – 2006 nie zaobserwowano istotnych zmian odsetka przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną. W analizowanym okresie wielkość ta pozostawała na poziomie od 61% do 64% ogółu przedsiębiorstw oraz 90% w grupie dużych firm⁴⁹.

Coraz bardziej istotnym kanałem zakupów i sprzedaży staje się dla przedsiębiorstw handel elektroniczny. Coraz więcej firm bezpośrednio kontakty z klientami wspiera kontaktami opartymi o nowoczesne technologie (w tym Internet), uruchamiając serwisy internetowe przeznaczone do obsługi handlu elektronicznego. W 2003 roku, zakupów przez Internet dokonywało 10% przedsiębiorstw, w 2006 roku było ich już 22%. W tym obszarze prym wiodą duże przedsiębiorstwa, 39% z nich stosowało tą metodę w 2006 roku. W przypadku średnich przedsiębiorstw zakupy za pośrednictwem Internetu realizowało 30% z nich. Jedna piąta małych firm, w 2006 roku, korzystała z opisywanej metody zakupów. Prowadzenie sprzedaży przez Internet wymaga dodatkowych inwestycji w sprzęt i oprogramowanie. W 2006 roku przez Internet swoje produkty sprzedawało 9% badanych przedsiębiorstw. Szczegółowe informacje na ten temat przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 28: Przedsiębiorstwa kupujące i sprzedające przez Internet w 2006 roku (odsetek przedsiębiorstw o liczbie pracujących conajmniej 10 osób).

Przedsiębiorstwa składające zamówienia przez				Przedsiębiorstwa otrzymujące zamówienia przez		
	Internet	Zewnętrzne sieci inne niż Internet	Internet lub inne sieci	Internet	Zewnętrzne sieci inne niż Internet	Internet lub inne sieci
Ogółem	22%	3%	23%	9%	2%	10%
Małe (10 – 49 pracujących)	20%	3%	21%	8%	2%	9%
Średnie (50 – 249 Pracujących)	29%	4%	31%	11%	2%	12%
Duże (250 i więcej Pracujących)	39%	6%	41%	15%	6%	19%

Źródło: GUS – Wykorzystanie technologii informacyjno – telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach w 2007 roku.

⁴⁸ GUS – Wykorzystanie technologii informacyjno – telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach w 2007 roku.

⁴⁹ Tamże.

Stosowanie przez przedsiębiorstwa faktur elektronicznych było przez GUS po raz pierwszy badane w 2007 roku. Przy wysyłaniu wiadomości podpis elektroniczny stosowało 17% przedsiębiorstw, 7% otrzymywało faktury elektroniczne, a 3% wysyłało faktury elektroniczne. Najczęściej podpis elektroniczny stosowały duże firmy (32%), niewiele mniejszy był odsetek średnich przedsiębiorstw stosujących elektroniczny podpis (27%). Najgorzej było w małych przedsiębiorstwach, jedynie 14% z nich korzystało z opisywanej metody. Podobnie wyglądała sytuacja dotycząca wysyłania faktur elektronicznych. Czyniło to, w 2007 roku, 13% dużych przedsiębiorstw, 6% średnich i jedynie 2 % małych firm. Nieco mniejsze różnice występowały w obszarze otrzymywania e-faktur. Wśród dużych firm, otrzymywanie faktur deklarowało 10%, w średnich firmach wskaźnik ten wynosił 8%, a w małych przedsiębiorstwach 6%⁵⁰.

Istotnym, z punktu widzenia osiągnięcia celów Strategii Lizbońskiej⁵¹, jest dynamiczny wzrost e-usług oferowanych przez administrację publiczną i samorządową, w oparciu o własną infrastrukturę (szerokopasmową sieć szkieletową), niesposób tego jednak dokonać bez ponoszenia nakładów związanych z promocją i szkoleniami, a przede wszystkim inicjowaniem działań na rzecz lokalnych przedsiębiorców, będących w przyszłości jednym z beneficjentów bezpośrednich ułatwień i rozwiązań związanych z ICT, wdrażanych przez lokalny samorząd.

4.12 Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego jest jednostką administracji rządowej, stojącym na straży przestrzegania prawa w procesie budowlanym. Jako organ powiatowej administracji zespolonej, wykonuje zadania rządowe w zakresie wynikającym z przepisów prawa budowlanego. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wykonuje swoje zadania przy pomocy powiatowego inspektoratu nadzoru budowlanego. Organem wyższego stopnia jest Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego zatrudnia ogółem 8 pracowników, wszyscy oni w swojej codziennej pracy wykorzystują sprzęt komputerowy. Komputery pracujące w jednostce wyposażone są w System Operacyjny Windows 98,2000, XP. Ogółem w opisywanej jednostce funkcjonuje 8 stanowisk komputerowych. Komputery nie tworzą lokalnej sieci z serwerem aplikacji i plików. W celu realizacji zadań statutowych opisywany podmiot posiłkuje się następującym oprogramowaniem specjalistycznym:

- Ewidencja Substancji Szkodliwych AZBEST – ARISCO,
- Serwis Budowlany ABC – Wolters Kluwer,
- Płatnik – Prokom Software,
- Płatnik R2 – Reset 2,
- Program finansowo – księgowo – budżetowy – Rekord,
- EGB 2000, Legali, LEX – w ramach sieci Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.

---

⁵⁰ GUS – Wykorzystanie technologii informacyjno – telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach w 2007 roku.

⁵¹ Zobacz: Rozdział III niniejszego opracowania.

Wymiana danych i informacji jednostki z innymi organami administracji odbywa się najczęściej za pośrednictwem dokumentów papierowych, czasami wykorzystuje się w tym celu fax, a okazjonalnie pocztę elektroniczną. Do wymiany danych i informacji z Urzędem Miejskim w Dąbrowie Górniczej opisywany podmiot najczęściej wykorzystuje dokumenty papierowe, okazjonalnie, w tym celu korzysta się z poczty elektronicznej i zintegrowanego oprogramowania. Wymiana danych i informacji z klientami / petentami odbywa się jedynie za pomocą dokumentów papierowych. Dostęp do szerokopasmowego Internetu opisywanej jednostce zapewnia łącznie Crowley 4096 kb/s. Spośród wszystkich pracowników jednostki 3 posiada dostęp do Internetu, z poczty elektronicznej korzysta 4 pracowników.

4.13 Strony internetowe o mieście

Na uwagę, w zakresie stron internetowych związanych z Dąbrową Górniczą zasługują zarówno strony oficjalne urzędów i instytucji, jak i strony parafii, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców, a także strony nieoficjalne miasta tworzone przez mieszkańców.

Poza opisywanymi wcześniej stronami internetowymi miasta i jednostek miejskich należy wspomnieć o istniejących stronach: Młodzieżowej Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej; Ochotniczych Straży Pożarnych (Kuźniczka Nowa, Tucznawa, Ujejscy, Łęka), szkół językowych działających na terenie miasta, a także o stronach parafii⁵², stronie Sanktuarium Św. Antoniego z Padwy i Klasztor oo. Franciszkanów w Dąbrowie-Górniczej – Gołonogu i stronie internetowej Bazyliki Matki Bożej Anielskiej w Dąbrowie Górniczej.

Swoje strony internetowe w Dąbrowie Górniczej posiadają m.in. Klub Sportów Wodnych Fregata, Towarzystwo Sportów Obronnych MUSZKIET, Dąbrowska Liga Strzelecka Szkół Średnich, PAINTBALL – POGORIA, NEMO Wodny Świat, ExtremeNET – niekomercyjna sieć komputerowa, Klub Muzyczny – Galeria Komitywa PUB, MKS Dąbrowa Górnicza – sekcja siatkówki. Dodatkowo należy wspomnieć, że zlokalizowano 9 stron prywatnych związanych z Dąbrową Górniczą, a także strony informacyjne o poszczególnych dzielnicach i 9 forów dyskusyjnych dotyczących miasta. Za pośrednictwem nieoficjalnej strony internetowej miasta dostępnej pod adresem <http://www.dabrowa.pl/> zlokalizowano również 62 strony dąbrowskich przedsiębiorstw. Podsumowując należy stwierdzić, że mieszkańcy miasta (zarówno osoby prywatne jak i przedsiębiorcy) przejawiają dużą aktywność w sieci Internet, związaną ze społeczno – gospodarczym życiem lokalnym i promocją swojej „małej ojczyzny”.

---

⁵² Na podstawie badań Internetu zidentyfikowano strony 4 parafii.

5. Analiza SWOT

INFORMATYCZNY SWOT DLA GMINY DĄBROWA GÓRNICZA

SILNE STRONY
<p><u>Infrastruktura</u></p> <p>Nasylenie sprzętem IT gospodarstw domowych⁵³.</p> <p>Pracownie komputerowe w placówkach edukacyjnych ulokowanych w mieście.</p> <p>Nasylenie sprzętem IT w poszczególnych Wydziałach Urzędu Miasta i jednostkach podległych.</p> <p>Dostęp do szerokopasmowego Internetu w centrum miasta</p> <p><u>Umiejętności</u></p> <p>Rozwinięte szkolnictwo średnie i wyższe, gwarantujące stały dopływ młodych, wykształconych kadr.</p> <p>Oferta kształcenia na kierunkach informatycznych i pokrewnych w mieście i regionie.</p> <p>Realizacja szkoleń związanych z ICT w Urzędzie Miejskim w ramach Programu SEKAP</p> <p>Brak oferty szkoleniowej w formie e-learning i niewielkie zainteresowanie taką formą edukacji w jednostkach miejskich.</p> <p><u>Świadczenie e-usług</u></p> <p>Portal internetowy miasta zawierający bogaty zestaw informacji dla mieszkańców, inwestorów i turystów.</p> <p>Bogaty zestaw informacji na stronach internetowych dotyczących miasta.</p>
SŁABE STRONY
<p><u>Infrastruktura</u></p> <p>Brak własnej światłowodowej sieci szkieletowej zaspokajającej potrzeby administracji samorządowej i publicznej.</p> <p>Brak taniego, powszechnego dostępu do Internetu szerokopasmowego w większości dzielnic Miasta.</p> <p>Brak PIAPów, Infokiosków i Hot – Spotów na terenie miasta.</p>

⁵³ GUS - Wykorzystanie technologii komunikacyjno – informacyjnych w gospodarstwach domowych i przez osoby prywatne w 2007 r.

Umiejętności

Zróźnicowanie poziomu wykształcenia społeczeństwa.

Bariery kompetencyjne i mentalne starszej części społeczeństwa w zakresie korzystania z nowoczesnych technologii i Internetu.

Niewystarczająca ilość inicjatyw szkoleniowych z zakresu podstawowej obsługi komputera i korzystania z Internetu skierowanych do ludzi niepracujących i starszych.

Niewystarczająca promocja korzyści płynących z rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Niski poziom znajomości wykorzystania komputera u starszego pokolenia osób pracujących w miejskich jednostkach organizacyjnych.

Świadczenie e-usług

Brak stron internetowych jednostek miejskich.

Brak e-usług związanych z ochroną zdrowia.

Niewystarczający system monitoringu wizyjnego miasta.

Brak nowoczesnego monitoringu sieci wodno – kanalizacyjnych.

Brak zintegrowanego systemu elektronicznej rekrutacji do szkół.

Brak miejskiego systemu informacji przestrzennej i specjalistycznego systemu informacji lokalnej.

Niewystarczające możliwości technologiczne w zakresie usług związanych z telefonią internetową (VoIP).

Brak oferty związanej z e-learningiem

SZANSE

Przyjazna polityka państwa dotycząca budowy społeczeństwa informacyjnego i rozwoju ICT.

Duży nacisk na rozwój społeczeństwa informacyjnego administracji lokalnej.

Zwiększenie atrakcyjności miasta dla przyszłych inwestorów poprzez realizację przedsięwzięć związanych z ICT.

Brak barier technologicznych, przy wdrażaniu społeczeństwa informacyjnego - możliwość wykorzystania najnowocześniejszych rozwiązań.

Młode społeczeństwo otwarte na wiedzę.

Połączenie wszystkich jednostek organizacyjnych miasta w jedną sieć komputerową gwarantującą wysoki poziom świadczenia usług sieciowych.

Spadająca stopa bezrobocia rejestrowanego.

Możliwość uzyskania wsparcia na realizację przedsięwzięć związanych z ICT ze środków Unii Europejskiej.

ZAGROŻENIA

Migracja młodych wykształconych kadr do innych ośrodków na terenie kraju i za granicę.

Niedobór specjalistów z sektora ICT.

Zbyt mała, w stosunku do zapotrzebowania, liczba absolwentów szkół i uczelni o profilu informatycznym i technicznym.

Niski poziom technicznego wykształcenia ludności rzutujący na niskie wykorzystanie ICT oraz niewielką aktywność w samodzielnym tworzeniu treści

Utrzymujący się fiskalizm państwa i negatywny wpływ przepisów podatkowych na rozwój przedsiębiorczości związanej z nowoczesnymi technologiami.

Zwolnienie tempa rozwoju gospodarczego.

Zbyt niskie nakłady finansowe z budżetu Państwa przeznaczana na rozwój systemów informatycznych i nowoczesnych technologii.

Nierówne szanse w dostępie do informacji i infrastruktury

Brak kapitału i umiejętności w instytucjach publicznych oraz przedsiębiorstwach, skutkujący brakiem inwestycji w ICT.

6. Cel główny, pola strategiczne i cele operacyjne programu.

Celem głównym niniejszego Programu jest:

ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W GMINIE DĄBROWA GÓRNICZA

Informatyzacja administracji publicznej jest jednym z najistotniejszych, choć nie jedynym działaniem, które w ramach sformułowanego celu głównego należy przeprowadzić. Osiągnięcie tak wyznaczonego celu będzie możliwe, poprzez realizację celów operacyjnych, przyporządkowanych do trzech pól strategicznych, przedstawionych poniżej:

1. Infrastruktura dostępu do Internetu.

2. Umiejętności w zakresie ICT.

3. Usługi i treści oparte na ICT.

W odniesieniu do wyznaczonych pól strategicznych określono cele operacyjne, które stanowią podstawę dla realizacji projektów. Pozwoli to zogniskować ograniczone środki finansowe miasta na najbardziej potrzebnych działaniach związanych z rozwojem społeczeństwa informacyjnego. Wybór pól strategicznych i celów operacyjnych dokonany został na podstawie pozyskanych danych, czynników i uwarunkowań przedstawionych w diagnozie oraz w oparciu o przeprowadzoną analizę SWOT.

Pole Strategiczne 1 – Infrastruktura dostępu do Internetu.

W ramach Pola 1 określa się następujące cele operacyjne:

Cel operacyjny 1.1 – Rozwój sieci teleinformatycznej.

Cel operacyjny 1.2 – Tworzenie punktów publicznego dostępu do Internetu.

Cel operacyjny 1.3 – Rozwój technologii VoIP, usług multimedialnych, monitoringu wizyjnego i procesów zarządzania kryzysowego w oparciu o sieć teleinformatyczną.

Cel operacyjny 1.4 – Poprawa wyposażenia jednostek publicznych w sprzęt komputerowy.

Cel operacyjny 1.5 – Zarządzanie i monitoring sieci wodno – kanalizacyjnej.

Pole Strategiczne 2 – Umiejętności w zakresie ICT.

W ramach Pola 2 określa się następujące cele operacyjne:

Cel operacyjny 2.1 – Prowadzenie i promocja szkoleń oraz warsztatów w zakresie wykorzystania ICT dla mieszkańców, pracowników administracji publicznej i przedsiębiorców.

Cel operacyjny 2.2 – Integracja elektronicznych zasobów bazodanowych.

Cel operacyjny 2.3 Promocja „dobrych praktyk” związanych z ICT na arenie krajowej i europejskiej

Pole Strategiczne 3 – Usługi i treści oparte na ICT.

W ramach Pola 3 określa się następujące cele operacyjne:

Cel operacyjny 3.1 – Rozwój elektronicznych usług świadczonych przez administrację samorządową.

Cel operacyjny 3.2 – Rozwój elektronicznych usług świadczonych w obszarach oświaty, kultury i sportu.

Cel operacyjny 3.3 – Stworzenie Elektronicznego Biura informacji Publicznej i Centrum Informacji Europejskiej

Cel operacyjny 3.4 – E – zdrowie.

Szczegółowe informacje na temat przedsięwzięć realizacyjnych, odnoszących się do w/w celów operacyjnych, przedstawiono w dalszej części opracowania.

7. Przedsięwzięcia realizacyjne

Poniżej przedstawiono podstawowe założenia dla przedsięwzięć związanych z rozwojem społeczeństwa informacyjnego w Dąbrowie Górniczej, w odniesieniu do przedstawionych we wcześniejszym podrozdziale pól strategicznych i celów operacyjnych, uwzględniając wskaźniki, wartości bazowe, terminy realizacji, częstotliwość pomiaru i źródła danych oraz źródła dofinansowania.

Pole Strategiczne 1 – Infrastruktura dostępu do Internetu.

Cel operacyjny 1.1 – Rozwój sieci teleinformatycznej.

Gmina Dąbrowa Górnicza, w porozumieniu z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, na terenie wschodniej części regionu śląskiego – Zagłębiu Dąbrowskim, powinna wybudować światłowodową sieć szkieletową, która pozwoli zaspokoić rosnące zapotrzebowanie na przepustowość ze strony instytucji publicznych, firm i gospodarstw domowych. Wybudowana infrastruktura powinna służyć jednostkom publicznym w Dąbrowie Górniczej.

Projekt powinien obejmować budowę sieci publicznej dla świadczenia usług publicznych on-line na obszarze jednostek samorządu terytorialnego oraz realizować następujące zadania:

- połączenie siecią lokalną instytucji gminnych i ważnych jednostek użyteczności publicznej,
- realizacja infrastruktury dostępu do szerokopasmowego Internetu na obszarach szczególnie zagrożonych wykluczeniem cyfrowym,
- utworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu,
- modernizacja lub utworzenie centrów zarządzania siecią lokalną i wyposażenie ich w infrastrukturę teleinformatyczną.

Projekt pozwoli na połączenie wszystkich jednostek we wspólną sieć, a przez to poprawę jakości i efektywności oraz wzrost ilości usług z zakresu administracji dostępnych drogą elektroniczną, a także zapewni, że zdecydowana większość mieszkańców będzie miała możliwość korzystania w swoich domach z dobrodziejstw szerokopasmowego Internetu.

Planowane do realizacji produkty powinny być własnością publiczną (komunalną). Zarządzanie nimi oraz finansowanie powinno należeć wyłącznie do Beneficjentów, czyli Partnerów podpisanego Porozumienia. Sposób eksploatacji winien zostać szczegółowo określony w opracowanym Studium Wykonalności. Przez zastosowane rozwiązania organizacyjne każdy Partner powinien stać się właścicielem powstałego majątku i ponosić koszty jego utrzymania. Każdy z Beneficjentów zobowiązałby się do zachowania trwałości projektu przez okres minimum 5 lat od daty finansowego rozliczenia inwestycji.

Przebieg i parametry sieci teleinformatycznej powinny być określone w odrębnym studium, które zbada obecną sytuację w tym zakresie oraz wskaże obszary i zakres interwencji. Przy projektowaniu sieci należy uwzględnić korzyści wynikające z realizacji innych inwestycji liniowych, związanych z sieciami wodno – kanalizacyjnymi i drogami.

W ramach budowy sieci teleinformatycznej należałoby, w miarę możliwości, poprowadzić sieć teleinformatyczną tymi samymi trasami, które zostały wytyczone dla inwestycji wodno – kanalizacyjnych. Pozwoli to na oszczędność środków finansowych (w przypadku wykonania tylko 1 wykopu dla 2 rodzajów sieci), zmniejszy również skalę utrudnień dla mieszkańców i przyjezdnych odwiedzających miasto, w okresie prowadzenia prac budowlanych związanych z infrastrukturą liniową. Dodatkowo sieć teleinformatyczna powinna zostać wykorzystana do monitorowania i zarządzania siecią wodnokanalizacyjną. W miejscach gdzie planowane prowadzenie inwestycji związanych z infrastrukturą drogową należałoby w każdym przypadku modernizacji dróg i chodników dodatkowo przewody HDPE, do których w przyszłości można wtłoczyć światłowód umożliwiając rozszerzenie obszaru działania miejskiej sieci szerokopasmowej.

Istotnym czynnikiem procesu poszerzania dostępu do szerokopasmowego Internetu powinni być lokalni operatorzy Internetowi, rozbudowujący infrastrukturę dostępową na terenie osiedli mieszkaniowych. Operatorzy Ci mogą być potencjalnymi użytkownikami planowanej sieci, posiadającymi własnych klientów oraz infrastrukturę, a poprzez zbudowaną sieć będą mogli mieć dostęp do globalnej sieci Internet po bardzo atrakcyjnych cenach. Operatorzy lokalni mogliby wspólnie nabywać usługi o większej przepustowości w miejscu, gdzie będą obecni różni dostawcy. Mogą rozwijać się takie inicjatywy jak Internet eXchange. Służą one wymianie ruchu lokalnego pomiędzy operatorami, co powoduje zmniejszenie ruchu na stykach płatnych. Możliwe jest utworzenie wspólnych zasobów, takich jak np. wspólny cache dla usług http czy inne lokalne serwery usług.

Utrzymanie i eksploatacja sieci szerokopasmowej po 5 latach od zakończenia i rozliczenia projektu dofinansowanego przez UE może zostać zlecona zewnętrznemu podmiotowi, posiadającemu odpowiednie przygotowanie, wyposażenie oraz personel, wybranemu w drodze postępowania przetargowego. Do jego zadań należeć będzie zapewnienie:

- utrzymania kompletnych węzłów sieci;
- bieżącego zarządzania siecią;
- prowadzenia rozliczeń z podmiotami korzystającymi z sieci;
- zapewnienie bezpieczeństwa sieci.

oraz współpraca z wybranymi przez właściciela operatorami usług:

- dla jednostek sektora publicznego;
- dla innych podmiotów.

Tabela Nr 29: Rekomendowane wskaźniki monitoringu dla działania 1.1

Wskaźnik	Wartość bazowa	2011	2015	Częstotliwość pomiaru	Źródło danych
Procent jednostek publicznych w Dąbrowie - Górniczej podłączonych do miejskiej sieci szerokopasmowej	0	60%	85%	rocznie	Urząd Miejski

Cel operacyjny 1.2 – Tworzenie punktów publicznego dostępu do Internetu.

Należy rozwijać sieć publicznych punktów dostępu do Internetu (PIAP), lokalizowanych w różnych punktach miasta.

Rekomenduje się utworzenie sieci telecentrów lub publicznie dostępnych komputerów, w oparciu o jednostki podległe Urzędowi Miejskiemu w Dąbrowie Górniczej. Jako uzupełnienie proponuje się uruchomienie hotspotów w w/w placówkach, tak aby z dostępu do Internetu korzystać mogli właściciele komputerów przenośnych. Ponadto hotspoty należałoby umieścić na terenach sportowo – rekreacyjnych, w parkach i innych miejscach odwiedzanych przez mieszkańców miasta i turystów.

W wybranych placówkach podległych Urzędowi Miejskiemu w Dąbrowie Górniczej powinien być, co najmniej jeden ogólnodostępny komputer, podłączony do Internetu. Dodatkowo stanowiska te mogą również zostać wyposażone w ogólnodostępne drukarki i skanery oraz hot – spoty, umożliwiające korzystanie z Internetu, osobom posiadającym przenośne komputery.

Należy również pamiętać o zapewnieniu stanowisk przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (np. wyposażonych w specjalne klawiatury i specjalistyczne oprogramowanie). Mogą one służyć do korzystania z Internetu oraz prowadzenia działań edukacyjnych i terapeutycznych. Tego typu sprzęt specjalistyczny powinien zostać zainstalowany w placówkach edukacyjnych i kulturalnych na terenie Dąbrowy Górniczej. Rekomenduje się w pierwszej kolejności uruchomienie PIAPów w następujących lokalizacjach:

- Plac Wolności – wejście do Parku,
- Pogoria III – ośrodek CSiR,
- Osiedle Sikorskiego – plac,
- ArcelorMittal – brama wejściowa – ul. Tworzeń,
- Ulica 3 Maja,
- Hipermarket Real ul. Katowicka,
- Centrum Handlowe Pogoria,
- Urząd Miejski.

Rekomenduje się utworzenie na terenie Dąbrowy Górniczej Hot – Spotów, w podziale na 3 priorytety ważności.

I Priorytet ważności:

- Ulica 3 Maja (cały obszar),
- Park Hellera (cały obszar),
- Eurocamping Błędów,
- Pogoria III – plaża miejska,
- Plac Wolności – przed PKZ,
- Osiedle Sikorskiego – plac,
- Urząd Miejski + Techniczne Zakłady Naukowe.

II Priorytet ważności:

- Park Zielona (cały obszar),
- Osiedle Mydlice (deptak),
- Osiedle Morcinka – Szkoła Podstawowa nr 29 i place zabaw,
- Plac Waszyngtona (cały obszar),
- Osiedle Łęknicze – Klub Pięterko + Szkoła Podstawowa nr 34,
- Pogoria IV – jaz RZGW,
- Strzemieszyce – Szkoła Podstawowa nr 2,
- Ząbkowice – Dom Kultury,
- Osiedle Młodych Hutników – Szkoła Podstawowa nr 31 + plac,
- Osiedle Kasprzaka – Klub Unikat + plac.

III Priorytet ważności:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Dworzec PKP,
- Pogoria III – jacht klub,
- Pogoria I – plaża miejska,
- Specjalna Strefa Ekonomiczna – ul. Roździeńskiego.

Dostęp do treści internetowych za pośrednictwem PIAPów i Hot – Spotów na terenie miasta powinien być ograniczony. Należałoby zablokować dostęp do treści pornograficznych, związanych z terroryzmem, a także z nielegalnym udostępnianiem treści audio – video (m.in. pliki muzyczne, filmy) chronionych prawem autorskim.

Tabela Nr 30: Rekomendowane wskaźniki monitoringu dla celu operacyjnego 1.2

Wskaźnik	Wartość bazowa	2011	2015	Częstotliwość pomiaru	Źródło danych
Ilość hotspotów	2	9	22	Rocznie	Urząd Miejski
Ilość PIAPów	0	5	8	Rocznie	Instytucje prowadzące PIAP'y

Cel operacyjny 1.3 – Rozwój technologii VoIP, usług multimedialnych, monitoringu wizyjnego i procesów zarządzania kryzysowego w oparciu o sieć teleinformatyczną.

Ważnym aspektem budowy sieci teleinformatycznej jest możliwość wykorzystania jej w przyszłości do poprawy bezpieczeństwa w mieście, poprzez budowę systemu monitoringu wizyjnego miasta. W Dąbrowie Górniczej obecny system monitorowania (6 kamer) jest niewystarczający w stosunku do obszaru miasta. Dlatego też rekomenduje się rozbudowę monitoringu wizyjnego powiększonego, o co najmniej 35 lokalizacji kamer obrotowych i stacjonarnych. Rozbudowę należałoby przeprowadzić, w co najmniej trzech etapach, zgodnie ze szczegółami przedstawionymi poniżej.

I Etap rozbudowy monitoringu wizyjnego miasta:

Lokalizacja: ul. Okrzei skrzyżowanie z ul. Sienkiewicza

Proponuje się zainstalowanie kamery obrotowej, kolorowej Auto Dome na słupie ustawionym przy ul. Sienkiewicza na wprost wylotu ul. Okrzei. Taka lokalizacja pozwoli na obserwację obu wymienionych ulic, a także część ciągu pieszego pobliskiego osiedla mieszkaniowego.

Lokalizacja: ul. Sobieskiego skrzyżowanie z ul. 3-go Maja

Proponuje się zainstalowanie 2 kamer stacjonarnych, miejscem montażu w tym przypadku mogłaby być planowana kładka dla pieszych łącząca ul. 3-go Maja z DH „Pogoria”. Taka lokalizacja pozwoli na obserwację obu pasów ul. Sobieskiego na odcinku od skrzyżowania z ul. Kościuszki do skrzyżowania z ul. Sienkiewicza. W polu obserwacji znajdują się również przystanki PKT.

II Etap rozbudowy monitoringu wizyjnego miasta:

Lokalizacja: ul. Kościuszki skrzyżowanie z ul. Bandrowskiego

Proponuje się zainstalowanie kamery obrotowej, kolorowej Auto Dome na słupie ustawionym przy skrzyżowaniu ul. Bandrowskiego z ul. Kościuszki. Taka lokalizacja pozwoli na obserwację obu wymienionych ulic, a także rejonu budynku Kościuszki 19, w tym parkingów i placówek handlowo – usługowych, część ciągu pieszego Parku Hellera od strony ul. Kościuszki, pobliskiego osiedla mieszkaniowego.

Lokalizacja: Park „Heller”

Proponuje się zainstalowanie na dodatkowych słupach 4 kamery stacjonarne: 2 na ciągu pieszym głównej alei parku oraz 2 w bezpośrednim rejonie placu zabaw. Zainstalowane kamery pozwolą na obserwację zdarzeń w tym ewentualnych zniszczeń i dewastacji na obszarze placu zabaw. Kamery zainstalowane na alei pozwolą na obserwację przemieszczania się grup zwłaszcza w godzinach wieczornych i nocnych, co będzie miało wpływ na ewentualną szybką reakcję (interwencję) służb porządkowych w przypadkach występowania zjawisk niebezpiecznych.

III Etap rozbudowy monitoringu wizyjnego miasta

Lokalizacja: ul. Królowej Jadwigi skrzyżowanie z ul. Aleja Róż (rondo)

Proponuje się zainstalowanie kamery obrotowej, kolorowej Auto Dome na „pajaku” oświetleniowym usytuowanym na środku ronda (trawnik). Taka lokalizacja pozwoli na obserwację ulic: Królowej Jadwigi w obu kierunkach, ul. Aleja Róż, a także parkingów, placówek handlowo – usługowych, przystanków tramwajowych i autobusowych. W polu obserwacji znajdują się również wejścia i wyjścia przejścia podziemnego.

Lokalizacja: ul. Królowej Jadwigi skrzyżowanie z ul. Poniatowskiego

Proponuje się zainstalowanie kamery obrotowej, kolorowej Auto Dome na słupie oświetleniowym usytuowanym przy ul. Królowej Jadwigi bezpośrednio przy skrzyżowaniu z ul. Poniatowskiego. Taka lokalizacja pozwoli na obserwację ulic Królowej Jadwigi w kierunku centrum miasta (kontakt z kamerą przy skrzyżowaniu z ul. Wojska Polskiego, ul. Poniatowskiego i plantów biegnących wzdłuż tej ulicy, część terenu targowiska miejskiego, ul. Piłsudskiego (oba pasy) oraz Alei Majakowskiego do ul. Przemysłowej.

Monitoring wizyjny miasta należałoby realizować w oparciu o planowaną do budowy miejską sieć szerokopasmową. Przy realizacji przedsięwzięć związanych z monitoringiem wizyjnym należałoby uwzględnić: zakup kamer kolorowych Auto Dome, kamer stacjonarnych o parametrach umożliwiających obserwację terenu przy ograniczonej widoczności (noc), kompatybilnych z już zainstalowanymi kamerami monitoringu miejskiego. W przypadku uzasadnionej konieczności należałoby wykonać doświetlenie obserwowanego obszaru.

Alternatywnym rozwiązaniem przekazu obrazu z w/w ulic oraz obszarów osiedli mieszkaniowych zabudowy jedno – i wielorodzinnej, a także zdarzeń w postaci imprez masowych, może być radiowy system video – monitoringu miasta w skład, którego wchodzi:

- zintegrowany zespół monitorujący (kamera, antena, radiowy terminal),
- stacja bazowa – „zbierająca” sygnały z zespołów monitorujących i przesyłająca je do centrum monitoringu,
- centrum monitoringu.

Zasięg takiego systemu wynosi około 10 km. Kat zasięgu 90°. System jest elastyczny i może być połączony z systemem monitoringu opartego na światłowodach. Istnieje możliwość zmiany lokalizacji zespołów monitorujących w ramach zasięgu stacji bazowej w zależności od potrzeb.

Razem z siecią szerokopasmową powinna zostać uruchomiona darmowa łączność VoIP dla jednostek publicznych, co powinno spowodować obniżenie bieżących kosztów działalności tychże podmiotów. Należy również rozważyć wprowadzenie w przyszłości darmowej lub bardzo taniej telefonii VoIP dla mieszkańców i przedsiębiorców, co przyczyni się do zmiany struktury wydatków, przeniesienia ich z telefonii stacjonarnej na łącze internetowe o wysokiej przepustowości. Pożądane byłoby objęcie lokalną (np. bezpłatną dla odbiorcy) telefonią VoIP całego województwa.

Rekomenduje się również w ramach działań związanych z zarządzaniem kryzysowym objęcie, w oparciu o miejską sieć szerokopasmową, monitoringiem sieci przesyłowych związanych z energią elektryczną i ciepłowniczą, stanu pogody, stanu wód, ilości łóżek w poszczególnych oddziałach Szpitala Specjalistycznego, ciągłości szlaków komunikacyjnych drogowych kolejowych, ilości miejsc noclegowych (z uwzględnieniem podziału na płeć). Jednocześnie należałoby wykorzystać sieć szerokopasmową do równoległego powiadamiania służb i podmiotów zaangażowanych w dane zdarzenie w możliwością zestawienia w konferencję lub videokonferencję, obsługę posiedzeń sztabów kryzysowych, bieżącą informację o stanie gotowości OSP do prowadzenia działań ratowniczych.

Dodatkowo w oparciu o sieć szerokopasmową powinny się rozwijać nowoczesne usługi multimedialne (m.in. wypożyczanie filmów i muzyki przez sieć, Television on Demand, wideomonitoring np. szkół, placów zabaw, dróg i inżynierskich obiektów drogowych, itp.). Usługi te będą świadczone przez podmioty komercyjne. Jedynie usługi dostępu do treści zdigitalizowanych i udostępnianych przez podmioty publiczne będą świadczone przez te podmioty.

Tabela Nr 31: Rekomendowane wskaźniki monitoringu dla celu operacyjnego 1.3

Wskaźnik	Wartość bazowa	2011	2015	Częstotliwość pomiaru	Źródło danych
% lokalizacji jednostek miejskich podłączonych do telefonii internetowej	0	30%	75%	rocznie	Urząd Miejski
Liczba kamer systemu monitoringu wizyjnego w mieście	6	20	35	rocznie	Urząd Miejski
Liczba podmiotów działających w systemie bezpieczeństwa publicznego opartego o miejską sieć szerokopasmową	0	30%	70%	rocznie	Urząd Miejski

Cel operacyjny 1.4 – Poprawa wyposażenia jednostek publicznych w sprzęt komputerowy.

Koniecznym warunkiem budowy społeczeństwa informacyjnego jest doposażenie jednostek publicznych w sprzęt komputerowy i niezbędne oprogramowanie podstawowe, jak również wymiana przestarzałego sprzętu i oprogramowania specjalistycznego. Postęp technologiczny w dziedzinie ICT wymusza regularną wymianę sprzętu i oprogramowania. Środki na tego typu zadania powinny być zaplanowane w corocznych budżetach Urzędu Miejskiego i poszczególnych jednostek.

Tabela Nr 32 : Rekomendowane wskaźniki monitoringu dla celu operacyjnego 1.4

Wskaźnik	Wartość bazowa	2011	2015	Częstotliwość pomiaru	Źródło danych
% nowo zakupionego sprzętu komputerowego, multimedialnego i oprogramowania	0	20%	35%	Rocznie	Urząd Miasta

Cel operacyjny 1.5 – Zarządzanie i monitoring sieci wodno - kanalizacyjnej.

W związku z realizacją projektu pod nazwą „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej w gminie sugeruje się wykorzystanie do zarządzania i monitorowania sieci wodno – kanalizacyjnej Internetu. Szybkie łącza światłowodowe umożliwią bieżące przekazywanie informacji związanych np. ze zużyciem wody, awariami sieci wodociągowych i kanalizacyjnych itp. Docelowo cała sieć wodno – kanalizacyjna powinna być objęta monitoringiem internetowym. Zarządzanie siecią powinno odbywać się z centrum zarządzania. Przy budowie miejskiej sieci szerokopasmowej w Dąbrowie Górniczej należałoby wziąć pod uwagę plany budowy sieci wodno – kanalizacyjnej wynikające z planowanego do realizacji przedsięwzięcia „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej w Gminie Dąbrowa Górnicza”. Realizacja obu przedsięwzięć jednocześnie przyczyniłaby się również do mniejszych utrudnień związanych z ruchem samochodowym i pieszym na terenie miasta. W dłuższej perspektywie czasu, realizacja tego typu przedsięwzięcia stwarzałaby możliwość dotarcia z ofertą szerokopasmowego Internetu do każdego gospodarstwa domowego. Projekty tego typu realizowane są zarówno w Wielkiej Brytanii, jak i w Polsce (Wrocław)⁵⁴. Integrację sieci wodno – kanalizacyjnej z siecią światłowodową należałoby również w przyszłości wykorzystać do odczytywania liczników wody i ścieków u odbiorców końcowych. Takie rozwiązanie, wykorzystujące precyzyjne i szybkie narzędzia pomiarowe oparte o nowoczesne technologie wyeliminowałyby możliwości nadużyć jednocześnie obniżając czas i koszty tych operacji.

Rozwiązania związane z ujednoliceniem tras sieci wodno – kanalizacyjnej i sieci światłowodowej należałoby uwzględnić w koncepcji projektowanej miejskiej sieci szerokopasmowej.

Tabela Nr 33: Zarządzanie i monitoring sieci wodno – kanalizacyjnej.

Wskaźnik	Wartość bazowa	2011	2015	Częstotliwość pomiaru	Źródło danych
% sieci wodno – kanalizacyjnej zarządzanej i monitorowanej za pośrednictwem Internetu	0	15%	30%	rocznie	Urząd Miejski

⁵⁴ <http://beta.di.com.pl/news/18393,1.html>

Pole Strategiczne 2 – Umiejętności w zakresie ICT.

Cel operacyjny 2.1 – Prowadzenie i promocja szkoleń oraz warsztatów w zakresie wykorzystania ICT dla mieszkańców, pracowników administracji publicznej i przedsiębiorców.

Umiejętności w zakresie ICT można podzielić na trzy grupy:

- **Podstawowa obsługa komputera i korzystanie z Internetu.** Braki w tym zakresie występują szczególnie wśród osób starszych (powyżej 50 roku życia), które nie miały okazji zetknąć się z podstawową obsługą komputera w szkole i w pracy. Szkolenia dla tych osób powinny obejmować podstawowe zasady działania i obsługę komputera z drukarką, obsługę przeglądarki internetowej, zakładanie konta i korzystanie z poczty elektronicznej, pracę na prostych edytorach tekstu, użytkowanie komunikatorów internetowych itp.
- **Praktyczne wykorzystanie Internetu i ICT w pracy i życiu prywatnym.** Zapotrzebowanie na wiedzę jest tutaj zróżnicowane w zależności od grupy wiekowej i zawodowej. Szkolenia w tym zakresie powinny pokazywać, jak technologie mogą stać się pomocne dla bardziej efektywnego wykonywania konkretnych zadań (np. nauka języków, promocja firmy czy gospodarstwa agroturystycznego, zamieszczanie i wyszukiwanie ogłoszeń w Internecie, załatwianie spraw w urzędzie on - line, bankowość elektroniczna, e - learning, wyszukiwanie aktów prawnych). Szkolenia powinny również wskazywać przydatne oprogramowanie (zarówno komercyjne, jak i *open source*), itp.
- **Wiedza specjalistyczna.** W celu stymulacji samoistnego rozwoju usług społeczeństwa informacyjnego konieczne jest zapewnienie bazy usług specjalistycznych. Wśród mieszkańców powinny być osoby posiadające wiedzę praktyczną na temat: tworzenia stron internetowych, grafiki komputerowej, administrowania siecią, programowania, instalowania i konfigurowania oprogramowania, rozwiązywania problemów ze sprzętem i oprogramowaniem. W tym celu warto zainwestować w szkolenia lub warsztaty bardziej zaawansowane, wspomagające ludzi młodych w zdobywaniu wiedzy z zakresu informatyki, a także w zwiększenie umiejętności osób już pracujących. Szczególną uwagę należy zwrócić w programie szkoleń na oprogramowanie typu *open source* (zwłaszcza system Linux), którego instalacja i konfiguracja wymaga na ogół większych umiejętności aniżeli w przypadku oprogramowania komercyjnego, ale za to użytkowanie i modyfikacja są całkowicie darmowe. Jedną z możliwości stymulacji rozwoju takich umiejętności wśród młodzieży jest tworzenie kółek zainteresowań w szkołach – udostępnianie pracowni komputerowych, ukierunkowanie pracy uczniów przez nauczycieli na szczegółowe zagadnienia z obszaru ICT, organizacja konkursów i pokazów związanych z nowoczesnymi technologiami, promocja korzyści wynikających ze znajomości zaawansowanych rozwiązań tego typu.

W/w umiejętności mogą być rozwijane z wykorzystaniem różnych sposobów rozprzestrzeniania wiedzy:

- 1.szkolenia dofinansowane z programów unijnych, realizowane przez różne podmioty prywatne bądź publiczne,
- 2.szkolenia realizowane przez podmioty prywatne, w odpowiedzi na zidentyfikowane zapotrzebowanie,
- 3.wymiana informacji pomiędzy mieszkańcami (np. w obrębie grupy rówieśniczej czy zawodowej, między pokoleniami w obrębie rodziny, w ramach internetowych forów dyskusyjnych),
- 4.lekcje informatyki w szkołach,
- 5.szkolenia prowadzone przez instytucje publiczne (np. warsztaty organizowane w telecentrach, szersze akcje szkoleniowe adresowane do mieszkańców wybranych dzielnic lub całego miasta),
- 6.działania informacyjne i szkolenia prowadzone przez instytucje publiczne wdrażające nowe technologie do realizacji usług publicznych.

Działania samorządu powinny dotyczyć następujących aspektów:

Szkolenia stacjonarne

- Szkolenia dla osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym (zwłaszcza osób starszych) oraz bieżąca pomoc w korzystaniu z Internetu - w telecentrach i jednostkach podległych Urzędowi Miejskiemu.
- Wsparcie w organizowaniu szkoleń i warsztatów w zakresie informatyki dla różnych grup społecznych i zawodowych. Szkolenia i warsztaty powinny być organizowane przez różne jednostki, zależnie od grupy docelowej (Urząd Miejski, szkoły, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe, podmioty gospodarcze).

E-Learning

- Zapewnienie systemu e-learningowego, systemu wymiany i udostępniania materiałów dydaktycznych dla szkół oraz przygotowanie nauczycieli do korzystania z niego - w ramach platformy e-szkola. Współpraca w zakresie szerszego wykorzystania e-learningu w edukacji powinna obejmować uczestnictwo podmiotów edukacyjnych funkcjonujących w Dąbrowie Górniczej w sieciach zrzeszających szkoły podstawowe, ponadpodstawowe i wyższe. Należy wziąć pod uwagę, że często szkolenia e-learningowe są tańsze niż organizacja szkolenia / nauczania tradycyjnymi metodami. Przykładem takich rozwiązań jest: wspomaganie studiów zaocznych, nauczanie indywidualne, kursy dla bezrobotnych, kursy dla nauczycieli z zakresu metodyki nauczania z wykorzystaniem materiałów multimedialnych, kursy edukacyjne dotyczące treści regionalnych przeznaczonych dla szkół.
- Udział w stworzeniu platformy e-learningowej na potrzeby jednostek publicznych oraz przedsiębiorców (możliwość odpłatnego udostępniania np. na potrzeby szkoleń wewnętrznych i świadczenia wsparcia merytorycznego w przygotowaniu szkolenia

przez instytucje otoczenia biznesu). Z uwagi na korzyść skali najlepiej, gdyby był to system regionalny.

Informacja

- Zorganizowanie systemu informacji o szkoleniach, dostosowanych do potrzeb poszczególnych grup społecznych - m.in. osób bezrobotnych, pracowników firm z różnych branż, administracji publicznej itp. Chodzi zarówno o szkolenia stacjonarne, jak i e-learningowe. System ten powinien być oparty o portal informacyjny i obejmować możliwie jak najszerszą ofertę. W systemie mogłyby się znajdować również informacje o przydatnych zasobach internetowych wprowadzonych przez użytkowników. Z uwagi na korzyść skali najlepiej, gdyby był to system regionalny.

Szkolenia specjalistyczne związane z ICT w administracji

- W celu wymiany informacji, promocji projektu i pozyskania niezbędnej wiedzy na wszystkich etapach realizacji projektu niezbędnym jest udział pracowników Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej, realizujących przedsięwzięcia związane z wdrażaniem nowoczesnych technologii, w regionalnych, krajowych i międzynarodowych przedsięwzięciach sieciowych, nastawionych na wymianę dobrych praktyk. W wyniku realizacji takiego komponentu pracownicy Urzędu Miejskiego zdobędą wiedzę praktyczną i doświadczenia, które będzie można zastosować, aby osiągnąć główny cel programu – Rozwój Społeczeństwa Informacyjnego w Dąbrowie Górniczej.

W ramach Celu operacyjnego 2.1 rekomenduje się również do realizacji przedsięwzięcie mające na celu opracowanie nowoczesnych platform edukacyjnych z wykorzystaniem platform elektronicznych oraz przeprowadzenie szkoleń dla pracowników administracji samorządowej w Dąbrowie Górniczej. W ramach niniejszego projektu wdrożona powinna zostać platforma e-learningowa oraz kompleksowy pakiet szkoleniowy dla pracowników administracji samorządowej, który realizowany będzie metodą tradycyjną i mieszaną, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Planowany jest również zakup niezbędnego do realizacji przedsięwzięcia sprzętu i oprogramowania związanego z: platformą e-learningową, HR, tworzeniem bibliotek dedykowanych.

Tabela Nr 34: Rekomendowane wskaźniki monitoringu dla celu operacyjnego 2.1

Wskaźnik	Wartość bazowa	2011	2015	Częstotliwość pomiaru	Źródło danych
Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, kursach, warsztatach organizowanych na terenie Miasta związanych z ICT	0	osób/rok	osób/rok	Rocznie	Placówki realizujące szkolenia

% nauczycieli pracujących w placówkach oświatowych w Dąbrowie Górniczej przeszkolonych w zakresie e-learningu	0	30%	70%	Rocznie	Placówki oświatowe
% placówek publicznych i prywatnych, w tym szkół, korzystających z e-learningu	0	50%	90%	Rocznie	Urząd Miejski, placówki szkolące, system informacji o szkoleniach
Ilość systemów informacji o szkoleniach	0	1 sztuka	1 sztuka	Rocznie	Urząd Miejski
Liczba przedsięwzięć sieciowych w ramach „dobrych praktyk”, w których uczestniczył Urząd Miejski	0	2 inicjatywy	3 inicjatywy	Rocznie	Urząd Miejski

Cel operacyjny 2.2 – Integracja elektronicznych zasobów bazodanowych.

Wdrożenie Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej SEPI

W Dąbrowie Górniczej powinna powstać Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna, której zadaniem będzie integrowanie elektronicznych zasobów bazodanowych jednostek podległych Urzędowi Miejskiemu. Poprzez integrację zostaną udostępnione uprawnionym organom informacje m.in. o obywatelach, działaniach podległych jednostek i wydawanych środkach. Korzystanie z SEPI eliminuje konieczność wydawania zaświadczeń, wyklucza możliwość nadużyć. Przedsięwzięcie to przyczyni się również do poprawy jakości i sprawności obsługi klientów korzystających z pomocy społecznej.

Równolegle z SEPI powinien zostać wdrożony broker integrujący aplikacje pracujące w ramach Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej i jego jednostkach podległych. Broker integracyjny powinien zapewniać dostęp do danych z systemów dziedzinowych Urzędu Miejskiego i jednostek podległych.

Integracja oprogramowania w Urzędzie Miejskim i jednostkach podległych

W Urzędzie Miejskim i jednostkach podległych należy systematycznie rozwijać oprogramowanie dziedzinowe od systemów kadrowo-płacowych, poprzez systemy budżetowo-finansowe, systemy do prowadzenia wymaganych ewidencji, aż po oprogramowanie do zarządzania mieniem, podatkami i windykacją oraz oprogramowanie do obsługi aukcji elektronicznych. Oprogramowanie dziedzinowe powinno być ze sobą

zintegrowane tworząc jeden spójny, zintegrowany system informatyczny, pozwalający na wymianę danych pomiędzy poszczególnymi komórkami urzędu tak, aby wyeliminować wielokrotne przepisywanie i uzupełnianie danych. Ponadto proponuje się, aby sprawy inicjowane za pośrednictwem uruchamianej Elektronicznej Skrzynki Podawczej, automatycznie realizowane były w systemach dziedzinowych urzędu, np. umożliwienie podatnikom składania deklaracji podatku od nieruchomości osób prawnych za pomocą elektronicznego formularza, gdzie dane z formularza pobierane są przez system do obsługi wspomnianego podatku.

Obecnie coraz większy nacisk kładzie się na interoperacyjność. Działaniem, które może wspomóc działalność urzędu w zakresie interoperacyjności, jest budowa kompleksowego rozwiązania informatycznego wspomagającego zarządzanie urzędem oraz jednostkami podległymi. Projekt można zrealizować w dwóch wariantach.

W pierwszym – tańszym wariantcie i niewymagającym zmian organizacyjnych, można wykorzystać eksploatowane systemy poprzez pliki eksportu/importu. Proponuje się uruchomienie systemu w jednostkach, w zakresie celu planowania i monitorowania budżetu. Rozproszone aplikacje realizujące obsługę budżetu należy zintegrować.

W drugim wariantcie – bardziej kosztownym, ale przyszłościowym (prorozwojowym) z uwagi na zastosowanie nowoczesnych technologii, proponuje się zaprojektowanie i wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego o budowie modułowej, wykorzystującego jedną, wspólną dla wszystkich modułów – relacyjną bazę danych. Przedsięwzięcie powinno objąć Urząd Miejski i jednostki mu podległe, w zakresie prowadzenia wspólnych finansów i księgowości, planowania i monitorowania budżetu oraz wspólnej bazy kontrahentów. System powinien pracować w technologii webowej. Prawidłowo zbudowany, zintegrowany system informatyczny wspomagający zarządzanie urzędem i jego jednostkami powinien umożliwiać:

- integrowanie danych pochodzących z różnych źródeł i różnych komórek organizacyjnych,
- szybki dostęp do informacji będącej efektem przetworzenia różnych danych,
- zastosowanie procedur wprowadzania i weryfikacji danych zapewniających wysoką jakość informacji zgromadzonych w systemie,
- zastosowanie specjalistycznych algorytmów do analiz danych, co pozwoli na szybkie i wielowariantowe generowanie opracowań tematycznych,
- zastosowanie specjalistycznych aplikacji pozwalających usprawnić pracę poszczególnych referatów, wyeliminować zbędne (biurokratyczne) procedury, zmniejszyć koszty obsługi, skrócić czas wydawania konkretnych decyzji, przygotowywać raporty statystyczne i inne opracowania analityczne, opracowanie niezbędnej dokumentacji, usprawnić obsługę interesantów, zwiększyć wydajność pracy w urzędzie, usprawnić proces podejmowania decyzji.

Zastosowanie efektywnej integracji aplikacji gwarantuje pełną autoryzację procesu wymiany danych oraz kontrolę jego przebiegu. Użytkownicy jednostek zewnętrznych winni

się łączyć za pośrednictwem sieci miejskiej z serwerem, który byłby zlokalizowany w Urzędzie Miejskim.

Integracja oprogramowania powinna zostać poprzedzona analizą, mającą na celu określenie:

- modelu procesów przetwarzania i przepływu danych w urzędzie i jednostkach,
- zakresu danych, które powinny automatycznie przepływać między różnymi jednostkami i komórkami,
- własności technicznych posiadanego oprogramowania, w szczególności pod kątem możliwości integracji oraz spełniania wymagań funkcjonalnych stawianych przez użytkowników,
- rekomendacji dotyczących wymiany/modyfikacji posiadanego oprogramowania.

W ramach tej analizy powinny również zostać zaprojektowane specyfikacje interfejsów (standardy XML) służące do wymiany danych oraz powinna zostać wskazana technologia ich przekazywania w poszczególnych przypadkach. Następnie powinna zostać dokonana wymiana lub integracja odpowiedniego oprogramowania, według zaleceń sformułowanych w analizie. Dla zapewnienia interoperacyjności i otwartości rozwiązań wskazane jest, aby prace analityczne zostały wykonane w ramach odrębnego aniżeli zakup usług programistycznych oraz oprogramowania, zamówienia publicznego.

Wdrożenie Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej

Budowa MSIP powinna polegać na połączeniu w jeden system informatycznych baz danych funkcjonujących w Urzędzie Miejskim w celu maksymalnego wykorzystania zawartych w nich informacji. Wymaga to uzupełnienia istniejących baz danych, przetworzenia informacji gromadzonych w sposób analogowy, a także utworzenia baz danych zawierających informacje niezbędne do działania systemu. MSIP w swej konstrukcji powinien zawierać dane z zakresu: ewidencji gruntów i budynków, planowania przestrzennego i architektury, gospodarki komunalnej, gospodarki nieruchomościami, ekologii i rolnictwa, ochrony środowiska, działalności gospodarczej na terenie miasta, ewidencji ludności, mapy - zasadniczą i topograficzną, ortofotomapę oraz inne dane w zależności od potrzeb. Oprócz możliwości przeglądania informacji zawartych w systemie, należy stworzyć również możliwość generowania - w zależności od zapotrzebowania - różnego rodzaju analiz przydatnych w zarządzaniu miastem. Aplikacja powinna być oparta na modelu "architektury zorientowanej na usługi" pozwalającej na: rozbudowę systemu, zmiany wymagań oraz możliwość znacznego zwiększania ilości przetwarzanych informacji. MSIP nie powinien udostępniać informacji związanych z bezpieczeństwem miasta oraz danymi osobowymi, np. uzbrojenie terenu, lokalizacja patroli (w tym radiowozów policyjnych), prywatni właściciele działek / budynków, bazy tematyczne służb publicznych, itp. Powyższe informacje nie mogą być udostępnione publicznie, ponieważ nie pozwalają na to przepisy prawa, natomiast wszystkie warstwy „ogólnodostępne” – niezastrzeżone odpowiednimi przepisami i prawami własności powinny być umieszczone w Internecie. Podstawowe komponenty systemu powinny objąć stworzenie następujących elementów: hurtownię danych będących jądrem systemu, portal intranetowy zapewniający wydziałom i innym jednostkom dostęp do danych przechowywanych w hurtowni danych i usług

oferowanych tym jednostkom, portal internetowy zapewniający selektywny i kontrolowany dostęp do systemu ze strony mieszkańców oraz inwestorów, system obsługi urzędu, system obsługi mieszkańców, system bezpieczeństwa publicznego.

Zasadniczym celem projektu jest usprawnienie dostępu urzędników administracji i pośrednio mieszkańców, inwestorów i innych osób do danych dotyczących zagospodarowanie przestrzenne miasta. System pomoże w zarządzaniu miastem i rozwiązywaniu licznych problemów związanych z budownictwem, inwestycjami i nieruchomościami. Rozwój MSIP umożliwi budowę internetowego, wirtualnego planu Miasta Dąbrowy Górniczej dostępnego w zmodernizowanym portalu miejskim. W ramach projektu należy również przeprowadzić szkolenia z zakresu obsługi MSIP'u dla pracowników objętych systemem.

Tabela Nr 35: Rekomendowane wskaźniki monitoringu dla celu operacyjnego 2.2

Wskaźnik	Wartość bazowa	2011	2015	Częstotliwość pomiaru	Źródło danych
% instytucji włączonych w system SEPI	0	30%	70%	Rocznie	Urząd Miejski
% jednostek podległych objętych integracją systemów	0	30%	70%	Rocznie	Urząd Miejski
Liczba wdrożonych platform MSIP	0	1	1	Rocznie	Urząd Miejski
Liczba użytkowników objętych systemem identyfikacji w ramach MSIP	0	76	76	Rocznie	Urząd Miejski

Pole Strategiczne 3 – Usługi i treści oparte na ICT.

Cel operacyjny 3.1 – Rozwój elektronicznych usług świadczonych przez administrację samorządową.

W Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej konieczne jest uruchomienie e-usług publicznych, zgodnie z wymogami Ustawy o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2001 r. Nr 130 poz. 1450z późn. zm.). Zgodnie z tą Ustawą do 1 maja 2008 organy władzy publicznej mają umożliwić odbiorcom usług certyfikacyjnych wnoszenie podań i wniosków oraz innych czynności w formie elektronicznej, w przypadkach, gdy przepisy prawa wymagają składania ich w określonej formie lub według określonego wzoru. W tym celu konieczne jest wdrożenie conajmniej następujących elementów:

- podpis elektroniczny weryfikowany kwalifikowanym certyfikatem,
- elektroniczna skrzynka podawcza, e-formularze oraz system przekazywania dokumentów elektronicznych do interesanta.

Systemy te powinny działać zgodnie z ustawami i rozporządzeniami wymienionymi w opracowaniu.

System elektronicznego obiegu dokumentów

System elektronicznego obiegu dokumentów użytkowany przez Urząd Miejski realizowany jest w ramach udziału w projekcie SEKAP, obejmie wszystkich użytkowników / pracowników w Urzędzie Miejskim. Ponadto, warto włączyć do systemu obiegu dokumentów jednostki podległe Urzędowi Miejskiemu w Dąbrowie Górniczej.

Podpis elektroniczny

Urzednicy muszą dysponować bezpiecznym podpisem elektronicznym. Weryfikowanym, kwalifikowanym certyfikatem do podpisywania pism wychodzących. Do podpisywania pism wewnętrznych urzędu wystarczy podpis elektroniczny weryfikowany niekwalifikowanym certyfikatem. Podpisy niekwalifikowane powinny być umieszczone na kartach chipowych. Karty te mogą jednocześnie służyć do autoryzacji w systemie, dostępu do pomieszczeń, itp. W ramach programu SEKAP, w którym uczestniczy Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej, wszyscy uprawnieni pracownicy podmiotu korzystają z podpisu elektronicznego.

W związku z wykorzystaniem podpisu elektronicznego, urząd powinien nieodpłatnie udostępniać program, umożliwiający weryfikację podpisów elektronicznych złożonych przez przedstawicieli urzędu na dokumentach elektronicznych. Klienci urzędu, chcący składać dokumenty w postaci elektronicznej, powinni również dysponować bezpiecznym podpisem

elektronicznym weryfikowanym, kwalifikowanym certyfikatem. Planowane są zmiany w przepisach dotyczących podpisu elektronicznego, dostosowujące polskie prawo do dyrektyw Unii Europejskiej w zakresie dopuszczenia podpisu zaawansowanego do podpisu wniosków w formie dokumentów elektronicznych. Dlatego szansą na rozpowszechnienie podpisu wśród obywateli będzie możliwość uzyskiwania przez nich niekwalifikowanego podpisu elektronicznego z Centrum Certyfikacji SEKAP, które zostanie uruchomione w Katowicach.

Elektroniczna skrzynka podawcza, e-formularze oraz system przekazywania dokumentów elektronicznych do interesanta

Powinny umożliwiać, conajmniej:

- składanie pism online przez klientów oraz generowanie dla nich urzędowego poświadczenia odbioru z wykorzystaniem urządzenia HSM,
- korzystanie przez klientów z elektronicznych formularzy,
- informowanie o ilości, kolejności i stanie załatwianych spraw,
- udostępnianie decyzji i pism w postaci elektronicznej, po podpisaniu elektronicznego poświadczenia odbioru przez obywatela.

Ponadto cennymi możliwościami będą:

- powiadamianie e-mailem i sms-em o ważnych informacjach związanych ze sprawą,
- możliwość dostępu do wszystkich informacji po jednorazowej autoryzacji,
- możliwość wniesienia płatności w formie elektronicznej (przelewem),
- możliwość rozpoczęcia wypełniania wniosku i zachowania roboczej wersji do późniejszego dokończenia.

System elektronicznego obiegu dokumentów, Platforma e-Usług Publicznych oraz podpis elektroniczny powinny zostać wdrożone również w jednostkach podległych Urzędowi Miejskiemu w Dąbrowie Górniczej. Wymaga to doposażenia wielu jednostek w sprzęt komputerowy oraz wdrożenia w/w systemu w tych jednostkach.

Przy pracach dostosowawczych dotyczących systemu elektronicznego obiegu dokumentów warto również zintegrować z nim system finansowo-księgowy Urzędu Miejskiego pod kątem obsługi podatków i opłat wpływających od klientów urzędu (tak, aby informacja o wniesieniu należnych opłat była widoczna w SEOD). Integracja polegała będzie na pobieraniu danych wyciągów z kont bankowych oraz ich eksporcie do systemu SEKAP.

Ponadto należy podjąć działania w kierunku usprawnienia zarządzania w jednostkach podległych. We wszystkich jednostkach powinny znajdować się systemy wspomagające księgowość i ułatwiające planowanie oraz sprawozdawczość. Ponadto w niektórych z nich należy wdrożyć systemy dziedziczne. Dotyczy to przede wszystkim oświaty, opieki zdrowotnej i kultury, co zostało uwzględnione w pozostałych celach. Jednakże nie wyczerpuje to możliwych usprawnień. Na przykład informatyzacja MOPSu może polegać na przydzielaniu pomocy z wykorzystaniem kart chipowych lub magnetycznych. Pozwala to zmniejszyć koszty obsługi kasowej oraz zapewnić, że pomoc będzie wykorzystywana właściwie (np. bony żywnościowe do wykorzystania w sklepach zamiast gotówki).

Tabela Nr 36: Rekomendowane wskaźniki monitoringu dla celu operacyjnego 3.1

Wskaźnik	Wartość bazowa	2011	2015	Częstotliwość pomiaru	Źródło danych
Procent placówek z wdrożonym elektronicznym systemem obiegu dokumentów	0	25%	50%	rocznie	Urząd Miejski

Cel operacyjny 3.2 – Rozwój elektronicznych usług świadczonych w obszarach oświaty, kultury i sportu.

Rozwój elektronicznych usług w placówkach oświatowych powinien obejmować:

- budowę stron internetowych placówek,
- udostępnianie rodzicom ocen i nieobecności ucznia przez Internet,
- wprowadzenie rekrutacji przez Internet,
- wdrożenie e-learningu oraz uruchomienie systemów do wymiany materiałów dydaktycznych przez nauczycieli,
- pilotażowe wprowadzenie nauczania zdalnego (np. nauczanie indywidualne),
- wyposażenie szkół w sprzęt multimedialny do prowadzenia prezentacji w ramach lekcji,
- wdrożenie systemów obiegu dokumentów,
- stworzenie możliwości wymiany informacji organizacyjnych:
  - publikacja online rozkładów zajęć,
  - publikacja online planów zastępstw dla nauczycieli,
  - pobieranie rozkładów zajęć na komórkę,
  - powiadomienia e-mailem i smsem o zmianach, sprawach bieżących itp.
- informatyzację zarządzania oświatą.

Analogiczne rozwiązania powinny zostać wprowadzone w Centrum Sportu i Rekreacji (prowadzącym kółka zainteresowań, zajęcia sportowe itp.) i Miejskiej Bibliotece Publicznej. W MBP należałoby zrealizować następujące działania:

- przygotowanie zintegrowanej elektronicznej bazy katalogowej,
- przygotowanie centralnego rejestru czytelników,
- umożliwienie przeszukiwania zintegrowanej bazy katalogowej MBP, wraz z możliwością: udzielania informacji o dostępności publikacji, rezerwacji pozycji do wypożyczenia na dany termin i w dowolnej filii.
- system przypominania o terminach zwrotu publikacji, system monitorowania zaległości z płatnościami, terminowości zwrotów i jakości zwracanych publikacji.

Analogiczny system, jak w oświacie i MBP, lecz z nieco mniej złożoną funkcjonalnością, powinien być wprowadzony w pozostałych dąbrowskich placówkach kulturalnych. Powinien on:

- umożliwiać zapisy na zajęcia on – line,
- pozwalać na publikację informacji w Internecie oraz powiadamianie o zmianach (np. SMSem, e-mailem),
- zawierać platformę e-learningową umożliwiającą tworzenie kursów uzupełnionych materiałami dydaktycznymi,
- przechowywać informację o obecnościach i dokonywanych płatnościach,
- umożliwiać rezerwację i zakup biletów na organizowane imprezy kulturalne.

Tabela Nr 37: Rekomendowane wskaźniki monitoringu dla celu operacyjnego 3.2

Wskaźnik	Wartość bazowa	2011	2015	Częstotliwość pomiaru	Źródło danych
% użytkowników systemu bibliotecznego w stosunku do ogółu czytelników	0	30%	70%	Rocznie	MBP
% jednostek kulturalnych, oświatowych i sportowych używających kompleksowego systemu informatycznego	0	20%	70%	Rocznie	Szkoły, jednostki kulturalne i sportowe
% rodziców korzystających z systemu elektronicznej komunikacji ze szkołami	0	0	60%	Rocznie	Szkoły

Cel operacyjny 3.3 – Stworzenie Elektronicznego Biura Informacji Publicznej i Centrum Informacji Europejskiej

Portal internetowy „Elektroniczne Biuro Informacji Publicznej” powinno mieć charakter systemu informacji lokalnej obejmującego informacje o mieście i jego najbliższej okolicy, wśród informacji dostępnych za pośrednictwem portalu znaleźć się powinny m.in.:

- mapy z różnymi warstwami - m.in. atrakcje turystyczne, trasy, bankomaty, obiekty publiczne, apteki itp.,
- informacje komunikacyjne - rozkłady jazdy, remonty, utrudnienia w ruchu itp.,
- pobieranie mapek np. na GPSy samochodowe albo jako obrazki do telefonów komórkowych,

- wyszukiwanie przedsiębiorstw i usług, również w oparciu o lokalizację,
- informacja o ścieżkach rowerowych,
- informacja o obiektach turystycznych, kulturalnych, edukacyjnych i sportowych,
- informacje o imprezach masowych i festynach,
- wprowadzanie dodatkowych warstw przez użytkowników,
- informacje historyczne,
- galerie zdjęć i filmów

Dostęp do systemu powinien być możliwy przez:

- Internet,
- telefon komórkowy (WAP),
- infomaty dostępne w mieście,
- SMS (możliwość wysłania zapytania i otrzymania informacji).

System może być uzupełniony przez CMS z modułami rezerwacji, e-sklepu itp., udostępniany podmiotom publicznym (bezpłatnie) oraz przedsiębiorcom (odpłatnie).

Proponuje się, aby w oparciu o domenę będącą własnością miasta utworzyć portal internetowy. Portal będzie funkcjonował w formie usługi zewnętrznej oraz będzie prowadzony przez podmiot komercyjny wyłoniony w drodze procedury zamówień publicznych. Portal miałby pełnić funkcję informacyjną dla mieszkańców. Informacje będą pochodzić w głównej mierze z Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej. Portal będzie domeną:

- zawierającą serwer pocztowy,
- zawierającą linki do ważnych stron internetowych,
- pełniącą funkcję serwera dla stron www tworzonych m. in. przez jednostki podległe miastu (służyć do tego będzie dostępne oprogramowanie CMS),
- zawierającą dostęp (link) do platformy e - learningową ze szkoleniami dostępnymi z poziomu przeglądarki internetowej www. Treści e - learningowe mogą być tworzone w partnerstwie z innymi podmiotami działającymi na terenie miasta i w regionie.

W ramach portalu „Elektroniczne Biuro Informacji Publicznej” należałoby stworzyć podstronę „Centrum Informacji Europejskiej”. Strona powinna zawierać informacje na temat historii i idei powstania Unii Europejskiej, roli Polski w UE, a także aktualne informacje związane z Funduszami Strukturalnymi i Programami Pomocowymi, sposobami i metodami pozyskiwania dotacji dla podmiotów publicznych, organizacji pozarządowych i osób fizycznych. Dodatkowo dla zalogowanych użytkowników powinny być dostępne programy szkoleniowe związane z tematyką Unii Europejskiej i Funduszy Strukturalnych realizowane za pośrednictwem metody e-learning. Strona powinna również zawierać informacje na temat przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków Unii Europejskiej w Dąbrowie Górniczej, mając tym samym wymiar promocyjny tychże projektów. Na stronie znaleźć się również powinny linki do instytucji UE, krajowych i regionalnych (np. Parlament Europejski, Komisja

Europejska, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego itp.). W ramach działalności strony powinno się również uruchomić forum dyskusyjne dla użytkowników.

Tabela Nr 38: Rekomendowane wskaźniki monitoringu dla celu operacyjnego 3.3

Wskaźnik	Wartość bazowa	2011	2015	Częstotliwość pomiaru	Źródło danych
Liczba powstałych stron internetowych przy pomocy portalu „Elektroniczne Biuro Informacji Publicznej	0	3 sztuki	7 sztuk	Rocznie	Urząd Miejski
Liczba zalogowanych użytkowników portalu „Centrum Informacji Europejskiej”	0	1000	4000	Rocznie	Urząd Miejski

Cel operacyjny 3.4 – E – zdrowie

Rozwój społeczeństwa informacyjnego w zakresie służby zdrowia powinien obejmować m.in. informatyzację back-office (zarządzanie placówką, informacja o pacjencie, obieg dokumentów), rozwój elektronicznej komunikacji z pacjentem (rezerwacja wizyty u lekarza), rozwój elektronicznej komunikacji z aptekami oraz między placówkami, dostęp pacjentów do własnych danych oraz zwiększenie specjalistycznego wyposażenia. Ponadto warto wykorzystać komputery do terapii i zajęć, m.in. dla osób niepełnosprawnych.

Na etapie definiowania projektu należy jednak uwzględnić czynniki, które nie są obecnie określone:

- zakres i harmonogram realizacji projektów z zakresu informatyzacji służby zdrowia prowadzonych przez administrację rządową,
- możliwości prawne i organizacyjne, w szczególności stopień przygotowania innych jednostek do stosowania dokumentu elektronicznego w zakresie świadczeń zdrowotnych.

Narzędzia klasy e-zdrowie mogą przynieść znaczące korzyści całemu społeczeństwu, dzięki poprawie dostępu do opieki zdrowotnej i jej jakości, skoncentrowaniu systemu opieki zdrowotnej na potrzebach pacjenta oraz poprawie skuteczności i wydajności funkcjonowania całego sektora zdrowia

Tabela Nr 39: Rekomendowane wskaźniki monitoringu dla celu strategicznego 3.4

Wskaźnik	Wartość bazowa	2011	2015	Częstotliwość pomiaru	Źródło danych
Liczba placówek służby zdrowia korzystających z systemu e-zdrowie	0	0	2	Rocznie	Urząd Miejski

8. Źródła finansowania programu

Źródła finansowania rozwoju społeczeństwa informacyjnego – przegląd programów pod kątem Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia

Na podstawie wytycznych UE, określających główne cele polityki spójności oraz uwzględniając uwarunkowania społeczno - gospodarcze Polski przygotowano Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO), wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Dokument określa kierunki wsparcia ze środków finansowych dostępnych w okresie 7 najbliższych lat w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności (FS). NSRO stanowią obszar odniesienia dla programów operacyjnych, są zgodne z zapisami Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015 (SRK) oraz Krajowego Programu Reform na lata 2005-2008 (KPR), odpowiadającego na wyzwania zawarte w Strategii Lizbońskiej.

Celem strategicznym Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia dla Polski jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej zwiększenie zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Miejsce Polski w UE i globalizującym się świecie będzie w najbliższym czasie, w coraz większym stopniu, zależne od tempa rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Zagadnienie to należy postrzegać kompleksowo – zarówno w odniesieniu do problemu zwiększenia dostępu do informacji, w tym informacji publicznej dla przedsiębiorstw, administracji publicznej, jednostek naukowych oraz poszczególnych obywateli, jak i zarządzania informacją, w tym wykorzystania technologii cyfrowych dla podnoszenia jakości kapitału ludzkiego, dostępu i jakości usług publicznych, efektywności i konkurencyjności działania przedsiębiorstw na rynkach lokalnych, krajowych i międzynarodowych. W warunkach polskich szczególne znaczenie ma cyfryzacja dostępu do usług publicznych i informacji świadczonych przez administrację publiczną na rzecz obywateli i przedsiębiorstw, świadczonych sobie wzajemnie przez przedsiębiorstwa i świadczonych przez przedsiębiorstwa obywatelom. Wdrażanie nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych stworzy możliwości znaczącej optymalizacji funkcjonowania przedsiębiorstw i przełoży się bezpośrednio na zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki. Rozwój społeczeństwa informacyjnego w Polsce będzie możliwy dzięki wdrożeniu kompleksowej strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego zakładającej zapewnienie dostępu do Internetu na terenie całego kraju (zarówno jeśli chodzi o instytucje publiczne, jak i indywidualnych użytkowników) oraz powszechnemu zastosowaniu technik informacyjnych i komunikacyjnych w instytucjach publicznych i biznesie. Budowa infrastruktury szerokopasmowego Internetu z wykorzystaniem najnowocześniejszych technologii transmisji danych zapewni wysoki poziom dostępu do sieci, zwłaszcza na terenach wykluczonych cyfrowo, zbliżając Polskę do standardów UE. Doprowadzi to do rozwoju nowych technologii w dziedzinie sieci telekomunikacyjnych, zwiększenia prędkości transmisji danych, jej bezpieczeństwa i zmniejszenia awaryjności. Jednocześnie stosowanie technologii ICT umożliwi wdrożenie innowacyjnych rozwiązań produktowych, procesowych (usługowych) oraz organizacyjnych w sektorach produkcyjnych i usługowych. Zwiększenie użycia nowych i innowacyjnych rozwiązań w biznesie i wśród konsumentów stworzy większe możliwości dla dynamicznego rozwoju gospodarki. Technologie ICT zostaną również powszechnie wykorzystane w administracji publicznej. Stworzy to interaktywne otoczenie między sferą publiczną

a podmiotami gospodarczymi i wprowadzi dogodne warunki dla funkcjonowania przedsiębiorstw. Wprowadzenie technologii informacyjnych i komunikacyjnych do sfery administracji publicznej ułatwi i przyspieszy obieg informacji pomiędzy różnymi szczeblami administracji a ich klientami (biznesowymi, jak i osobami), co wpłynie nie tylko na zwiększenie efektywności działania tych struktur, ale także poszerzy dostępność podstawowych usług publicznych, w tym w tak newralgicznych obszarach jak finanse, wymiar sprawiedliwości, edukacja, zdrowie, kultura, itp. Zwiększenie dostępu do Internetu oraz szersze zastosowanie technik cyfrowych w administracji i biznesie wpłynie pozytywnie na możliwości rozwoju kapitału ludzkiego, m.in. poprzez e-learning, e-edukację, ale także poprzez rozwój możliwości zdobywania i wymiany informacji oraz samokształcenia. To będzie miało podstawowe znaczenie dla zwiększenia mobilności przestrzennej i zawodowej społeczeństwa i tym samym odegra ważną rolę w zapewnianiu odpowiedniej jakości kadr dla coraz bardziej konkurencyjnych przedsiębiorstw działających w globalizującej się gospodarce, jak i w procesach rozwoju regionalnego, w tym restrukturyzacji zatrudnienia na obszarach problemowych, takich jak obszary koncentracji tradycyjnych sektorów przemysłu czy obszary wiejskie.

Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego realizowana będzie w największym stopniu poprzez działania na szczeblu centralnym (krajowym) skierowane do przedsiębiorstw, administracji publicznej oraz całego społeczeństwa. Na poziomie centralnym przedsiębiorstwa będą mogły aplikować o wsparcie finansowe dla dużych projektów o charakterze ponadregionalnym. Komplementarne projekty analityczno-badawcze, promocyjne i szkoleniowo-doradcze w zakresie e-learningu będą realizowane na szczeblu krajowym. Wsparcie procesu dydaktycznego realizowane będzie także poprzez wykorzystanie ICT w kształceniu, jako element projektów rozbudowy uczelni wyższych o profilach ścisłych i technicznych. Na poziomie krajowym skoncentrowane zostaną również kompleksowe działania służące ograniczeniu zjawiska wykluczenia cyfrowego, czyli zorientowane na zapewnienie równego dostępu do Internetu w całym kraju.

Niezbędnym elementem zapewnienia rozwoju społeczeństwa informacyjnego będzie unowocześnienie świadczonych na rzecz przedsiębiorców i obywateli usług publicznych. Wymaga to z jednej strony wsparcia informatyzacji struktur administracyjnych, jak również poprawy jakości i dostępności oferty usług publicznych. Główne wsparcie tego procesu będzie odbywało się za pośrednictwem projektów elektronicznych usług administracji rządowej (platformy elektroniczne dla biznesu i obywateli m. in. rozliczenia podatkowe, opłaty administracyjne, rejestracja działalności gospodarczej, obsługa zamówień publicznych), dofinansowanych na poziomie krajowym.

W ramach działań związanych z informatyzacją administracji realizowane będą projekty dotyczące m. in. elektronicznych rejestrów państwowych, elektronicznego obiegu dokumentów, podpisu elektronicznego. Działania na szczeblu regionalnym zorientowane będą na budowę szkieletowych lokalnych i regionalnych sieci szerokopasmowych łączonych z siecią szerokopasmową na poziomie centralnym i na tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu służących upowszechnianiu wykorzystania informacji elektronicznej.

W przedsiębiorstwach prowadzących działalność na poziomie lokalnym i regionalnym promowane będzie większe wykorzystanie zintegrowanych rozwiązań ICT w usługach świadczonych dla konsumentów (e-biznes, e-handel, telepraca) oraz w układzie business – to - business. Na szczeblu regionalnym wspierane będą różnego rodzaju elektroniczne usługi publiczne świadczone przez organy jednostek samorządu terytorialnego, projekty

zapewniające podnoszenie standardów usług w ochronie zdrowia (e-zdrowie) i w kształceniu (e-learning). O wsparcie mogą się również starać przedsięwzięcia dotyczące zintegrowanego systemu wspomagania zarządzania w administracji samorządowej. Z uwagi na zapóźnienia rozwojowe, oddzielne wsparcie zostanie skierowane do pięciu województw śląscy wschodniej poprzez realizację kompleksowego ponadregionalnego projektu budowy infrastruktury sieci przesyłu szerokopasmowego Internetu wraz z punktami dostępowymi oraz szkoleń na rzecz zwiększenia stopnia wykorzystania Internetu wśród podmiotów wykluczonych cyfrowo (obywateli, MŚP, podmiotów publicznych).

Obok działań o charakterze prawnym, finansowym i instytucjonalnym, cele Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia będą realizowane poprzez programy i projekty współfinansowane z instrumentów strukturalnych, czyli:

- Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” (PO IiŚ) – źródła finansowania to EFRR i FS,
- Programu Operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka” (PO IG) – EFRR,
- Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki” (PO KL) – EFS,
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) – EFRR,
- Programu Operacyjnego „Rozwój Polski Wschodniej” (PO RPW) – EFRR,
- Programu Operacyjnego „Pomoc Techniczna” (PO PT) – EFRR,
- Programów Operacyjnych Europejskiej Współpracy Terytorialnej (PO EWT) – EFRR.

Łączna kwota, przeznaczona na działania rozwojowe wpisane w Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, wyniesie ponad 107,9 mld euro, w tym 85,4 mld euro środków UE. Alokacja na wymienione powyżej programy operacyjne ma wynieść 66 mld euro. Podział funduszy w układzie poszczególnych programów operacyjnych kształtuje się następująco:

- PO „Infrastruktura i Środowisko” – 42,3 % % pełnej kwoty alokacji (27,9 mld euro),
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych – 25,1 % % (16,6 mld euro),
- PO „Kapitał Ludzki” – 14,7 % % (9,7 mld euro),
- PO „Innowacyjna Gospodarka” – 12,6 % % (8,3 mld euro), w tym ponad 1,9 mld euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na priorytet VII p.n. „Budowa i rozwój społeczeństwa informacyjnego”,
- PO „Rozwój Polski Wschodniej” – 3,5 % % (2,3 mld euro),
- PO Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 1,0 % % (0,7 mld euro),
- PO „Pomoc Techniczna” - 0,8 % % (0,5 mld euro).

Wyżej wymienione programy operacyjne będą zarządzane na poziomie kraju, a w przypadku RPO - na szczeblu 16 województw. Wszystkie przytoczone programy tworzą podstawowy poziom operacyjny Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, więc będą przyczyniać się do realizacji celu strategicznego oraz horyzontalnych celów szczegółowych określonych w tym dokumencie.

Wśród zewnętrznych źródeł finansowania należy również wymienić środki krajowe dostępne w formie konkursowej oraz poprzez dotacje celowe. Należy tutaj wspomnieć o środkach finansowych w ramach programów ministerialnych oraz dofinansowanie dostępne w szczególności dla organizacji pozarządowych w ramach konkursów prowadzonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

Źródłem dofinansowania dla przedsięwzięć zawartych w niniejszym programie powinny być również środki dostępne w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Mechanizmu Szwajcarskiego.

Promocję osiągnięć programu należałoby współfinansować ze środków dostępnych w Programie URBACT II, a także ze środków dostępnych w konkursach bezpośrednich Komisji Europejskiej, związanych z nowoczesnymi technologiami, sieciami miast oraz prezentacją „dobrych praktyk” i wymiany doświadczeń na szczeblu ponadnarodowym.

9. System wdrażania i monitoring

Istotnym wymogiem, stawianym dokumentom strategicznego, jest wewnętrzny system monitorowania i ewaluacji postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu założonych celów, a w konsekwencji osiągnięcie celów operacyjnych, a tym samym celu głównego. Gromadzenie i interpretacja danych dotyczących Programu pozwala na bieżące korekty działań podmiotów wdrażających dokument, w razie wystąpienia nieprawidłowości.

Metodyczne dążenia do realizacji celów podlegać musi ocenie skuteczności, by w razie wykrycia nieprawidłowości było możliwe dokonywanie korekt działań na etapie wdrażania. Konieczne jest zatem stworzenie pełnego systemu, obejmującego:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Podstawowym celem funkcjonowania systemu monitoringu Programu jest gromadzenie i przetwarzanie informacji o stanie realizacji Programu. Raporty monitoringowe, przygotowywane w oparciu o opisany model, mają stanowić narzędzie wspomagające podejmowanie decyzji przez Prezydenta Miasta w sprawach związanych z realizacją Programu.

9.1 System wdrażania

Wdrażanie Programu będzie się odbywać poprzez poszczególne przedsięwzięcia realizacyjne. Istotnym elementem każdego programu jest szczegółowa projekcja alokacji środków na poszczególne cele i przedsięwzięcia danego programu. Celowe jest stworzenie wokół Programu korzystnego klimatu dzięki włączeniu w proces rozwoju społeczeństwa informacyjnego instytucji społecznych i gospodarczych, co czyniono również podczas opracowania dokumentu. Szeroki horyzont, tworzony przez szereg współdziałających instytucji, przyczyni się wydatnie do sukcesu.

9.2 Instrumenty wdrażania programu

Organem odpowiedzialnym za wdrażanie Programu jest Prezydent Miasta. Wykonuje on swoje zadania przy pomocy pracowników merytorycznych Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.

Proponuje się powołanie Zarządzeniem Prezydenta Miasta Zespołu ds. Wdrażania i Monitorowania Programu. W skład zespołu zaproszeni powinni zostać:

- przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej i jednostek mu podległych,
- przedstawiciele instytucji biznesu,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- przedstawiciele lokalnych mediów.

Szczegółowy zakres prac Zespołu ds. Wdrażania i Monitorowania Programu określony zostanie w w/w Zarządzeniu Prezydenta Miasta. Do głównych zadań Zespołu będzie należeć koordynowanie prac poszczególnych wydziałów merytorycznych Urzędu i partnerów zewnętrznych, by osiągnąć efekt synergii w procesie wdrażania. W zależności od rodzaju zadań strategicznych do prac zespołu mogą być powoływani przez Prezydenta Miasta (na stałe lub czasowo) eksperci.

Zespół będzie odpowiedzialny za następujące zadania:

- koordynację prac instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu,
- monitoring (analiza raportów z przebiegu realizacji Programu)⁵⁵,
- dostarczanie syntetycznych informacji o procesach i uwarunkowaniach realizacyjnych Programu dla Prezydenta Miasta,
- nadzór nad prawidłowością realizacji Programu,
- promocja Programu na arenie lokalnej, regionalnej, krajowej i międzynarodowej.

Działalność Zespołu skupiającego przedstawicieli różnych środowisk i ekspertów wniesie wysoką wartość dodaną w europejskie, dobre praktyki związane z transparentnością i procesem partycypacji obywatelskiej⁵⁶, potęgując jednocześnie efekt synergii rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionie.

9.3 Monitoring

Istotą monitoringu jest gromadzenie, opracowywanie i przekazywanie informacji przydatnych w zarządzaniu rozwojem miasta. Dlatego też przedmiotem monitoringu jest informatyzacja miasta, pojmowana jako spójny system (infrastruktura, oprogramowanie, procedury, umiejętności). Oznacza to, że informatyzacja będąca efektem wdrażania Programu powinna być ujmowana w następujących płaszczyznach:

- społeczność lokalna,
- gospodarka lokalna,
- środowisko informatyczne i telekomunikacyjne,
- infrastruktura.

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji Programu Rozwoju Społeczeństwa informacyjnego w Gminie Dąbrowa Górnicza są:

- cele operacyjne,
- przedsięwzięcia realizacyjne.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów operacyjnych i przedsięwzięć realizacyjnych

---

⁵⁵ Zagadnienie szczegółowo zostało przedstawione w Podrozdziale 8.3 Monitoring.

⁵⁶D. Długosz, J.J. Wygański, Obywatele współdecydują. Przewodnik po partycypacji społecznej, Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych, Warszawa 2005, s.27 – 33., zob. też Rozdział 11 Konsultacje społeczne programu.

wytyczonych w Programie. Analiza dokonujących się zmian prowadzona musi być stosownie do wewnętrznej struktury administracyjnej i organizacyjnej gminy.

Ze względu na zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania rozwoju gminy system monitoringu będzie funkcjonował w oparciu o zbiór informacji wynikających z rozwiązań Głównego Urzędu Statystycznego i jego oddziału w Katowicach.

Na potrzeby monitoringu wykorzystane mogą zostać dane ze statystyk prowadzonych przez Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej i jednostki mu podległe, urzędy skarbowe, środowiska uczelniane, instytucje otoczenia biznesu i organizacje pozarządowe.

System monitoringu uwzględniać może również wybrane wskaźniki, zapisane w Programach Operacyjnych opracowanych na potrzeby wykorzystania przez Polskę środków pomocowych UE.

Prowadzenie monitoringu procesów rozwojowych w szerokim ujęciu pozwoli, poza podstawowym jego zadaniem (obserwowaniem zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów operacyjnych i przedsięwzięć realizacyjnych) na uzyskanie danych i informacji dotyczących zarządzania zmianą społeczno - gospodarczą, mającą charakter permanentny, będącą pochodną rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Opis etapów monitoringu i ewaluacji wraz z jednostkami odpowiedzialnymi za ich realizację przedstawia zamieszczona poniżej tabela:

Tabela Nr 40: System monitorowania Programu Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Dąbrowa Górnicza.

L.p.	Etap	Zadania	Wyniki i procedury	Realizujący podmiot
1.	Zbieranie danych i informacji.	- zbieranie danych;	Materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen.	Odpowiednie wydziały Urzędu oraz inne instytucje zaangażowane, w tym przedstawiciele partnerów społecznych, działania koordynowane przez Pełnomocnika ds. Wdrażania i Monitorowania Programu.
2.	Analiza danych i informacji.	- uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych oraz ich archiwizacja - terminowe przekazywanie zebranego materiału do referatu organizacyjnego;	Materiał służący przygotowaniu raportów.	Odpowiednie wydziały Urzędu oraz inne instytucje zaangażowane, w tym przedstawiciele partnerów społecznych. Działania koordynowane przez Pełnomocnika ds. Wdrażania i Monitorowania Programu.
3.	Przygotowywanie raportów.	- zestawienie otrzymanych danych w raporty;	Roczne raporty (w razie potrzeby raportowanie kwartalne).	Odpowiednie wydziały Urzędu oraz inne instytucje zaangażowane, w tym przedstawiciele partnerów społecznych, działania koordynowane przez Pełnomocnika ds. Wdrażania i Monitorowania Programu.
4.	Ocena	- ocena porównawcza	Określenie stopnia	Zespół ds. Wdrażania

	wyników (porównanie z aktualnymi normami).	osiągniętych wyników z założeniami;	wykonania przyjętych zapisów Programu (w wypadku stwierdzenia znacznych odchyleń przejście do punktu 5 oraz możliwość wprowadzenia raportów kwartalnych.).	i Monitorowania Programu.
5.	Identyfikacja odchyleń.	- ocena rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami;	Przygotowanie materiału dla dalszych działań;	Zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Programu.
6.	Analiza przyczyn odchyleń.	- poszukiwanie i określenie przyczyn zaistniałej sytuacji;	Przygotowanie materiału dla dalszych działań o charakterze korygującym.	Zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Programu.
7.	Planowanie korekty.	- zmiana dotychczasowych metod realizacji bądź wprowadzenie nowych;	Określenie i akceptacja działań korygujących.	Prezydent Miasta, Rada Miejska na podstawie propozycji Zespołu ds. Wdrażania i Monitorowania Programu.

9.4 Ocena realizacji i system raportowania

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy poziomu osiągnięcia celów dokumentu oraz wpływu takiej sytuacji na wszelkie dziedziny życia społeczno - gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu Program rozwiązuje realne problemy informatyzacji Miasta i jego społeczności.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów Programu budowy społeczeństwa informacyjnego, przy czym kryteriami oceny zapisów Programu są:

- wskaźniki wykonania przedsięwzięć realizacyjnych⁵⁷,
- rozwiązanie problemów (wyzwań przyjętych w programie).

Ewaluacja wykonana zostanie w oparciu o dwa rodzaje oceny:

- **ex tempore** (ocena w trakcie realizacji działań) - odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku,
- **ex post** (ocena po realizacji działań) - ocena długoterminowego wpływu strategii na grupy docelowe, czy efekty wynikłe z zastosowania strategii są trwałe.

W obszarze wpływu postanowień Programu na gospodarkę Miasta ewaluacja musi uwzględniać następujące aspekty:

- powiększanie zasobów / kompetencji gminy,

⁵⁷ Wskaźniki przedstawione w tabelach przedsięwzięć realizacyjnych, przyporządkowanych do poszczególnych celów operacyjnych.

- wspieranie wzrostu gospodarczego,
- przeciwdziałanie bezrobociu,
- przyciąganie środków zewnętrznych (publicznych i prywatnych),
- wzrost konkurencyjności / atrakcyjności gminy,
- procesy innowacyjne.

Raporty

Podstawowym dokumentem w procesie monitoringu i ewaluacji jest raport monitoringowy Programu. Dokument ten będzie powstawał w oparciu o dane zawarte w raportach częściowych oraz dane pochodzące ze statystyki ogólnej. Odpowiedzialnym za raportowanie czyni się wszystkie podmioty zaangażowane w realizację Programu. Raport monitoringowy niniejszego programu będzie sporządzany przez Zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Programu. Raport ten, poprzez odpowiednie wskaźniki wskazywał będzie stan realizacji Programu. Stanowić on będzie podstawę do podejmowania ewentualnych działań korygujących. Raport monitoringowy Programu sporządzany będzie w okresach rocznych, w terminie do końca lutego roku następującego po okresie będącym przedmiotem monitorowania. Zasadniczym okresem monitorowania jest rok kalendarzowy. Raporty częściowe, sporządzane przez poszczególne wydziały merytoryczne, będą przekazywane do Pełnomocnika ds. Wdrażania i Monitorowania Programu w terminie do końca stycznia roku następnego po okresie monitorowania. W tym samym terminie inne jednostki zaangażowane we wdrażanie Programu są zobowiązane do przedstawienia swoich raportów częściowych.

Raporty monitoringowe podlegają zatwierdzeniu przez Prezydenta Miasta. Na podstawie informacji zawartych w raportach Prezydent Miasta podejmuje działania mające na celu usunięcie ewentualnych nieprawidłowości. Raporty monitoringowe stanowią ponadto podstawę do wszelkich prac aktualizujących, w tym także przedłużających okres obowiązywania Programu na kolejne lata. W razie wydłużenia obowiązywania dokumentu analogicznemu wydłużeniu ulegnie okres sporządzania raportów monitoringowych.

10. Promocja i komunikacja społeczna

Przewiduje się, że opracowanie metodą planowania partnerskiego oraz realizacja Programu przyczyni się do integracji lokalnej społeczności oraz wzrostu jej aktywności w celu zmiany obecnego stanu społeczno - gospodarczego miasta. Zachętą do podejmowania kolejnych przedsięwzięć będzie informowanie o realizacji Programu, wyjaśnianie społeczności lokalnej, jakie korzyści dają jej projekty oraz promocja sukcesów osiągniętych przez projekty oraz ich autorów.

Komunikacja ma zapewnić wszystkim partnerom Programu:

- dostęp do pełnej informacji o Programie,
- pobudzenie społeczności lokalnej do wyrażenia własnych opinii,
- wzajemne porozumienie między partnerami realizującymi Program.

W związku z powyższym w procesie komunikacji społecznej Urząd Miejski zapewni powszechny dostęp do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych, o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach dla wszystkich zainteresowanych realizacją projektów na terenie Dąbrowy Górniczej.

Podstawowym medium informacyjnym będzie informacja na stronie www miasta oraz informacja w prasie lokalnej. Ponadto przewiduje się informacyjne i konsultacyjne spotkania z przedstawicielami społeczności lokalnej. Zainteresowani przygotowaniem projektów oraz wniosków o dofinansowanie ich realizacji będą mogli również uzyskać informację w Urzędzie Miejskim, w komórce odpowiedzialnej za fundusze UE.

11. Konsultacje społeczne programu

Konsultacje społeczne są sposobem uzyskiwania opinii, stanowisk, propozycji itp. Od podmiotów (instytucji lub osób), których w pewien sposób dotkną, bezpośrednio lub pośrednio, skutki proponowanych przez administrację działań. Owe skutki mogą mieć charakter nałożonego obowiązku, przyznanego prawa, możliwości korzystania ze środków finansowych zaplanowanych w programach publicznych, udziału we wdrażaniu działań administracji. Plany tych działań mogą być zawarte w projektach aktów prawnych, programach publicznych czy budżetach jednostek publicznych. Konsultacje są także wymianą informacji z opinią publiczną, dyskusją, dzieleniem się wiedzą, a nawet (do pewnego stopnia) władzą. Dla podmiotów społecznych konsultacja stwarza możliwość uzyskania wpływu na treść rozwiązań, a dla administracji szereg możliwości ulepszenia jej działań. Konsultacje ze społeczeństwem są zatem jednym z najistotniejszych środków osiągania celów w polityce⁵⁸.

Podstawową cechą rzeczywistych konsultacji społecznych jest to, że uzyskanie opinii od określonych podmiotów jest świadomym celem organu administracji, który decyduje się na przeprowadzenie konsultacji. (...) Konsultacje to coś więcej niż dostęp do informacji i coś więcej niż rozesłanie dokumentu do kilku wybranych partnerów z ukrytą nadzieją, że nie zgłoszą uwag. Celem konsultacji społecznych jest dotarcie do możliwie szerokiego audytorium i chęć zapoznania się z jego opinią, aby poprawić jakość przygotowywanych rozwiązań, nawet, jeśli miałyby to oznaczać ich zaniechanie. Z drugiej strony należy wyraźnie powiedzieć, że konsultacje to nie negocjacje – ostateczna decyzja spoczywa w rękach administracji publicznej. (...) Szczególne znaczenie konsultacje mogą mieć w przygotowywaniu i wdrażaniu dużych, złożonych, wieloletnich i oddziałujących na liczne kręgi społeczne programów publicznych – polityki rozwoju, polityki społecznej, bezpieczeństwa publicznego itp.⁵⁹

Zasadniczą cechą konsultacji, która pozwala je odróżnić od innych form komunikacji, jest to, że odpowiedzialność za kształt i treść dokumentu poddanego konsultacji spoczywa na autorze dokumentu (instytucji), a uwzględnienie przekazanych mu opinii nie jest obowiązkiem, a jedynie prawem – o ile uzna to za wskazane i cenne dla merytorycznej zawartości dokumentu bądź jego społecznej akceptacji. Nieuwzględnienie uwag może być oczywiście elementem oceny intencji autora dokumentu przez partnerów społecznych oraz opinię publiczną. Pozwala im na podejmowanie działań mających na celu zmianę treści dokumentu w ramach innych procedur prawnych, administracyjnych, legislacyjnych czy sądowych, ale nie może być przedmiotem zarzutu braku wysłuchania, o ile partnerom społecznym realnie dano taką możliwość⁶⁰.

W ramach prac nad niniejszym dokumentem Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej przeprowadził konsultacje społeczne. W przygotowanie dokumentu włączono jednostki podległe urzędowi. Proces konsultacji przeprowadzono przy pomocy ankiety do Programu Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Dąbrowa Górnicza.

---

⁵⁸ D. Długosz, J. J. Wygnański, Obywatele współdecydują. Przewodnik po partycypacji społecznej, Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych, Warszawa 2005, s.35 - 36.

⁵⁹ Tamże.

⁶⁰ Tamże.

Ankieta do Programu Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, przeprowadzona za pośrednictwem Internetu (poczty elektronicznej)⁶¹, skonstruowana została w oparciu o poniżej przedstawione cztery elementów:

- Metryczka,
- Diagnoza stanu informatyzacji,
- Planowane przedsięwzięcia związane z informatyką i rozwojem społeczeństwa informacyjnego,
- Instrukcja wypełniania ankiety.

Informacje i opinie przekazane przez podmioty objęte procesem ankietowania były głównym filarem w przygotowaniu niniejszego dokumentu. Integralnym załącznikiem, w formie elektronicznej, (pliki Word) do niniejszego programu jest zestaw wypełnionych ankiet, przesłanych przez podmioty uczestniczące w konsultacjach.

---

⁶¹ Na poziomie Unii Europejskiej kwestia konsultacji społecznych z użyciem Internetu została uregulowana w 2001 r. przez komunikat Komisji Europejskiej na temat tak zwanego interaktywnego tworzenia polityki (*Interactive Policy Making, C [2001]1014*). Obecnie istnieje wspólny katalog konsultacji społecznych prowadzonych na poziomie Unii, <http://europa.eu.int/yourvoice/>). Za dobry wzór tego rodzaju strony uznać można brytyjski *consultation index* <http://www.consultations.gov.uk/> .

12. Załączniki

Załącznik Nr 1 – Wypełnione Ankiety do Programu Rozwoju Społeczeństwa informacyjnego w Gminie Dąbrowa Górnicza.

Załącznik Nr 2 – Tabela: Źródła Dofinansowania przedsięwzięć realizacyjnych, rekomendowanych w Programie.